

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
01-205 Warszawa, ul. Młynarska 16
tel. (22) 578 44 00, fax (22) 578 44 07
wup@wup.mazowsze.pl

www.wup.mazowsze.pl

RYNEK PRACY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W 2011 ROKU

CZĘŚĆ 1 OPISOWA



1. CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	2
1.1. Ludność.....	2
1.2. Prognoza ludności województwa do roku 2035	2
1.3. Podmioty gospodarki narodowej	2
1.4. Pracujący w gospodarce narodowej	4
1.5. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw	5
2. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA.....	7
2.1. Liczba bezrobotnych	7
2.2. Stopa bezrobocia	8
3. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA.....	9
3.1. Napływ do bezrobocia	11
3.2. Odływ z bezrobocia	12
4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH.....	14
4.1. Bezrobotne kobiety	14
4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi	17
4.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku	19
4.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	21
4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	22
4.6. Cudzoziemcy	23
5. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY.....	24
5.1. Bezrobotni według wieku	24
5.2. Bezrobotni według wykształcenia	25
5.3. Bezrobotni według stażu pracy	27
5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	29
6. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW	31
6.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności	35
7. BEZROBOTNI WEDŁUG SEKCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (PKD).....	38
7.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej ...	41
8. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	43
9. USŁUGI RYNKU PRACY	45
9.1. Pośrednictwo pracy	45
9.2. Pośrednictwo w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES).....	55
9.3. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy	58
9.4. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.....	59
9.5. Poradnictwo zawodowe	60
9.6. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.....	61
9.7. Organizacja szkoleń	62
10. INSTRUMENTY RYNKU PRACY.....	65
10.1. Prace interwencyjne	65
10.2. Roboty publiczne	66
10.3. Staże u pracodawcy	67
10.4. Przygotowanie zawodowe dorosłych	69
10.5. Prace społecznie użyteczne	69
10.6. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	71
10.7. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców	72
11. WYDATKI / LIMITY FUNDUSZU PRACY.....	75
12. OŚWIADCZENIA O ZAMIARZE POWIERZENIA PRACY KRÓTKOTERMINOWEJ.....	79
13. ZATRUDNIENIE W WOJEWÓDZKIM URZĘDZIE PRACY ORAZ W MIEJSKICH I POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO.....	79
PODSUMOWANIE	80

1. CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Mazowsze jest największym regionem w kraju, zarówno pod względem zajmowanego obszaru jak i liczby mieszkańców.

1.1. *Ludność*

1.2. *Prognoza ludności województwa do roku 2035*

Dane dotyczące pkt.:1.1 i 1.2 zostaną uzupełnione po opublikowaniu stosownych danych przez GUS.

1.3. *Podmioty gospodarki narodowej*¹

W województwie mazowieckim w grudniu 2011 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 675.099 podmiotów gospodarki narodowej (bez rolników indywidualnych)² o 5.913 podmiotów (o 0,9%) **mniej** niż przed rokiem. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych odnotowano w 11 powiatach. Największy procentowy wzrost odnotowano w powiatach: piaseczyńskim (o 4,1%), warszawskim zachodnim (2,8%), ostrołęckim (o 2,7%), wołomińskim (o 2,0%), sokołowskim (1,2%) oraz grodziskim (o 1,0%), natomiast największy spadek w mieście Radom i w powiatach: pułuskim (o 5,9%), żuromińskim (o 4,9%) i mławskim (o 4,1%).

Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego stanowiły 98,1% - 662.295 podmiotów, (przed rokiem – 668.182 podmioty), natomiast podmioty sektora publicznego stanowiły 1,9% - 12.804 podmioty przed rokiem – 1,9% (12.830 podmiotów).

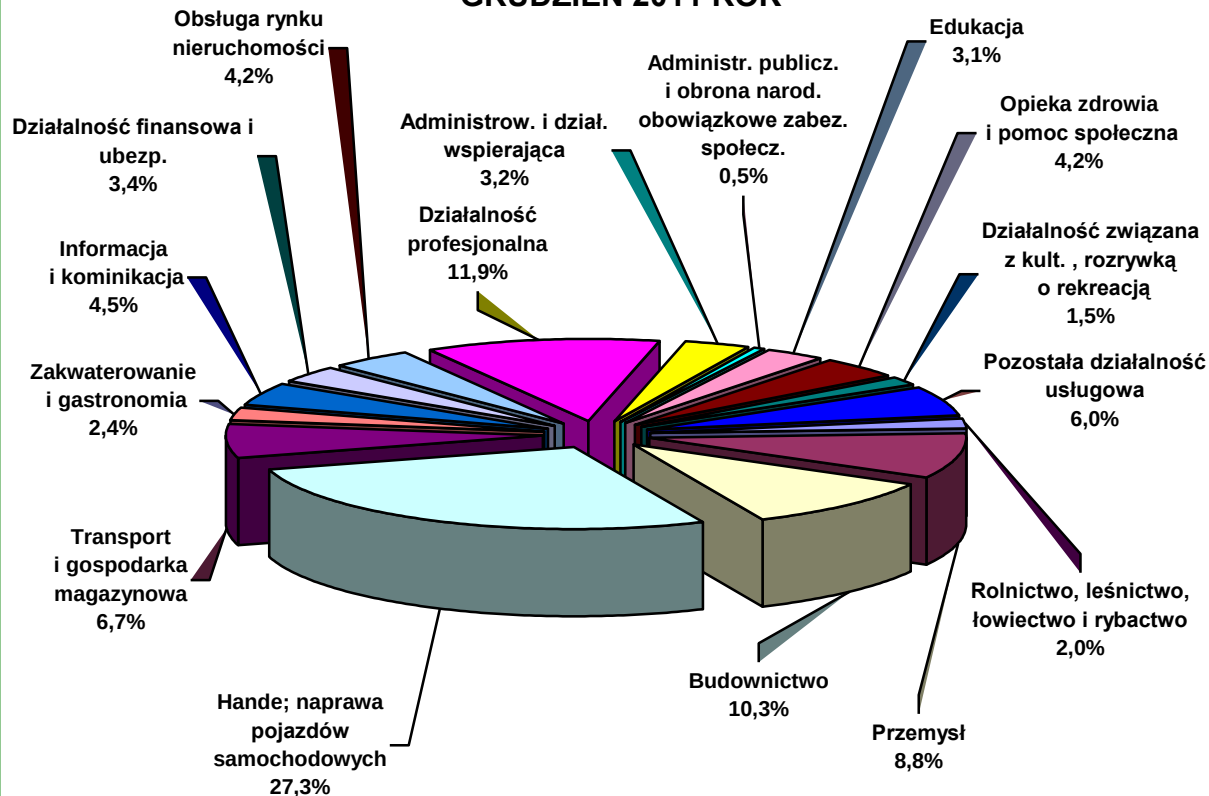
Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej funkcjonowało w miastach: Warszawa – 340.848 (50,5% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie), Radom – 24.263 (3,6%) i w powiatach: wołomińskim – 25.5672 (3,8%), piaseczyńskim – 25.256 (3,74%) i pruszkowskim – 24.897 (3,69 %). Z ogólnej liczby podmiotów 57,9% ma siedzibę w miastach na prawach powiatu.

Najwięcej podmiotów funkcjonowało w sektorze: **handel; naprawa pojazdów samochodowych** – 184.106 (27,3% ogółu podmiotów), **działalność profesjonalna, naukowa i techniczna** – 80.350 (11,9%), **budownictwo** – 69.360 (10,3%) oraz **przemysł** – 59.543 (8,8%).

¹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące podmiotów gospodarczych przedstawiono w Załącznikach Nr 5-7.

² Źródło: *Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze regon w województwie mazowieckim w 2011 r.* wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie, seria - informacje i opracowania statystyczne, Warszawa 2012.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI PKD GRUDZIEŃ 2011 ROK



Wśród ogółu podmiotów gospodarczych dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 69,9% ogólnej liczby podmiotów (472.147 podmiotów), w poprzednim roku 72,9% (486.952 podmioty).

Spółki z udziałem kapitału zagranicznego stanowiły 4,0% ogółu podmiotów w województwie (26.920 spółek), przed rokiem 3,8% (25.594 spółki).

W 2011 r. zarejestrowano 57.402 nowe podmioty gospodarki narodowej, tj. o 13,6% **mniej** niż w poprzednim roku. Najwięcej nowych jednostek zarejestrowano w miastach: Warszawie (26.795) i Radomiu (2.308) oraz w powiatach: wołomińskim (2.442), piaseczyńskim (2.429) i pruszkowskim (1.914). Najmniej jednostek powstało w powiecie białobrzeskim (202), zwoleńskim (204), łosickim (214), lipskim (225) i przysuskim (282).

W porównaniu z 2010 r. liczba nowopowstałych jednostek zwiększyła się tylko w powiecie lipskim o 13,1% - (o 26 podmioty). W pozostałych powiatach nastąpił spadek liczby nowo zarejestrowanych podmiotów w granicach od 4,2% w powiecie zwoleńskim do 39,1% w powiecie pułuskim.

W 2011 r. zrezygnowało z prowadzenia działalności gospodarczej 30.492 podmioty (o 91,0% **więcej** niż rok wcześniej). Najwięcej podmiotów zrezygnowało z działalności gospodarczej w miastach: Warszawa (30.107), Radom (3.329) oraz w powiatach: pruszkowskim (2.319), wołomińskim (2.148) i piaseczyńskim (1.713).

Warto zaznaczyć, że spośród podmiotów zarejestrowanych na Mazowszu aż 95,2% (642.595 podmiotów) stanowiły mikroprzedsiębiorstwa - podmioty zatrudniające do 9 osób. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wynosił 3,9% ogółu podmiotów (26.342 podmioty), podmioty średnie zatrudniające 50-249 osób stanowiły 0,7% (5.046 podmioty), a podmioty duże, zatrudniające powyżej 250 osób stanowiły 0,2% (1.116 podmiotów).

Podmioty gospodarki narodowej

Wyszczególnienie	Lata							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba podmiotów gospodarczych ogółem, w tym:	585 529	601 798	609 601	627 277	649 354	646 696	681 012	675 099
liczba MSP	584 451	591 125	603 875	626 190	648 241	645 550	679 866	668 937
Udział MSP w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych	99,8%	98,2%	99,1%	99,8%	99,8%	99,8%	99,8%	99,1%

W 2011 r. 668.937 Małych i Średnich Przedsiębiorstw stanowiło 99,1% wszystkich podmiotów gospodarczych, przy czym w sektorze publicznym funkcjonowało 10.753 MSP, a w sektorze prywatnym 658.184 podmioty.

1.4. Pracujący w gospodarce narodowej³

Na koniec 2010 r. w województwie mazowieckim pracowało 2.225.564 osoby, o 31.137 osób (o 1,4%) **mniej** niż w 2009 r. Stanowili oni 16,2% ogółu pracujących w Polsce. Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym przypadało 677 osób pracujących (w 2009 r. 678 osób pracujących).

Pracujący w gospodarce narodowej

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pracujący ogółem w tym w sektorze;	2 024 968	2 066 841	2 116 141	2 218 546	2 252 575	2 256 701	2 225 564
publicznym	508 613	511 375	508 782	512 268	518 920	519 409	521 079
prywatnym	1 516 355	1 555 466	1 607 359	1 706 278	1 733 655	1 737 292	1 704 485

W sektorze publicznym gospodarki pracowało 521.079 osób (23,4% ogółu pracujących w województwie), w sektorze prywatnym 1.704.485 osób (76,6%).

Mazowsze jest najbardziej rozwiniętym gospodarczo regionem Polski, dominuje w nim sektor usług (handel, telekomunikacja, usługi finansowe, ubezpieczenia). Istotne znaczenie w województwie ma także przemysł, głównie przetwórstwo przemysłowe. Znajdują się tu niemal wszystkie gałęzie przemysłu, (oprócz górniczego, stocznioowego i koksowniczego). Poza przemysłem i usługami istotną rolę odgrywa też rolnictwo, głównie ogrodnictwo i sadownictwo.

Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów ekonomicznych

Wyszczególnienie	Lata						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pracujący ogółem, w tym:	2 024 968	2 066 841	2 116 141	2 218 546	2 252 575	2 256 701	2 225 564
Sektor rolniczy	320 752	321 022	320 958	321 524	321 084	316 380	300 781
Przemysł i budownictwo	449 008	441 871	464 732	491 638	481 401	459 106	445 254
Sektor usługowy	1 255 134	1 303 948	1 330 451	1 405 384	1 450 090	1 481 215	1 479 529

³ Źródło: Roczniki Statystyczne Województwa Mazowieckiego 2004-2010 oraz „Pracujący w gospodarce narodowej w 2010 r.” wyd. Główny Urząd Statystyczny, Informacje i opracowania statystyczne, Warszawa 2011.

W 2010 r. najwięcej osób pracowało w **handlu; naprawach pojazdów samochodowych** – 385.560 osób (17,3% ogółu pracujących), **rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie** – 300.781 osób (13,5%) i **przetwórstwie przemysłowym** – 275.221 osób (12,4%). Najmniej w osób pracowało w sekcji **działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją** – 28.172 osoby (1,3%).

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji^{*)}

Wyszczególnienie	Lata	
	2009 rok	2010 r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	319 332	300 781
Przemysł – w tym:	321 724	316 656
<i>przetwórstwo przemysłowe</i>	280 378	275 221
Budownictwo	137 382	128 598
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	394 495	385 560
Transport i gospodarka magazynowa	134 361	132 507
Zakwaterowanie i gastronomia	45 375	42 700
Informacja i komunikacja	92 696	89 796
Działalność finansowe i ubezpieczeniowa	98 774	101 375
Obsługa rynku nieruchomości	45 752	46 445
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	141 572	141 507
Administrowanie i działalność wspierająca	70 837	77 443
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	114 912	118 323
Edukacja	158 245	160 589
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	107 486	111 624
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	27 571	28 172
Pozostała działalność usługowa	46 187	43 488
OGÓŁEM	2 256 701	2 225 564

*) Wg PKD 2007 wprowadzonego od dnia 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r.

1.5. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw⁴

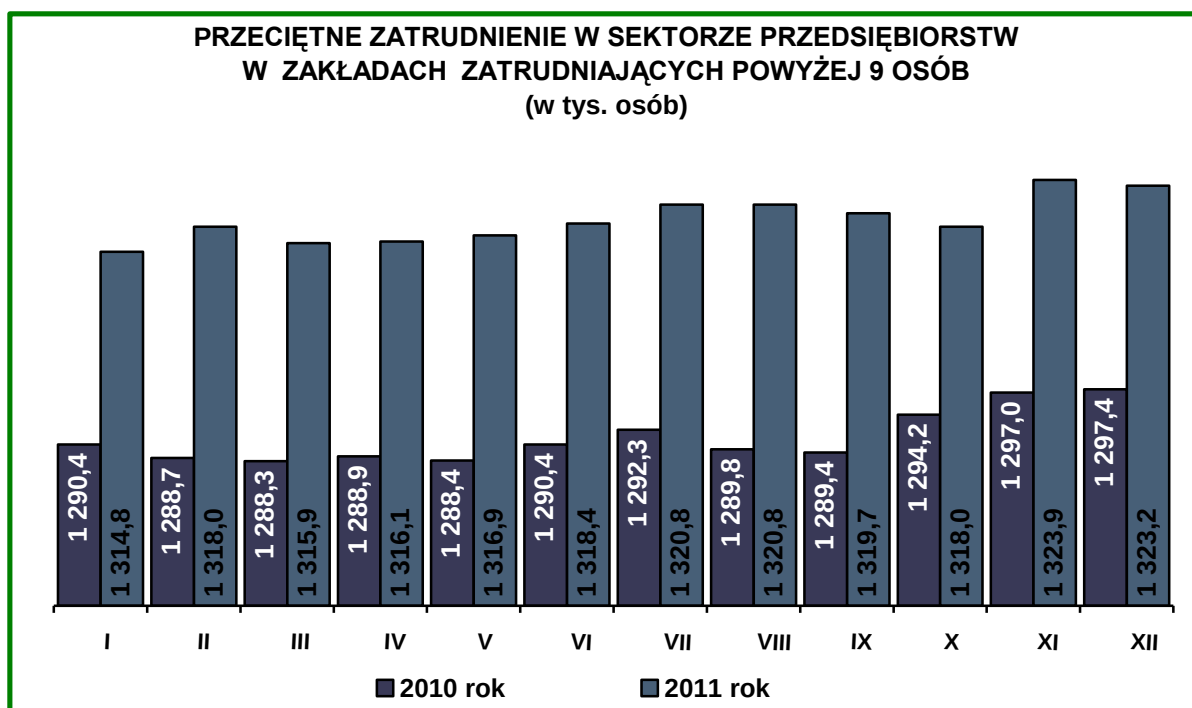
W okresie styczeń – grudzień 2011 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 1.327,0 tys. osób i było **większe o 2,1%** niż w analogicznym okresie 2010 r. Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w sekcjach: **budownictwie** (12,2%), **obsłudze rynku nieruchomości** (o 10,1%) oraz **działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej** (o 10,0%). Największy spadek przeciętnego zatrudnienia wystąpił m. in. **wytwarzaniu**

⁴ Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego Nr 12, wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie, grudzień 2011.

i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,4%), informacji i komunikacji (o 2,2%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,6%).

W jednostkach sektora publicznego przeciętne zatrudnienie obniżyło się o 4,6% i wynosiło 282,6 tys. osób, a w sektorze prywatnym zwiększyło się o 4,1% i wynosiło 1.044,4 tys. osób.

W porównaniu z okresem styczeń-grudzień 2010 r. w strukturze zatrudnienia zwiększył się udział sektora prywatnego (z 77,2% do 78,7%), a zmniejszył się sektora publicznego (z 22,8% do 21,3%).

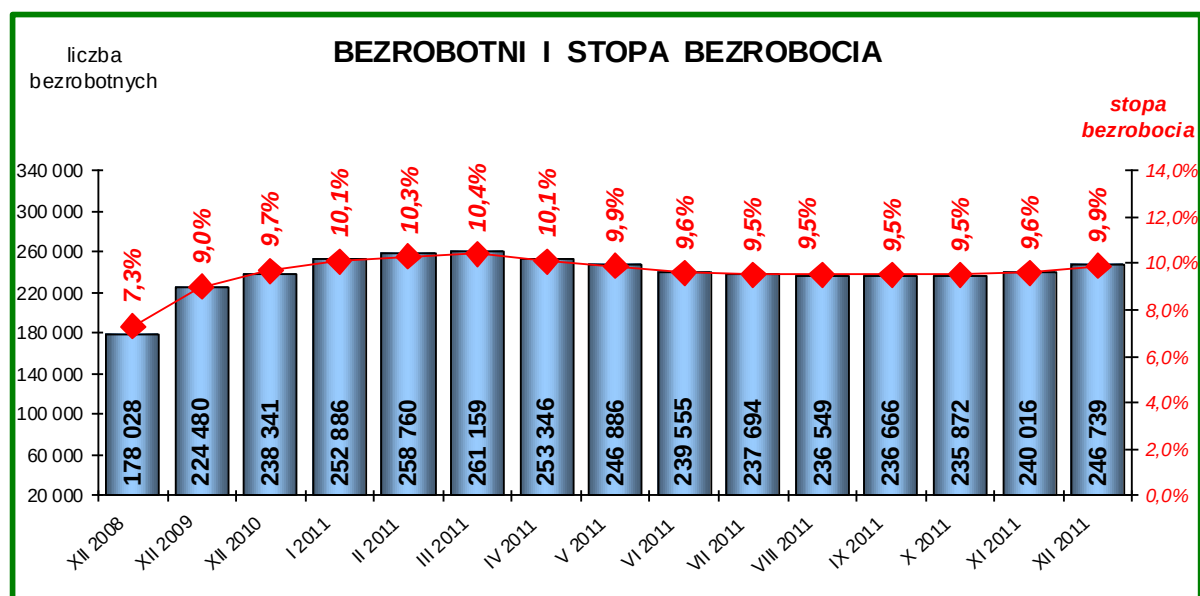


2. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

Wskaźniki statystyczne dotyczące całego województwa mazowieckiego wyróżniają Mazowsze jako region najbogatszy oraz najmniej zagrożony bezrobociem. Na taki obraz regionu decydujący wpływ ma m. st. Warszawa, która w znacznym stopniu zniekształca („zaciemnia”) istotne i poważne problemy pozostałych rynków pracy województwa.

Na koniec 2011 r. funkcjonowało 50,5% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie, 44,3% osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą, działało 80,0% spółek z udziałem kapitału zagranicznego oraz zarejestrowanych było 16,9% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

Województwo wyróżnia się najwyższą w Polsce liczbą bezrobotnych - co 8 bezrobotny w Polsce jest mieszkańcem Mazowsza, a stopa bezrobocia należy do najniższych w kraju.



2.1. Liczba bezrobotnych⁵

Na koniec 2011 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było **246.739 bezrobotnych**, ponadto poza ewidencją bezrobotnych zarejestrowanych było 5.097 osób (w tym 2.278 kobiet) poszukujących pracy⁶. W stosunku do poprzedniego roku liczba osób poszukujących pracy zmniejszyła się o 1.788 osób, (o 26,0%). Pośród osób poszukujących pracy 2.588 to osoby niepełnosprawne nie pozostające w zatrudnieniu, w tym 1.071 kobiet. W odniesieniu do 2010 roku liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy zmniejszyła się o 38,5% (o 1.617 osób).

Największą liczbą bezrobotnych wyróżniały się głównie miasta na prawach powiatów: m. st. Warszawa (41.613 osób), Radom (20.020 osób), Płock (7.698 osób) oraz powiaty: radomski (16.227 osób), wołomiński (9.539 osób) i płocki (7.506 osób). Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w powiatach: łosickim (1.864 osoby), białobrzeskim (2.142 osoby), grodziskim (2.202 osoby), sokołowskim (2.518 osób), lipskim (2.580 osób), zwoleńskim (3.098 osób) oraz siedleckim (3.111 osób).

⁵ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby bezrobotnych przedstawiono w Załączniku Nr 8.

⁶ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby osób poszukujących pracy przedstawiono w Załączniku Nr 73 i 74.

W końcu 2011 r. na Mazowszu przeważali bezrobotni: bez prawa do zasiłku - 207.091 osób (83,9% ogółu bezrobotnych), poprzednio pracujący - 192.938 osób (78,2%), zamieszkali w mieście - 137.747 osób (55,8%), posiadający wykształcenie poniżej średniego - 131.912 osób (53,5%), długotrwale bezrobotni - 128.723 osoby (52,2%) oraz mężczyźni - 124.535 osób (50,5%).

2.2. Stopa bezrobocia ⁷

Stopa bezrobocia na Mazowszu w końcu 2011 r. wynosiła 9,9% przy średniej dla kraju 12,5%. Najniższą stopą bezrobocia w kraju wyróżniały się województwa: wielkopolskie - 9,2%, mazowieckie - 9,9%, oraz śląskie - 10,1%, natomiast najwyższą odnotowano w województwach: warmińsko - mazurskim - 20,1%, zachodniopomorskim - 17,5%, kujawsko-pomorskim - 16,9%, podkarpackim - 15,7% oraz lubuskim - 15,4%.

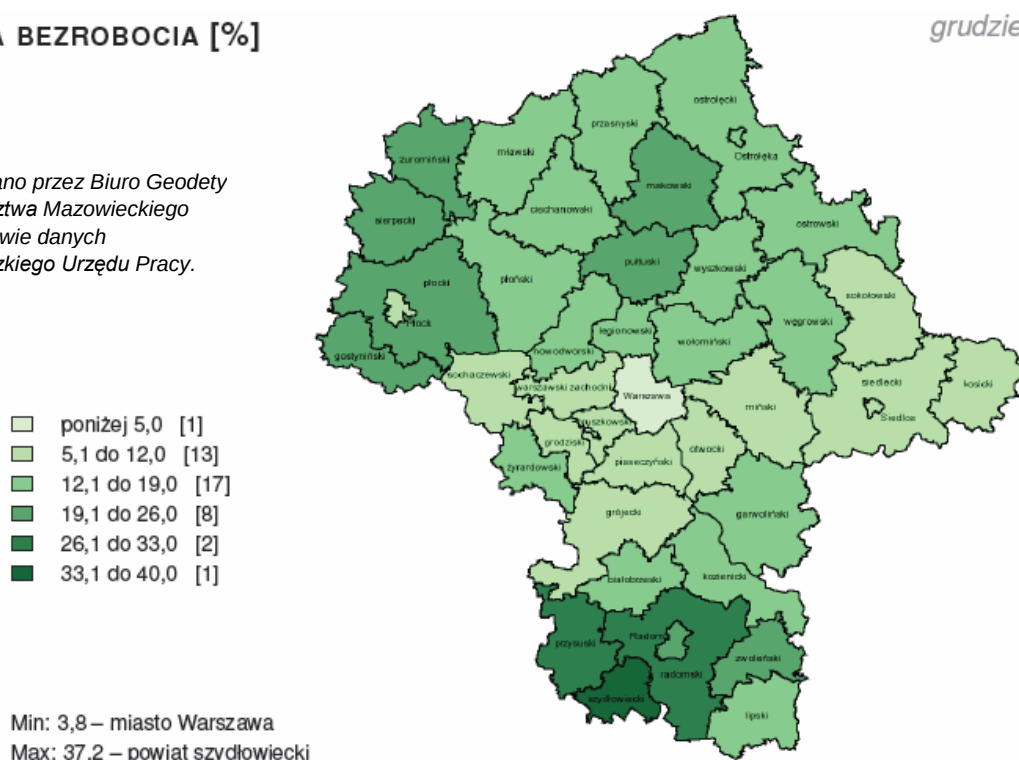
W odniesieniu do grudnia 2010 r. stopa bezrobocia dla województwa wzrosła o 0,2 punktu procentowego (w kraju o 0,1 punktu procentowego). Największy wzrost stopy bezrobocia odnotowano w powiatach: makowskim (o 3,5 punktu procentowego), legionowskim, pułuskim i sierpeckim (o 1,7 punktu procentowego), żuromińskim (o 1,4 punktu procentowego). Spadek stopy bezrobocia odnotowano w 9 powiatach, największy w mieście Radom (o 1,3 punktu procentowego) oraz w powiatach: radomskim i węgrowskim (o 0,9 punktu procentowego) oraz mławskim i wyszkowskim (o 0,8 punktu procentowego).

Na Mazowszu obserwuje się znaczne zróżnicowanie lokalnych rynków pracy, szczególnie pod względem natężenia bezrobocia. W grudniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach 2011 r., najwyższą stopą bezrobocia wyróżniało się miasto Radom - 21,4% oraz powiaty: szydłowiecki - 37,2%, radomski - 29,9%, przysuski - 26,6%. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w m.st. Warszawie - 3,8% oraz w powiatach: warszawskim zachodnim - 6,6%, grodziskim i pruszkowskim - 7,0%, piaseczyńskim - 7,3% oraz grójcekim - 8,0%.

STOPA BEZROBOCIA [%]

grudzień 2011

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.



⁷ Tabelaaryczne zestawienie dotyczące stopy bezrobocia przedstawiono w Załączniku Nr 11.

Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia wyniosła 33,4 punktu procentowego (w 2010 r. 31,7 punktu procentowego). Warto też nadmienić, że stopę bezrobocia niższą od średniej dla województwa odnotowano tylko w 7 powiatach, a w 28 powiatach stopę bezrobocia przewyższającą średnią dla Polski, z czego w 21 powiatach osiągnęła wartość 15,0% i więcej.

3. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA

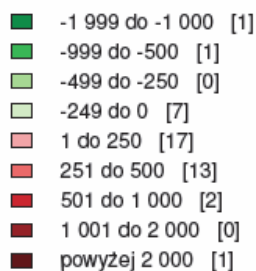
W 2011 r. spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do poprzedniego miesiąca zanotowano od kwietnia do sierpnia i w miesiącu październiku, a wynikał między innymi z podjęciami pracy sezonowej w budownictwie i rolnictwie, a także z sezonem turystycznym, w pozostałych miesiącach bezrobocie rosło. W pierwszym półroczu 2011 r. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 1.214 osób (o 0,5%), natomiast w drugim półroczu bezrobocie wzrosło o 7.184 osoby, tj. 3,0%.

W odniesieniu do grudnia 2010 r. bezrobocie wzrosło o 8.398 osób (o 3,5%). (w kraju bezrobocie wzrosło o 1,4%). **Wzrost** bezrobocia odnotowano w 33 powiatach z czego najwyższy procentowy wzrost wystąpił w powiatach: makowskim o 22,0% (o 842 osoby), legionowskim o 18,4% (o 599 osób), warszawskim zachodnim 13,9% (o 381 osób), pułtuskim 11,5% (o 457 osób) i sierpeckim 11,0% (432 osoby). Najmniejszy procentowy wzrost bezrobocia odnotowano w m. Ostrołęka o 1,5% (o 58 osób) oraz w powiatach: lipskim o 0,4% (o 9 osób), żyrardowskim o 1,2% (o 43 osoby) i przysuskim o 1,3% (o 69 osób). **Spadek** bezrobocia odnotowano w pozostałych 9 powiatach, przy czym najwyższy w m. Radom 6,6% (o 1.422 osoby) oraz w powiatach: mławskim o 5,9% (o 247 osób), węgrowskim o 5,8% (o 224 osoby) i wyszkowskim o 5,4% (o 248 osób). W 2009 r. bezrobocie wzrosło o 13.861 osób, tj. o 6,2% (w kraju o 3,3%).

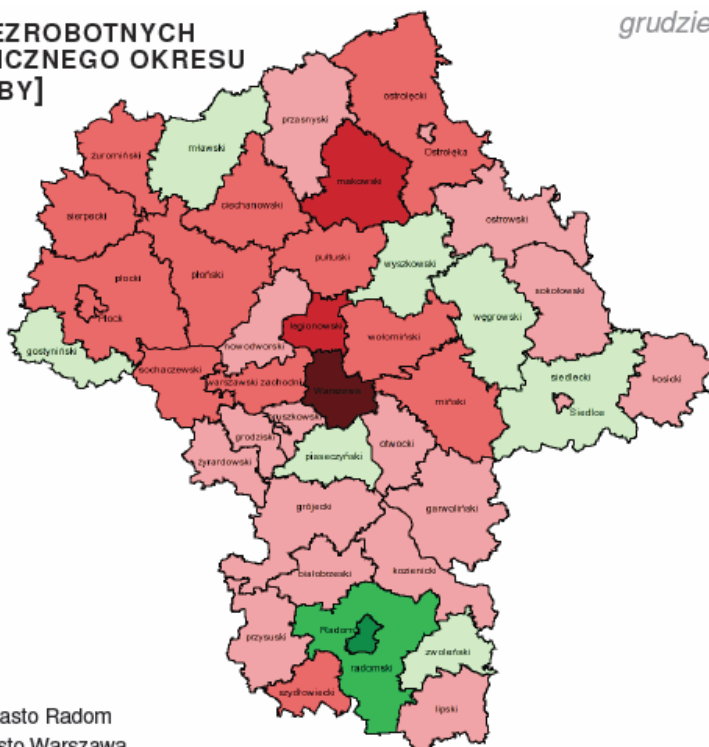
WZROST/SPADEK LICZBY BEZROBOTNYCH W ODNIESIENIU DO ANALOGICZNEGO OKRESU POPRIEDZIEGO ROKU [OSOBY]

grudzień 2011

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.



Największy spadek: -1 422 – miasto Radom
Największy wzrost: 2 973 – miasto Warszawa

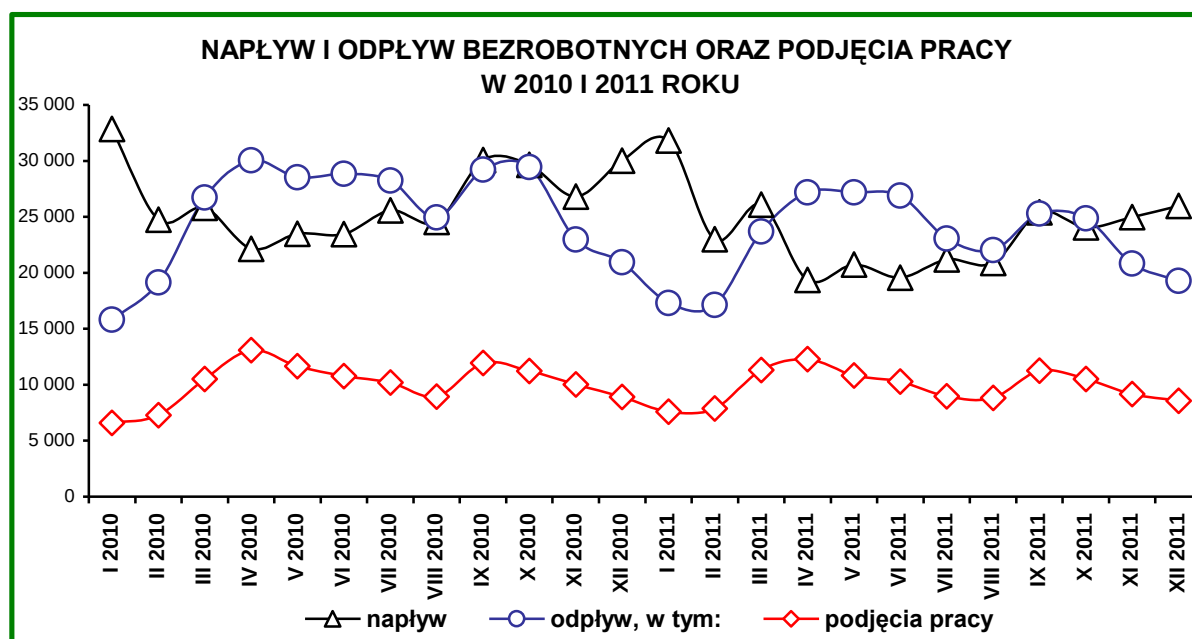


Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

(stan w końcu miesiąca / roku)

Miesiąc / rok	Liczba bezrobotnych		Stopa bezrobocia
	Ogółem	Wzrost / spadek w odniesieniu do poprzedniego miesiąca / roku	
2004	352 946	- 10 608	14,7
2005	332 525	- 20 421	13,8
2006	285 612	- 46 913	11,8
2007	219 924	- 65 688	9,0
2008	178 028	- 41 896	7,3
2009	224 480	46 452	9,0
2010	238 341	13 861	9,7
2011			
Styczeń	252 886	14 545	10,1
Luty	258 760	5 874	10,3
Marzec	261 159	2 399	10,4
Kwiecień	253 346	- 7 813	10,1
Maj	246 886	-6 460	9,9
Czerwiec	239 555	- 7 331	9,6
Lipiec	237 694	- 1 861	9,5
Sierpień	236 546	- 1 145	9,5
Wrzesień	236 666	117	9,5
Październik	235 872	- 794	9,5
Listopad	240 016	4 144	9,6
Grudzień	246 739	6 723	9,9

Napływ do bezrobocia był **wyższy** od odpływu z bezrobocia o 8.398 osób (w 2010 r. przewyższał o 14.279 osób).



3.1. Napływ do bezrobocia⁸

W 2011 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 283.070 bezrobotnych, o 36.079 osób (o 11,3%) **mniej** niż w 2010 r. Większość noworejestrujących się stanowiły osoby poprzednio pracujące – 212.944 osoby (75,2% ogółu napływu). Warto zaznaczyć, że liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych ukształtowała się pod wpływem zmniejszonej rejestracji osób poprzednio pracujących - zarejestrowano 212.944 osoby, tj. o 19.502 osoby (o 8,4%) mniej niż w 2010 r., w tym zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 9.192 osoby o 2.021 osób (o 18,0%) mniej niż w ubiegłym roku.

Struktura napływu do bezrobocia

Wśród 283.070 osób bezrobotnych, które w 2011 r. zarejestrowały się w urzędach pracy:

⇒ 212.944 osoby poprzednio pracowały	tj. 75,2% ogółu napływu, rok wcześniej 232.446 osób, tj. 72,8%,
w tym:	
-9.192 to osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy	tj. 3,3% ogółu napływu, rok wcześniej 11.213 osób, tj. 3,5%;
⇒ 212.162 osoby powróciły do rejestracji po raz kolejny	tj. 75,0% ogółu napływu, rok wcześniej 240.892 osoby, tj. 75,5%;
⇒ 134.769 osób to kobiety	tj. 47,6% ogółu napływu, rok wcześniej 148.958 osób, tj. 46,7%
⇒ 133.298 osób bez wykształcenia średniego	tj. 47,1% ogółu napływu, rok wcześniej 151.999 osób, tj. 47,6%;
⇒ 116.817 osób to mieszkańcy wsi	tj. 41,3% ogółu napływu, rok wcześniej 134.180 osób tj. 42,0%;
⇒ 115.984 osoby, to długotrwale bezrobotni	tj. 41,0% ogółu napływu, rok wcześniej 122.447 osób, tj. 38,4%;
⇒ 91.452 osoby nie posiadały kwalifikacji zawodowych	tj. 32,3% ogółu napływu, rok wcześniej 94.551 osób, tj. 29,6%;
⇒ 90.220 osób bez doświadczenia zawodowego	tj. 31,9% ogółu napływu, rok wcześniej 108.733 osoby, tj. 34,1%;
⇒ 83.041 osób do 25 roku życia	tj. 29,3% ogółu napływu, rok wcześniej 101.836 osób, tj. 31,9%;
⇒ 70.908 osób zarejestrowały się po raz pierwszy	tj. 25,1% ogółu napływu, rok wcześniej 78.257 osób, tj. 24,5%;
⇒ 70.270 osób posiadało prawo do zasiłku	tj. 24,8% ogółu napływu, rok wcześniej 76.466 osób, tj. 24,0%;
⇒ 70.126 osób dotychczas nie pracowało	tj. 24,8% ogółu napływu, rok wcześniej 86.703 osoby, tj. 27,2%;
⇒ 50.474 osoby miało powyżej 50 lat	tj. 17,8% ogółu napływu, rok wcześniej 52.118 osób, tj. 16,3%;

⁸ Tabelaryczne zestawienie dotyczące napływu do bezrobocia i jego struktury przedstawiono w Załącznikach Nr 12-14.

⇒	33.823 osoby było w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki	tj. 12,0% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 37.768 osób, tj. 11,8%;</i>
⇒	15.554 osoby samotnie wychowywało co najmniej jedno dziecko do 18 r. życia	tj. 5,5% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 15.402 osoby, tj. 4,8%;</i>
⇒	12.716 kobiet, które nie podjęły zatrudnienie po urodzeniu dziecka	tj. 4,5% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 13.682 osoby, tj. 4,3%;</i>
⇒	10.521 to osoby niepełnosprawne	tj. 3,7% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 10.039 osób, tj. 3,1%;</i>
⇒	4.640 osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	tj. 1,6% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 4.731 osób, tj. 1,5%;</i>
⇒	53 osoby po zakończeniu kontraktu socjalnego	tj. 0,02% ogółu napływu <i>rok wcześniej 168 osób, tj. 0,05%.</i>

3.2. **Odływ z bezrobocia**⁹

W 2011 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 274.672 osoby o 30.198 osób (o 9,9%) mniej niż w 2010 r. Spośród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji pracę podjęło 117.471 osób, o 3.679 osób (o 3,0%) mniej niż w 2010 r. Podjęcia pracy były główną przyczyną odływu z bezrobocia i stanowiły 42,8% ogółu odływu bezrobotnych (w 2010 r. 39,7%).

Największym udziałem podjęć pracy w „odływie” bezrobotnych wyróżniało się m. Ostrołęka 49,5 (gdzie pracę podjęło 49,5% bezrobotnych wyłączonych z ewidencji) oraz powiaty: żyrardowski (55,6%), sokołowski (53,8%), ciechanowski (52,4%) sierpecki (52,2%), przysuski (51,8%) i mławski (50,0%).

Drugą istotną przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było nie potwierdzenie gotowości do pracy. Z tego powodu wyłączono z ewidencji bezrobotnych 99.671 osób (36,3% ogólnej liczby wyrejestrowanych w województwie) o 1.755 osób (o 1,7%) mniej niż w 2010 r.

Najwięcej bezrobotnych (w stosunku do ogółu bezrobotnych) z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy wyrejestrowano w m. st. Warszawa – 41,7% oraz w powiatach: wołomińskim – 43,5%, sochaczewskim – 43,0% piaseczyńskim – 41,6%, nowodworskim – 41,5% i warszawskim zachodnim – 40,1%. Najmniejszy odsetek bezrobotnych wyłączonych z tego powodu zanotowano w powiatach: węgrowskim – 23,1%, sokołowskim – 25,5%, przysuskim – 25,9%, gostyńskim – 27,1% i sierpeckim – 27,8%.

Kolejną przyczyną wyłączeń bezrobotnych było rozpoczęcie stażu przez 11.047 osób (4,0% ogółu wyłączonych), rozpoczęcie szkolenia przez 5.256 osób (1,9% ogółu wyłączonych), natomiast dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego 12.737 osób (4,6% ogółu wyłączonych z ewidencji bezrobotnych).

Struktura odpływu z bezrobocia

W 2011 r. 274.672 osoby wyłączono z ewidencji bezrobotnych,

w tym z powodu:

⇒	podjęcia pracy	117.471 osób, tj. 42,8% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 121.150 osób, tj. 39,7%,</i>
	w tym:	
	- pracy niesubsydiowanej	107.277 osób, tj. 39,1% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 95.115 osób, tj. 31,2%;</i>
	- pracy subsydiowanej	10.194 osoby, tj. 3,7 ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 26.035 osób, tj. 8,5%;</i>
⇒	nie potwierdzenia gotowości do pracy	99.671 osób, tj. 36,3% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 101.426 osób, tj. 33,3%;</i>
⇒	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	12.737 osób, tj. 4,6% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 11.276 osób, tj. 3,7%;</i>
⇒	rozpoczęcia stażu	11.047 osób, tj. 4,0% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 28.490 osób, tj. 9,3%;</i>
⇒	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	7.515 osób, tj. 2,7 % ogółu odpływu; <i>rok wcześniej 7.784 osoby, tj. 2,6%;</i>
⇒	rozpoczęcia szkolenia	5.256 osób, tj. 1,9% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 15.859 osób, tj. 5,2%;</i>
⇒	rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	3.015 osób, tj. 1,1% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 4.114 osób, tj. 1,3%;</i>
⇒	nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego	2.509 osób, tj. 0,9% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 1.782 osoby, tj. 0,5%;</i>
⇒	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	2.466 osób, tj. 0,9% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 1.910 osób, tj. 0,6%;</i>
⇒	ukończenia 60/65 lat	1.265 osób, tj. 0,5% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 922 osoby, tj. 0,3%;</i>
⇒	pozostałych przyczyn	11.720 osób, tj. 4,3% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 10.157 osób, tj. 3,3%.</i>

⁹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące odpływu z bezrobocia i jego głównych przyczyn przedstawiono w Załącznikach Nr 15-18.

4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

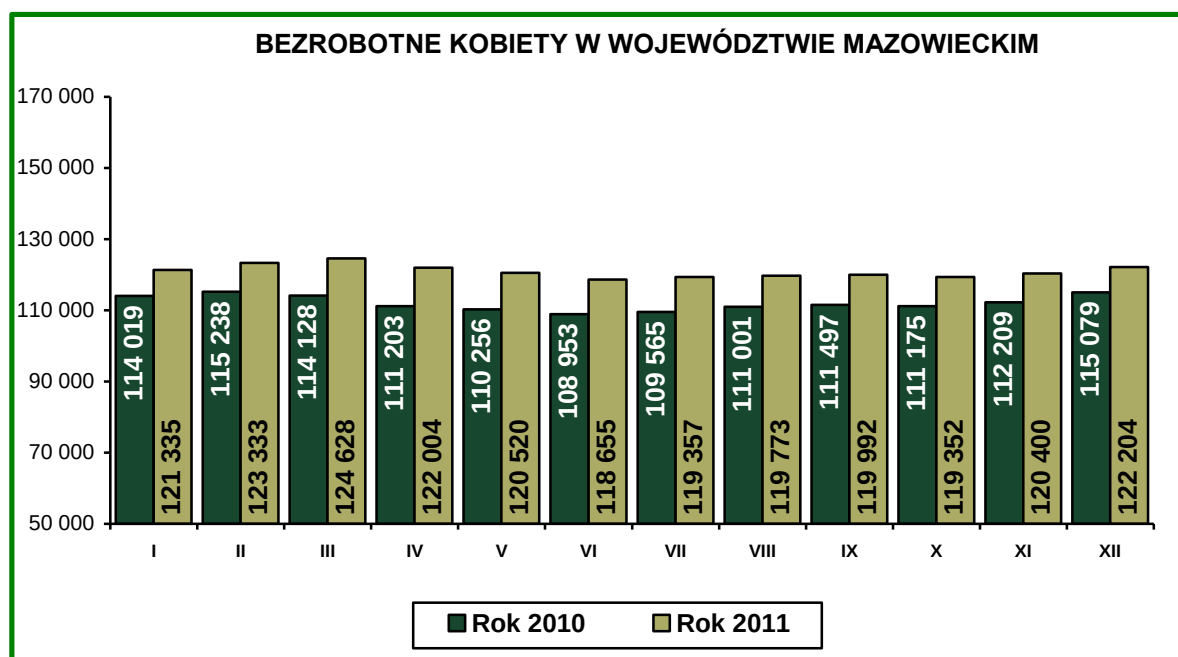
Spośród 246.739 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2011 r.:

- ⇒ 122.204 osoby to kobiety tj. 49,5% ogółu bezrobotnych,
rok wcześniej 115.079 osób, tj. 48,3%;
- ⇒ 108.992 bezrobotnych mieszkało na wsi tj. 44,2% ogółu bezrobotnych,
rok wcześniej 105.153 osoby, tj. 44,1%;
- ⇒ 39.648 osób posiadało prawo do zasiłku tj. 16,1% ogółu bezrobotnych,
rok wcześniej 39.143 osoby, tj. 16,4%;
- ⇒ 13.503 osoby to w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki tj. 5,5% ogółu bezrobotnych,
rok wcześniej 12.621 osób, tj. 5,3%;
- ⇒ 9.782 osoby to zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy tj. 4,0% ogółu bezrobotnych,
rok wcześniej 10.764 osoby, tj. 4,5%.

4.1. Bezrobotne kobiety¹⁰

Sytuacja bezrobotnych kobiet na rynku pracy, mimo równości gwarantowanej prawem i posiadaniu wyższych od mężczyzn kwalifikacji nadal jest trudna.

W końcu 2011 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było **122.204 kobiety**, o 7.125 osób (o 6,2%), **więcej** niż w grudniu 2010 r. (przy wzroście bezrobocia ogółem o 3,5%). Największy procentowy wzrost bezrobotnych kobiet zanotowano w m. Płocku o 14,2% (o 535 osób) oraz w powiatach: makowskim o 28,1% (o 495 osób), łosickim o 18,1% (o 145 osób), warszawskim zachodnim o 16,9% (o 216 osób), sierpeckim o 16,1% (o 321 osób), legionowskim o 15,5% (o 247 osób), mińskim o 15,4 (o 300 osób) i płockim o 15,1% (o 543 osoby).



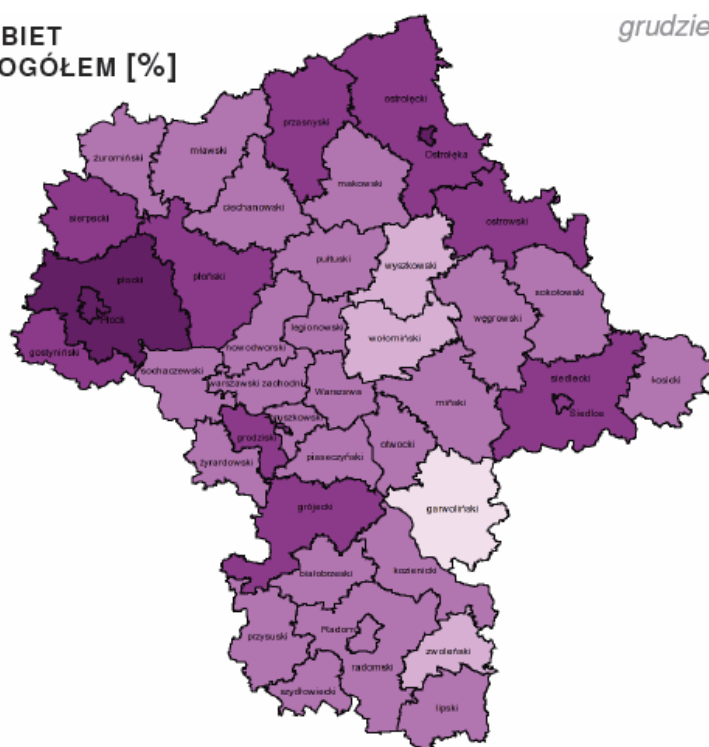
¹⁰ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych kobiet przedstawiono w Załącznikach Nr 19-31.

- po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (89,7%ogółu bezrobotnych w tej kategorii).
- cudzoziemcy (55,8%),
- w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (55,5%),
- dotychczas niepracujący (53,2%),
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy (52,4%).

- samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (86,9 %),
- bez doświadczenia zawodowego (52,6%),
- długotrwale bezrobotni (51,3%),
- do 25 roku życia (51,2%).

grudzień 2011

ponižej 41,0	[1]
41,1 do 44,0	[0]
44,1 do 47,0	[3]
47,1 do 51,0	[25]
51,1 do 55,0	[10]
55,1 do 59,0	[3]



W 24 powiatach kobiety stanowiły mniej niż połowę ogółu bezrobotnych, z czego najniższym udziałem kobiet wyróżniały się powiaty: garwoliński – 40,6%, wyszkowski – 46,1%, wołomiński – 46,2% i zwoleński – 46,6%.

- ✓ zarejestrowano 134.769 kobiet, tj. 47,6% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie mazowieckim (o 14.189 kobiet, tj. o 9,5% mniej niż w 2010 roku.),
- ✓ wyrejestrowano z ewidencji 127.644 bezrobotne kobiety , tj. 46,5% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych na terenie województwa mazowieckiego (o 14.034 kobiety, tj. o 9,9% mniej

niż w poprzednim roku), w tym pracę podjęły 59.362 kobiety (46,5% ogółu bezrobotnych kobiet wyłączonych z rejestru), rok wcześniej 58.314 kobiety (41,2% ogółu bezrobotnych kobiet wyłączonych z rejestru).

Najwyższy udział podjąć pracy w odpływie z bezrobocia odnotowano w powiatach: żyrardowskim – 63,9%, ciechanowskim – 56,3%, sokołowskim – 54,9%, sierpeckim – 54,7% oraz mławskim – 54,6% natomiast najniższy w powiatach: pułuskim – 34,2%, zwoleńskim – 37,9%, makowskim – 41,2% oraz lipskim – 41,3%.

Na koniec 2011 r. w rejestrach urzędów pracy zarejestrowanych było:

- ✓ 53.602 kobiety zamieszkałych na wsi, tj. 43,9% ogółu bezrobotnych kobiet i w porównaniu do 2010 roku liczba ich zwiększyła się o 3.393 osoby (o 6,8%),
- ✓ 19.910 kobietom przysługiwało prawo do zasiłku, tj. 16,3% ogółu bezrobotnych kobiet i było ich o 1.608 osób, tj. o 8,8% więcej niż w poprzednim roku,
- ✓ 5.128 kobiet zwolnione z przyczyn zakładów pracy, tj. 4,2% ogółu zarejestrowanych kobiet i było ich o 300 osób (o 5,5%) mniej niż rok wcześniej.

Ze względu na wiek, najliczniejszą grupę stanowiły kobiety w wieku 25-34 lata – 39.567 osób (32,4% ogółu bezrobotnych kobiet), następnie w wieku 35 - 44 lata – 24.862 kobiety (20,3%).

Biorąc pod uwagę wykształcenie bezrobotnych, w końcu 2011 r. na Mazowszu wykształcenie niższe od średniego posiadało 42,9% ogółu bezrobotnych kobiet, tj. 52.366 kobiet. Największym udziałem bezrobotnych kobiet posiadających wykształcenie niższe od średniego pośród ogółu bezrobotnych kobiet wyróżniały się powiaty: płoński – 51,7% ogółu bezrobotnych kobiet, płoński – 51,1%, radomski – 51,0% oraz przysuski i szydłowiecki – po 50,5%.

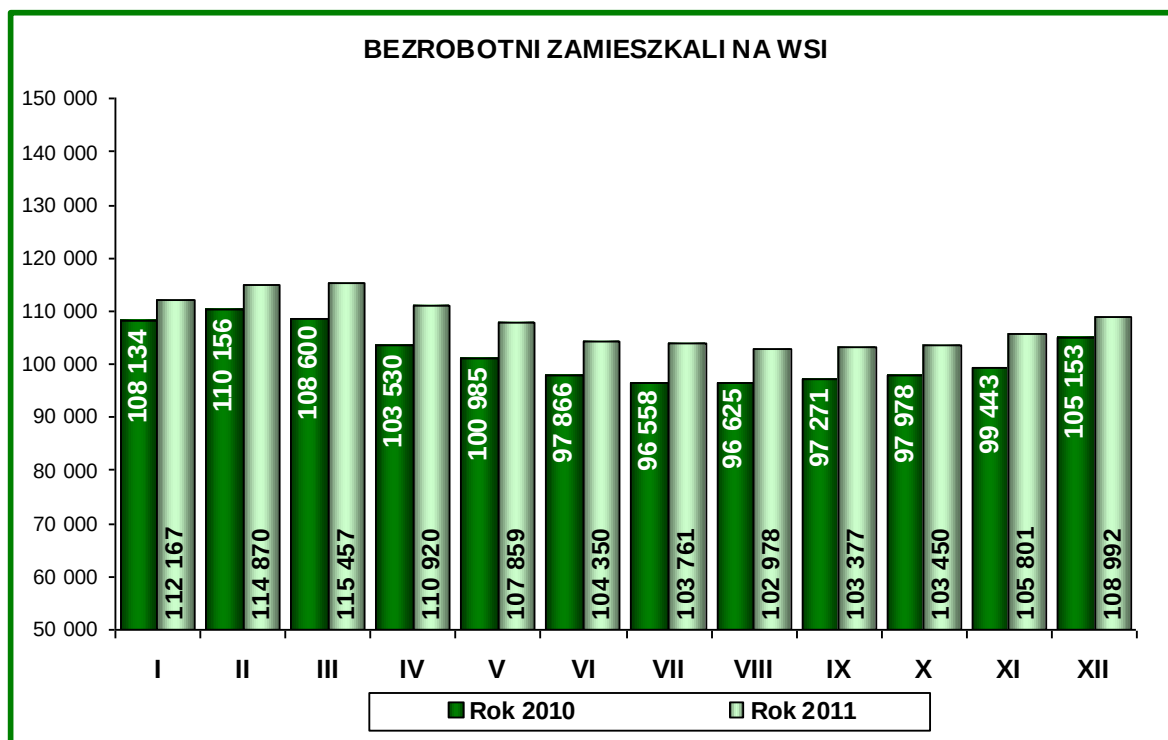
Uwzględniając staż pracy bezrobotnych, najliczniejszą grupę stanowiły kobiety bez stażu pracy – 23,4% ogółu bezrobotnych kobiet, tj. 28.609 osób. Najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet bez stażu pracy wyróżniały się powiaty: łosicki – 49,0% ogółu bezrobotnych kobiet, przasnyski – 41,9%, zwoleński – 38,0%, makowski – 36,1% oraz lipski – 34,7%.

Spośród **66.021 długotrwale bezrobotnych kobiet**, najwięcej było:

- ✓ kobiet posiadających wykształcenie poniżej średniego – 32.325 osób (49,0% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 25,1% ogółu długotrwale bezrobotnych,
- ✓ kobiet w wieku 25-34 lata – 20.891 osób (31,6% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 16,2% ogółu długotrwale bezrobotnych,
- ✓ kobiet bez stażu pracy – 16.130 osób (24,4% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 12,5% ogółu długotrwale bezrobotnych.

4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi ¹¹

Problemem staje się również bezrobocie na wsi. W końcu 2011 r. na wsi mieszkało **108.992 bezrobotne osoby**, w tym 53.602 kobiety, tj. 49,2% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W porównaniu do końca 2010 r. liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zwiększyła się o 3.839 osób, tj. o 3,7% (przy wzroście ogółu bezrobotnych o 3,5% oraz bezrobotnych mieszkańców miast o 3,4%).



Warto zaznaczyć, że w 29 powiatach udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych przekroczył 50,0%, a w 12 powiatach osiągnął 70,0% i więcej.

Typowo rolnicze powiaty to: siedlecki, gdzie bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 97,2% ogółu bezrobotnych, ostrołęcki (95,2%), płocki (91,0%) oraz przysuski (87,8%).

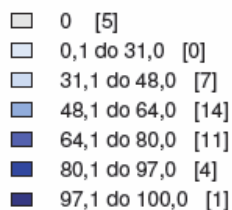
Najmniejszym udziałem (poza miastami na prawach powiatu) bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych wyróżniały się powiaty: pruszkowski (34,8% ogółu bezrobotnych), otwocki (36,3%), żyrardowski (36,8%), wołomiński (38,1%), grodziski (43,3%) oraz legionowski (44,1%).

¹¹ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono w Załącznikach Nr 32-43.

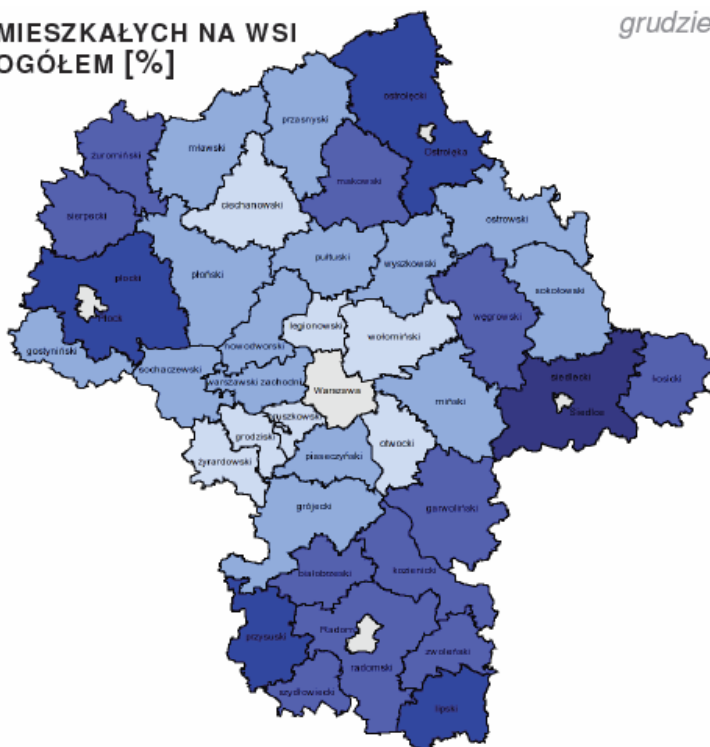
UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2011

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.



Min: 34,8 – powiat pruszkowski
Max: 97,2 – powiat siedlecki



Od stycznia do grudnia 2011 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 116.817 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. o 17.363 osoby, (o 12,9%) mniej niż w roku poprzednim. W tym samym czasie wyrejestrowano 112.978 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w tym pracę podjęło 49.811 osób, tj. 44,1% odpływu zamieszkałych na wsi.

W grudniu 2011r.:

- ✓ 60,1% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (65.498 osób) posiadało wykształcenie niższe od średniego. Największym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie niższe od średniego pośród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyróżniały się powiaty: ciechanowski (67,8% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi w tym powiecie), szydłowiecki (65,8%), wołomiński (65,6%), żyrardowski (65,3%), nowodworski i płoński (po 65,0%).
- ✓ 28,6% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (31.137 osób) to bezrobotni w wieku 25-34 lata. Największym udziałem bezrobotnych w tym wieku pośród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyróżniały się powiaty: łosicki (33,3%), siedlecki (32,5%), ostrowski (30,5%), sierpecki (30,3%), radomski (30,2%) oraz ostrołęcki (30,0%).
- ✓ 27,5% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (30.001 osób) stanowiły osoby bez stażu pracy. Największym udziałem bezrobotnych bez stażu pracy w liczbie bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyróżniały się powiaty: łosicki (51,3%), przasnyski (40,7%), makowski (39,1%), zwoleniński (36,5%) oraz przysuski (34,1%).
- ✓ 19,5% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (21.209 osób) poszukiwało pracy ponad 24 miesiące. Najwyższy udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 2 lata odnotowano w powiatach: przysuskim (32,8%), radomskim (27,0%), ostrowskim i makowskim (po 26,2%) oraz szydłowieckim (26,0%).

Wśród 108.992 bezrobotnych zamieszkałych na wsi w końcu 2011 r. status bezrobotnego w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało:

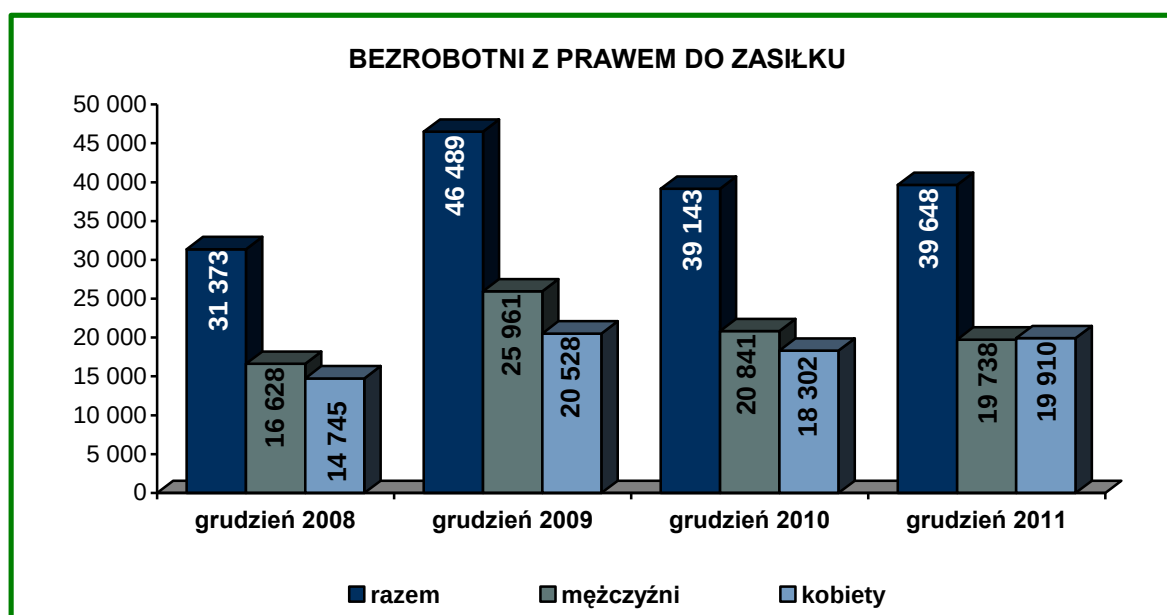
- 65.498 osób bez wykształcenia średniego, tj. 60,1% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi,

- 58.635 osób długotrwale bezrobotnych, tj. 53,8%,
- 36.141 osób bez doświadczenia zawodowego, tj. 33,2%,
- 38.097 osób bez kwalifikacji zawodowych, tj. 35,0%,
- 28.301 osób do 25 roku życia, tj. 26,0%,
- 20.959 osób powyżej 50 roku życia, tj. 19,2%,
- 10.355 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, tj. 9,5%,
- 5.140 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 r. życia, tj. 4,7%,
- 2.795 osób niepełnosprawnych, tj. 2,6%,
- 1.171 osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia, tj. 1,1%,
- 43 osoby po zakończeniu kontraktu socjalnego, tj. 0,04%.

Najwięcej **długotrwale bezrobotnych mieszkańców wsi**, to osoby posiadające wykształcenie poniżej średniego – 65,6% ogółu długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi (38.473 osób), w wieku 25-34 lata – 28,7% (16.815 osób), bez stażu pracy – 27,5% (16.125 osób).

4.3. **Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku**¹²

Dużym problemem mazowieckiego rynku pracy jest mała liczba i niski udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. W końcu 2011 r. prawo do zasiłku posiadało **39.648 osób**, o 505 osób (o 1,3%) więcej niż w grudniu 2010 r. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 16,1% ogółu bezrobotnych (o 0,3 punktu procentowego mniej niż w grudniu 2010 r.). **Prawo to przysługiwało 16,3% bezrobotnych kobiet oraz 15,9% mężczyzn.**



W grudniu 2011 roku spośród 39.648 bezrobotnych prawo do zasiłku posiadało:

- ⇒ 39.579 osób poprzednio pracujących tj. 20,5% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących,
w tym 4.278 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy
tj. 43,7% ogółu bezrobotnych zwolnionych,
- ⇒ 19.910 kobiet tj. 16,3% ogółu bezrobotnych kobiet,

¹² Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku przedstawiono w Załącznikach Nr 44 – 46.

⇒	18.843 osoby bez wykształcenia średniego	tj. 14,3% ogółu bezrobotnych bez wykształcenia średniego
⇒	16.292 osoby zamieszkałe na wsi	tj. 15,0% ogółu bezrobotnych zamieszkałych wsi,
⇒	12.871 osób powyżej 50 roku życia	tj. 21,5% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
⇒	9.493 osoby bez kwalifikacji zawodowych	tj. 11,6% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji,
⇒	2.960 osób do 25 roku życia	tj. 6,3% ogółu bezrobotnych do 25 roku życia,
⇒	1.735 osób samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	tj. 11,0% ogółu bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko,
⇒	1.212 osób niepełnosprawnych	tj. 13,2% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych,
⇒	578 osób długotrwale bezrobotne	tj. 0,4% ogółu długotrwale bezrobotnych,
⇒	564 osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	tj. 4,2% ogółu osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
⇒	132 osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	tj. 3,6% ogółu bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia,
⇒	81 osób bez doświadczenia zawodowego	tj. 0,1% ogółu bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego
⇒	69 osób dotychczas nie pracujących	tj. 0,1% ogółu bezrobotnych dotychczas nie pracujących,
⇒	57 cudzoziemców	tj. 6,6% ogółu bezrobotnych cudzoziemców.

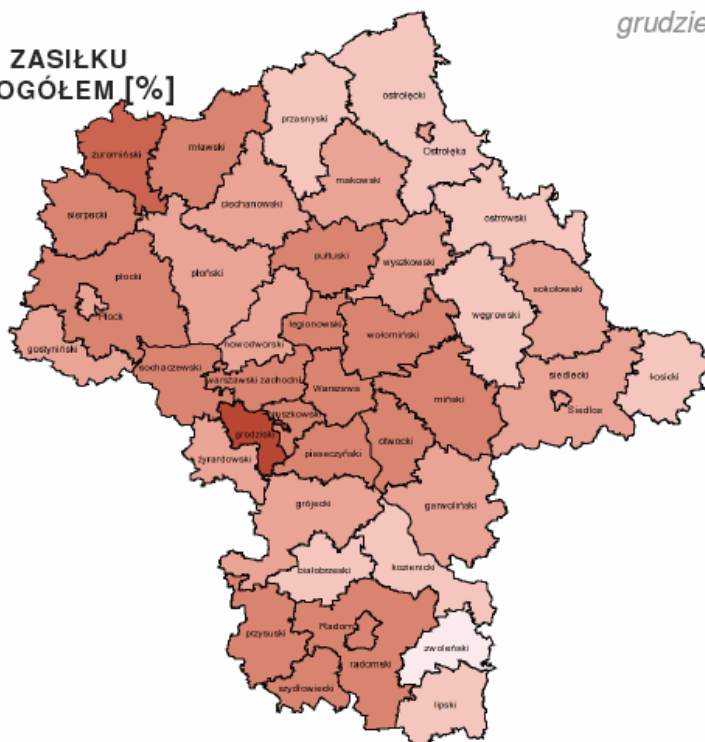
Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku wyróżniały powiaty: zwoleński (7,8%), lipski (8,2%), ostrowski (8,5%) i łosicki (9,1%). Najwyższy odsetek bezrobotnych z prawem do zasiłku odnotowano w powiatach: grodziskim (25,8%), żuromińskim (20,1%), pruszkowskim (19,9%) oraz szydlowieckim i mińskim (po 19,1%).

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH POSIADAJĄCYCH PRAWO DO ZASIŁKU W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2011

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

- poniżej 8,0 [1]
- 8,1 do 12,0 [8]
- 12,1 do 16,0 [14]
- 16,1 do 20,0 [17]
- 20,1 do 24,0 [1]
- 24,1 do 28,0 [1]

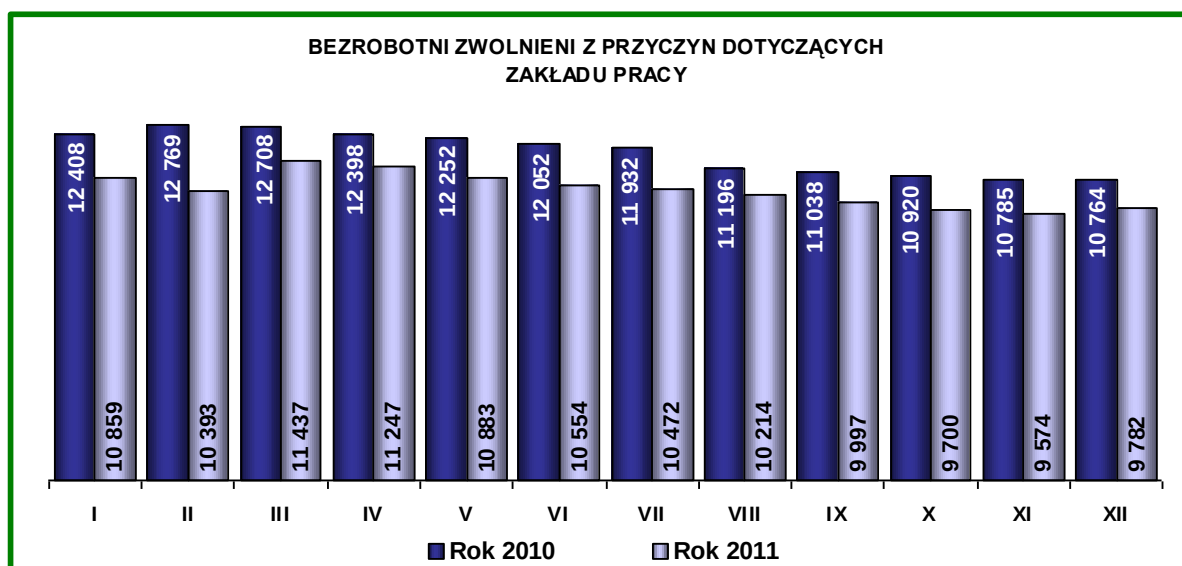


Min: 7,8 – powiat zwoleński
Max: 25,8 – powiat grodziski

W 2011 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 70.270 bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, tj. 24,8% ogółu napływu bezrobotnych - o 6.196 osób (o 8,1%) mniej niż w 2010 r.

4.4. **Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy**¹³

W końcu 2011 r. liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wynosiła 9.782 osoby (4,0% ogółu bezrobotnych), w tym 5.128 kobiet. W odniesieniu do grudnia 2010 r. liczba tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 982 osoby (o 9,1%).



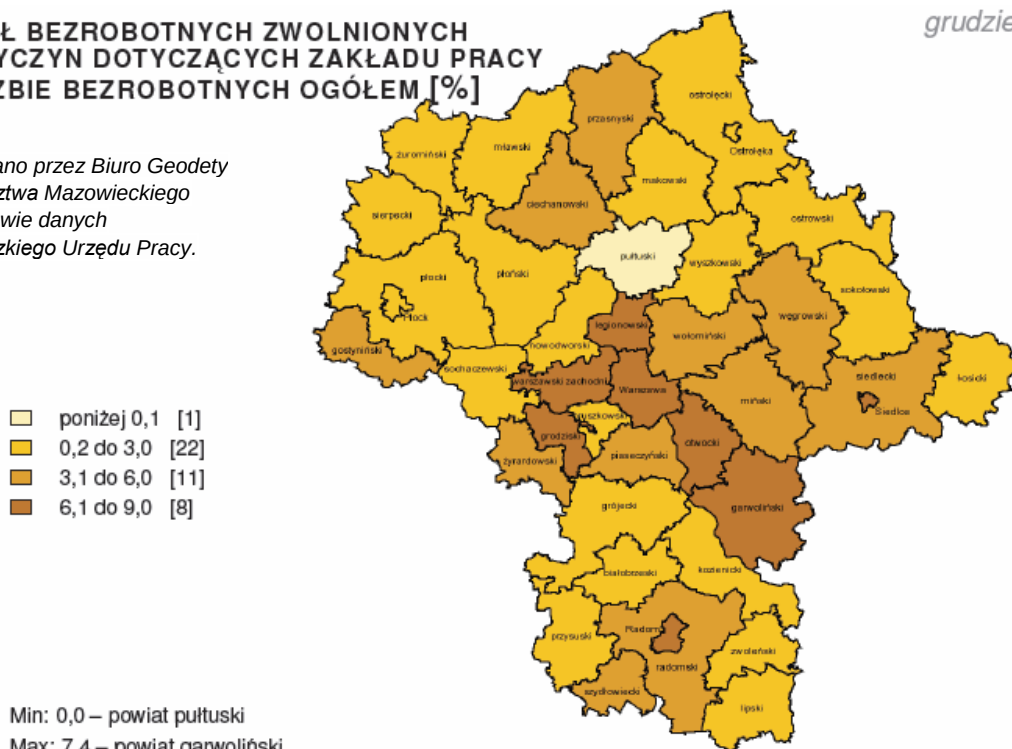
¹³ Zestawienia dotyczące bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy przedstawiono w Załącznikach Nr 47 - 49.

Najwyższym udziałem osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyróżniały się: m. Siedlce (7,1% ogółu bezrobotnych), m. Radom i m. st. Warszawa (po 6,9%) oraz powiaty: garwoliński (7,4%), warszawski zachodni (7,2%) i otwocki (7,1%). Najniższy odsetek osób zwolnionych z tego powodu zanotowano w m. Ostrołęce (0,5% ogółu bezrobotnych) i w powiatach: lipskim, makowskim i wyszkowskim (po 0,2%), grójeckim i ostrołęckim (po 0,3%) oraz ostrowskim, sochaczewskim i żuromińskim (po 0,4%). W powiecie pułuskim w rejestrze nie było osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZWOLNIONYCH Z PRZYZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2011

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.



W okresie styczeń – grudzień 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowano 9.192 osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 3,3% ogółu napływu bezrobotnych (o 2.021 osób, tj. o 18,0% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku).

4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki¹⁴

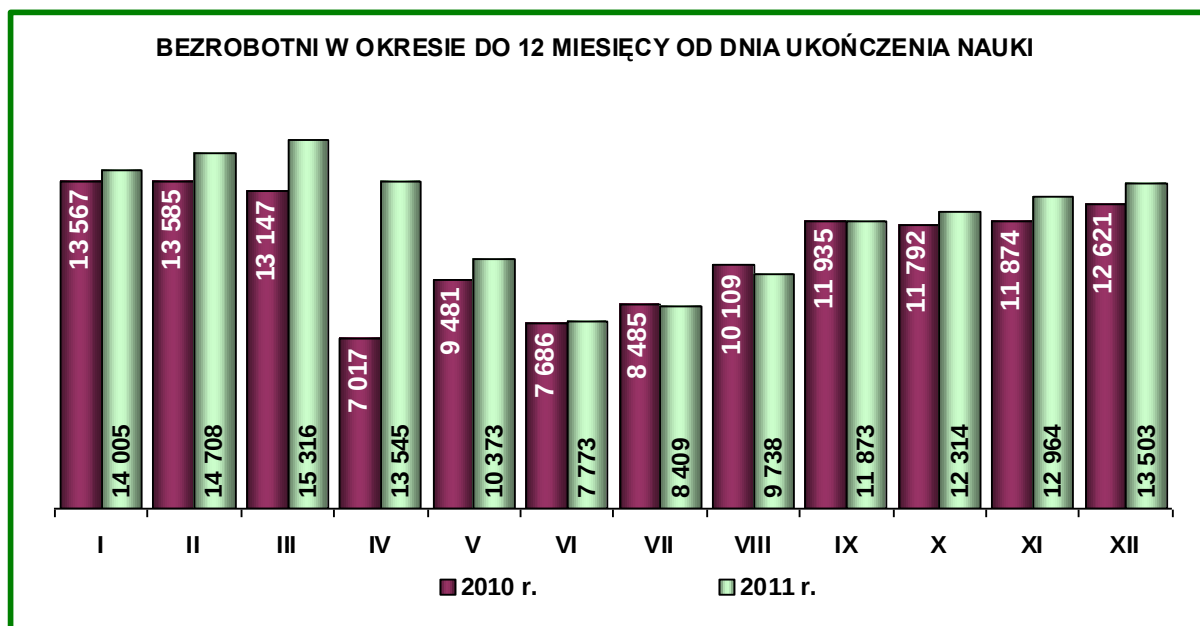
Na koniec grudnia 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było **13.503** bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, w tym 7.489 kobiet (55,5% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). W odniesieniu do grudnia 2010 r. liczba tej kategorii bezrobotnych zwiększyła się o 882 osoby (o 7,0%).

Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowili **5,5%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 5,3%).

Najwyższy udział tej populacji bezrobotnych, przewyższający udział dla województwa odnotowano w powiatach: siedleckim (12,1% ogółu bezrobotnych), sokołowskim (10,5%), węgrowskim (9,5%), białobrzeskim (8,3%) i przasnyskim (8,2%).

¹⁴ Tabelaryczne zestawienia dotyczące osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki przedstawiono w Załącznikach Nr 50 -53.

Najniższym udziałem wyróżniały się m. st. Warszawa (3,2%) i m. Radom (3,6%) oraz powiaty: pruszkowski (3,4%) i piaseczyński (3,5%).



W 2011 roku w urzędach pracy naszego województwa zarejestrowano 33.823 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (12,0% napływu ogółu bezrobotnych), o 3.945 osób (o 10,4%) **mniej** niż w 2010 r. W tym samym okresie pracę podjęło 9.725 osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (8,3% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę) o 1.177 osób (o 13,8%) **więcej** niż w poprzednim roku

4.6. Cudzoziemcy¹⁵

Na koniec grudnia 2011 r. w rejestrach urzędów pracy województwa mazowieckiego było 865 cudzoziemców o 42 osoby (o 5,1%) więcej niż w 2010 r., w tym 483 kobiety (55,8% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Najwięcej cudzoziemców zarejestrowanych było w m.st. Warszawie - 468 osób, tj. 54,1% tej populacji bezrobotnych w województwie.

W 2011 roku w urzędach pracy zarejestrowano 1.093 bezrobotnych cudzoziemców (w poprzednim roku 1.274 osoby), w tym samym czasie pracę, tak jak rok wcześniej podjęło 247 osób.

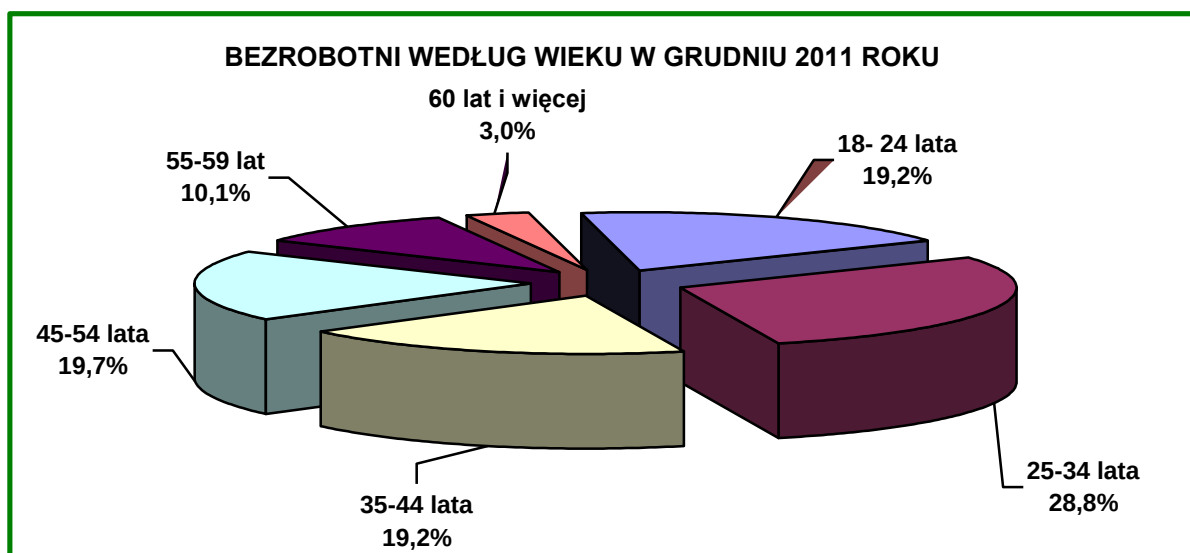
¹⁵ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych cudzoziemców przedstawiono w Załącznikach Nr 54 - 56.

5. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

5.1. Bezrobotni według wieku ¹⁶

Biorąc pod uwagę wiek bezrobotnych, na koniec grudnia 2011 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 71.132 osoby (28,8% ogółu bezrobotnych), następnie bezrobotni w wieku 45-54 lata – 48.589 osób (19,7%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby bezrobotne w wieku 60 i więcej lat – 7.315 osób (3,0% ogółu bezrobotnych).

Najwyższym udziałem bezrobotnych w wieku 25-34 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych wyróżniały się miasta: Siedlce (36,1%) i Ostrołęka (30,8%) oraz powiaty: łosicki (32,8%), siedlecki (32,7%), sierpecki (30,3%), sokołowski (30,2%), a najniższym powiaty: pruszkowski (23,9%), białobrzegi (25,1%), warszawski zachodni (25,3%) oraz otwocki (25,5%).



Bezrobotni według wieku

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	2009 rok		2010 rok		2011 rok	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	224 480	100,0	238 341	100,0	246 739	100,0
<i>w tym w wieku:</i>						
18- 24 lata	45 423	20,2	47 359	19,9	47 248	19,2
25-34 lata	65 899	29,4	69 527	29,2	71 132	28,8
35-44 lata	41 454	18,5	44 334	18,6	47 479	19,2
45-54 lata	48 563	21,6	49 130	20,6	48 589	19,7
55-59 lat	18 869	8,4	22 280	9,3	24 976	10,1
60 lat i więcej	4 272	1,9	5 711	2,4	7 315	3,0

¹⁶ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wieku w przedstawiono w Załączniku Nr 57.

W odniesieniu do końca 2010 r. spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupach wiekowych: 45 – 54 lata o 541 osób (o 1,1%) i w 18 – 24 lata o 111 osób (o 0,2%). W pozostałych grupach nastąpił wzrost liczby bezrobotnych - największy w przedziale wiekowym 35 – 44 lata o 3.145 osób (o 7,1%) i 55 – 59 lat o 2.696 osób (o 12,1%).

5.2. Bezrobotni według wykształcenia ¹⁷

Jedną z przyczyn utrudniających znalezienie pracy był niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. W grudniu 2011 r. wykształcenie niższe od średniego posiadało 131.912 osób, tj. 53,4% ogółu bezrobotnych, z tego:

- ⇒ 63.969 osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (25,9% ogółu bezrobotnych),
- ⇒ 67.943 osoby posiadały wykształcenie gimnazjalne i poniżej (27,5% ogółu bezrobotnych).

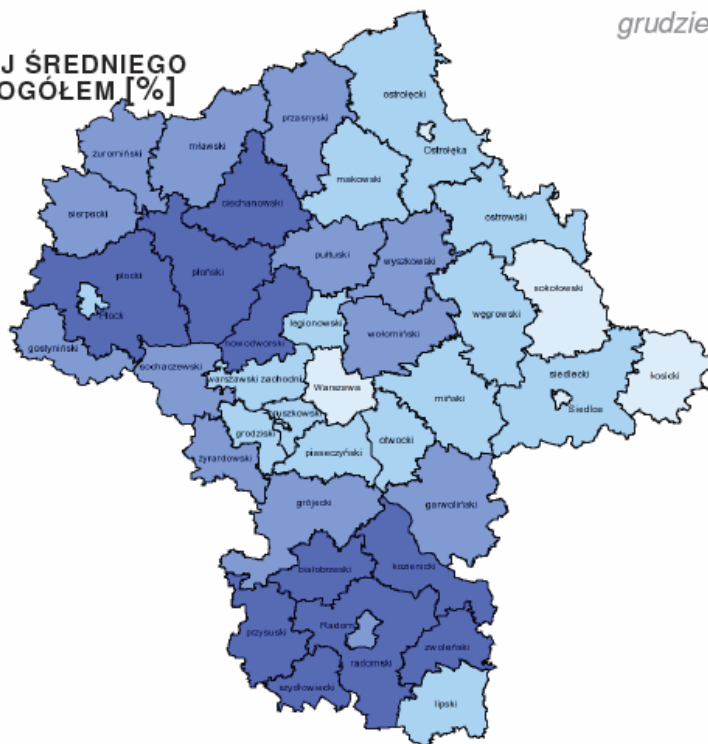
UDZIAŁ BEZROBOTNYCH Z WYKSZTAŁCENIEM PONIŻEJ ŚREDNIEGO W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2011

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

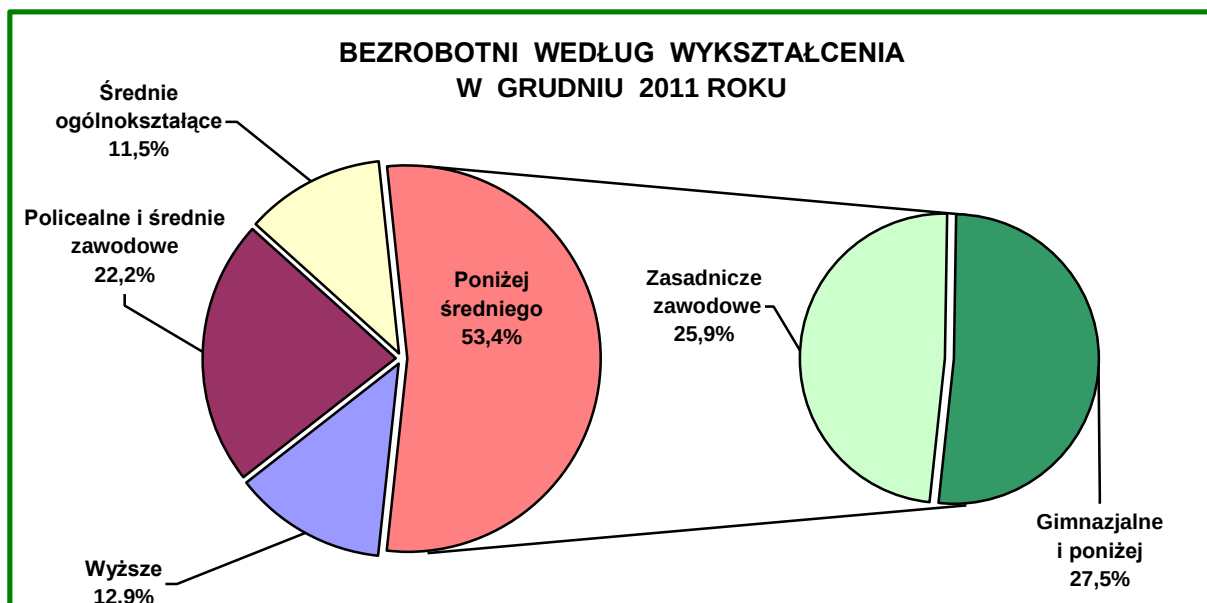
- poniżej 50,0 [5]
- 50,1 do 55,0 [14]
- 55,1 do 60,0 [13]
- 60,1 do 65,0 [10]

Min: 39,1 – miasto Warszawa
Max: 62,2 – powiat plocki



W odniesieniu do grudnia 2010 r. liczba bezrobotnych legitymujących się wykształceniem poniżej średniego zwiększyła się o 1.422 osoby (o 1,1%), a udział ich w liczbie bezrobotnych ogółem zmniejszył się o 1,3 punktu procentowego. Największe problemy z podjęciem pracy z powodu niskiego poziomu wykształcenia mieli bezrobotni w powiatach: plockim - gdzie wykształcenie niższe od średniego posiadało 62,2% ogółu bezrobotnych, radomskim (62,1%), nowodworskim (61,4%), szydlowieckim (61,2%) oraz płońskim (61,0%). Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie niższe od średniego wyróżniała się miasta: Warszawa (39,1%), Siedlce (43,7%) i Ostrołęka (44,5%) oraz powiaty: sokołowski (48,4%), łosicki (49,0%) i grodziski (51,0%).

¹⁷Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wykształcenia przedstawiono w Załączniku Nr 58.



Bezrobotni legitymujący się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowili 22,2% ogółu bezrobotnych (54.732 osoby), a posiadający wykształcenie średnie ogólnokształcące stanowili 11,5% ogółu bezrobotnych (28.342 osoby). Wykształcenie wyższe posiadały 31.753 osoby (12,9% ogółu bezrobotnych). Najwyższym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe wyróżniają się miasta: Warszawa (24,4% ogółu bezrobotnych), Siedlce (21,0%), Ostrołęka (15,5%) oraz powiaty: pruszkowski (16,1%), łosicki (15,5%), siedlecki (15,4%) i piaseczyński (15,1%).

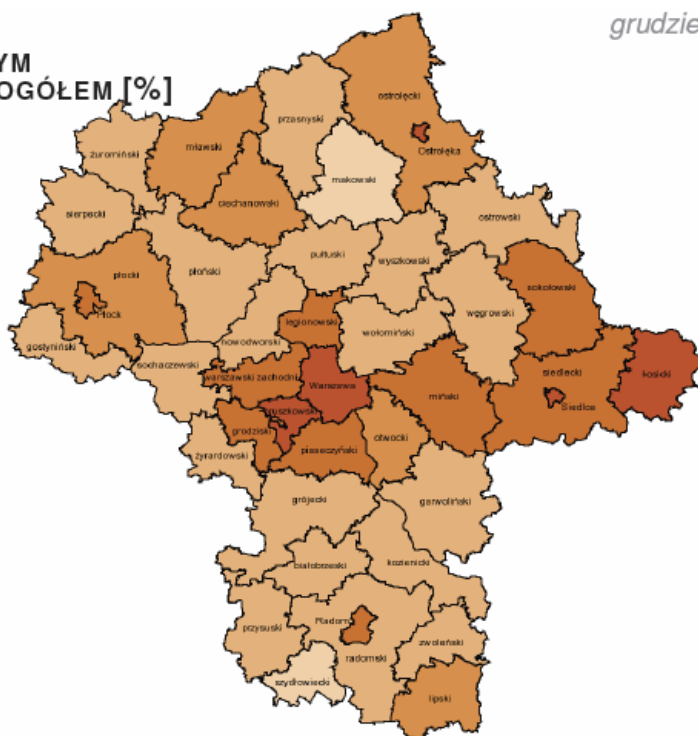
UDZIAŁ BEZROBOTNYCH Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2011

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

- 4,5 do 6,7 [2]
- 6,8 do 9,4 [20]
- 9,5 do 12,4 [6]
- 12,5 do 15,4 [9]
- powyżej 15,4 [5]

Min: 6,5 – powiat makowski
Max: 24,4 – miasto Warszawa



Bezrobotni według wykształcenia

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

wyszczególnienie	2009 rok		2010 rok		2011 rok	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	224 480	100,0	238 341	100,0	246 739	100,0
w tym z wykształceniem:						
wyższym	23 987	10,7	28 255	11,9	31 753	12,9
policealnym i średnim zawodowym	49 442	22,0	52 711	22,1	54 732	22,2
średnim ogólnokształcącym	25 507	11,4	26 885	11,3	28 342	11,5
zasadniczym zawodowym	61 307	27,3	63 174	26,5	63 969	25,9
gimnazjalnym i poniżej	64 237	28,6	67 316	28,2	67 943	27,5

W odniesieniu do grudnia 2010 r. odnotowano wzrost liczby bezrobotnych we wszystkich grupach określających poziom wykształcenia. Największy wzrost zarówno liczby bezrobotnych, jak i udziału procentowego odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem wyższym – o 3.498 osób, przy wzroście udziału o 1,0 punkt procentowy oraz wśród bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe – o 2.021 osób, przy wzroście udziału o 0,1 punktu procentowego.

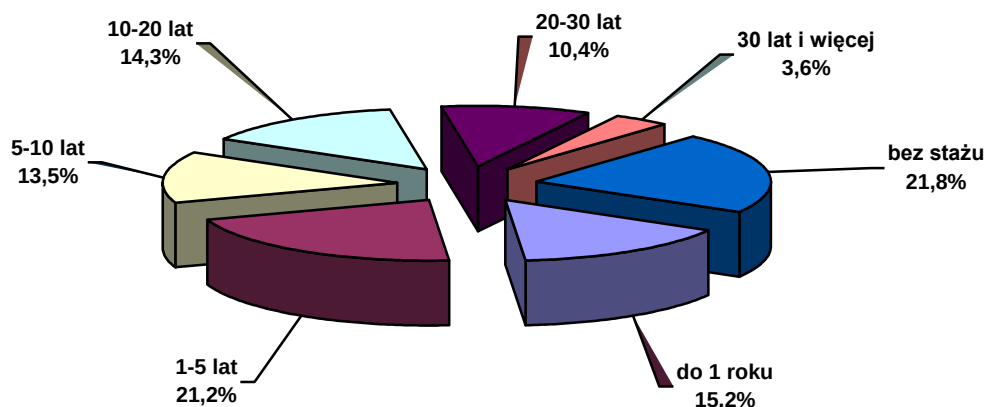
5.3. Bezrobotni według stażu pracy¹⁸

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy - 53.801 osób (21,8% ogółu bezrobotnych), osoby, które przepracowały 1-5 lat – 52.218 osób (21,2%) oraz osoby ze stażem pracy do 1 roku – 37.622 osoby (15,2%).

Najmniej liczną grupę stanowili bezrobotni ze stażem pracy 30 lat i więcej – 8.923 osoby (3,6% ogółu bezrobotnych).

¹⁸ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według stażu pracy przedstawiono w Załączniku Nr 59.

BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY W GRUDNIU 2011 ROKU



Bezrobotni według stażu pracy

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

wyszczególnienie	2009 r.		2010 r.		2011 r.	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	224 480	100,0	238 341	100,0	246 739	100,0
<i>w tym ze stażem:</i>						
do 1 roku	29 537	16,6	36 025	16,0	37 622	15,2
1-5 lat	34 181	19,2	46 459	20,7	52 218	21,2
5-10 lat	23 355	13,1	29 529	13,2	33 187	13,5
10-20 lat	25 983	14,6	32 428	14,4	35 346	14,3
20-30 lat	18 193	10,2	23 036	10,3	25 642	10,4
30 i więcej	4 165	2,4	6 418	2,9	8 923	3,6
bez stażu	42 614	23,9	50 585	22,5	53 801	21,8

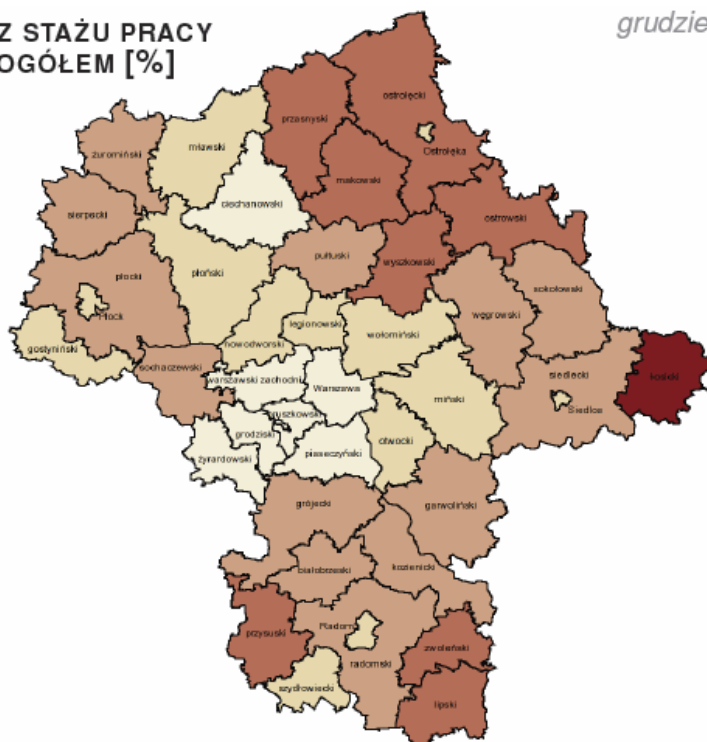
W odniesieniu do grudnia 2010 r. wzrost liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich kategoriach określających staż pracy, największy wśród osób ze stażem pracy 1-5 lat - o 5.759 osób (o 12,4%).

Najwyższym udziałem bezrobotnych bez stażu pracy wyróżniały się powiaty: łosicki (47,0% ogółu bezrobotnych), makowski (35,2%), przasnyski (34,9%), zwoleński (34,2%), przysuski (32,5%), lipski (30,6%) i wyszkowski (30,0%). Najmniejszy udział bezrobotnych bez stażu pracy odnotowano w m. st. Warszawa (12,4% ogółu bezrobotnych) oraz w powiatach: grodziskim (13,9%), ciechanowskim (14,6%) i pruszkowskim (14,8%).

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH BEZ STAŻU PRACY W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2011

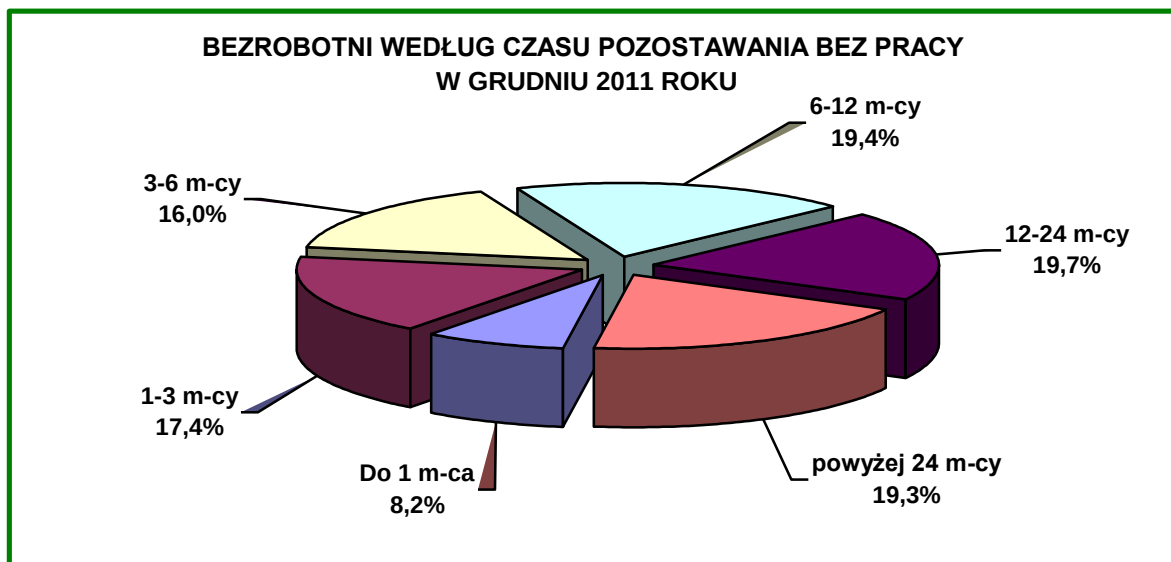
Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.



Min: 12,4 – miasto Warszawa
Max: 47,0 – powiat łosicki

5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy¹⁹

W grudniu 2011 r. najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni pozostający bez pracy 12 - 24 miesiące – 48.723 osoby (19,7% ogółu bezrobotnych). Kolejna grupa to bezrobotni pozostający bez pracy od 6 do 12 miesięcy – 47.897 osób (19,4%). Najmniej bezrobotnych poszukiwało pracy do 1 miesiąca – 20.156 osób (8,2%).



¹⁹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w Załączniku Nr 60.

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	2009r.		2010r.		2011r.	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	224 480	100,0	238 341	100,0	246 739	100,0
<i>w tym pozostający bez pracy:</i>						
do 1 miesiąca	20 292	9,0	22 829	9,6	20 156	8,2
1-3 miesiące	46 194	20,6	47 548	19,9	42 960	17,4
3-6 miesięcy	42 164	18,8	40 739	17,1	39 359	16,0
6-12 miesięcy	46 729	20,8	44 856	18,8	47 897	19,4
powyżej 12 miesięcy	69 101	30,8	82 369	34,6	96 367	39,0
<i>w tym:</i>						
12-24 miesięcy	30 622	13,7	47 568	20,0	48 723	19,7
powyżej 24 miesięcy	38 479	17,1	34 801	14,6	47 644	19,3

W odniesieniu do grudnia 2010 r. największy wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w grupie bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy o 12.843 osoby (o 36,9%), a największy spadek wśród osób pozostających bez pracy od 1 – 3 miesięcy o 4.588 osób (9,6%).

Warto podkreślić, że najwyższy udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy odnotowano w powiatach: przysuskim (31,6%), makowskim (26,1%), radomskim (25,7%) i szydlowieckim (25,4%). Najniższy odsetek tej populacji bezrobotnych odnotowano w powiatach: grodziskim (4,6% ogółu bezrobotnych), otwockim i mińskim (po 7,9%), legionowskim (10,5%), wyszkowskim (11,0%) oraz plockim (11,6%).

6. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW ²⁰

Obligatoryjna statystyka dotycząca struktury bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów i specjalności - sporządzana w cyklach półrocznych - umożliwia obserwację zjawiska bezrobocia od strony podaży i popytu na pracę w danych zawodach.

Podstawą analizy struktury zawodowej jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy. Dla poszczególnych zawodów i specjalności miejskie i powiatowe urzędy pracy stosują 6-cyfrowy symbol zawodu.

Spółród **246.739** bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2011 r., zawód wyuczony posiadało 197.482 bezrobotnych. Populacja bezrobotnych **bez zawodu** obejmowała **49.257 osób**, co stanowiło 20,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Z liczby bezrobotnych ogółem poprzednio pracowało 192.938 osób (78,2%).

Statystyka dla bezrobotnych poprzednio pracujących jest sporządzana według zawodu, w jakim bezrobotni poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy w danym zawodzie (w okresie minimum 1 roku).

Grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy przez okres minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Do grupy tej zakwalifikowane są osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niepełnym podstawowym oraz wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Wprawdzie klasyfikacja statystyczna nie określa jednoznacznie poziomu wykształcenia według zawodów, to jednak układ zawodów według głównych grup zawodowych oraz nazwy poszczególnych grup zawodów mogą sugerować oczekiwany poziom wykształcenia.

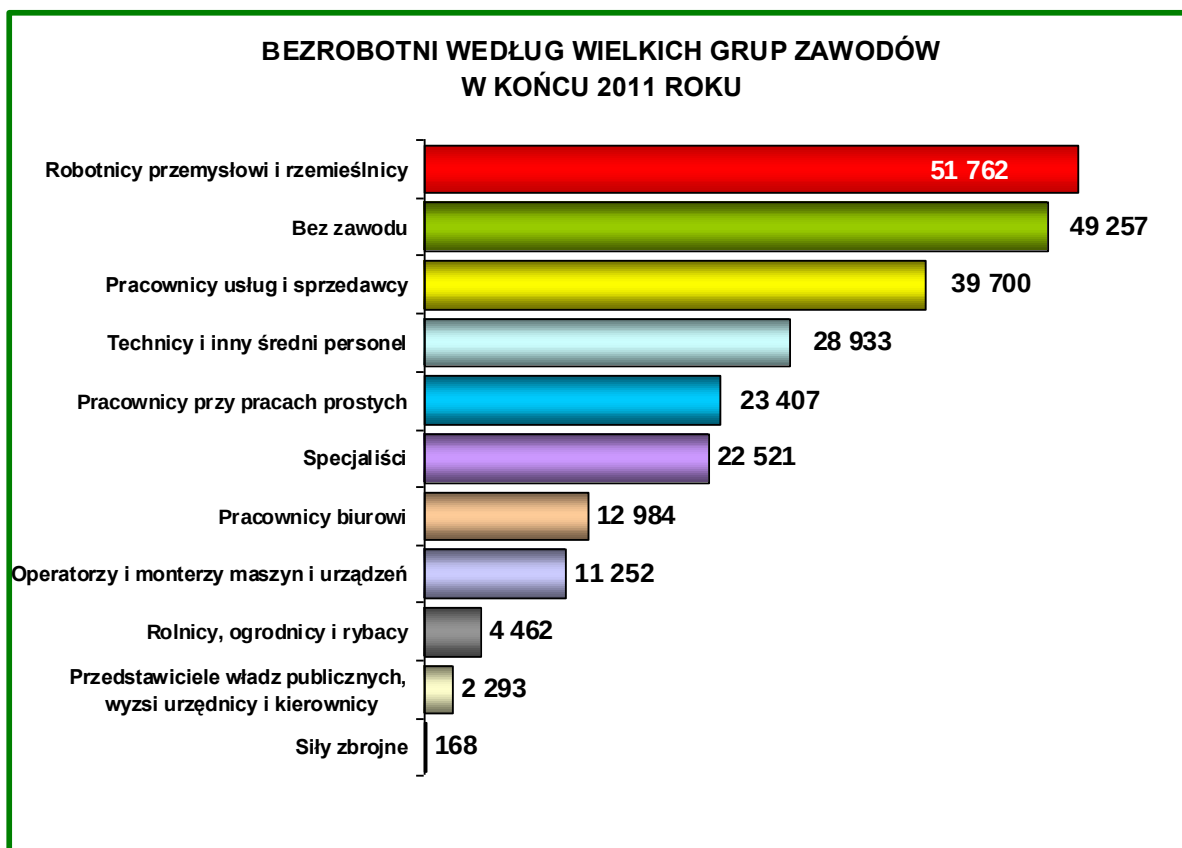
W niniejszym opracowaniu analizą objęto grupy elementarne wyodrębnione w „Klasyfikacji Zawodów i Specjalności” biorąc za podstawę analizy następujące grupy główne:

- ✓ grupa 1 - Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy - nie określone wymagane wykształcenie (symbole elementarnych grup zawodowych - od 1111 do 1439). Grupa ta obejmuje zawody, w których podstawowymi zadaniami są planowanie, określanie i realizowanie podstawowych celów i kierunków polityki państwa, formułowanie przepisów prawnych oraz kierowanie działalnością jednostek administracji publicznej, a także sprawowanie funkcji zarządzania w przedsiębiorstwach lub ich wewnętrznych jednostkach organizacyjnych,
- ✓ grupa 2 - Specjaliści - poziom wykształcenia uzyskiwany na studiach wyższych zawodowych, studiach magisterskich i studiach podyplomowych oraz na studiach doktoranckich (symbole elementarnych grup zawodowych - od 2111 do 2659),
- ✓ grupa 3 - Technicy i inny średni personel - poziom wykształcenia uzyskiwany w szkole policealnej oraz w technikum (symbole elementarnych grup zawodowych - od 3111 do 3522),
- ✓ grupa 4 - Pracownicy biurowi - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym, zasadniczej szkole zawodowej, w szkole policealnej lub w technikum (symbole elementarnych grup zawodowych - od 4110 do 4419),
- ✓ grupa 5 - Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - poziom wykształcenia uzyskiwany w gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym, zasadniczej szkole zawodowej,

²⁰ Tabełaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wielkich i elementarnych grup zawodów oraz według zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 61-63.

w szkole policealnej lub w technikum (symbole elementarnych grup zawodowych - od 5111 do 5419),

- ✓ grupa 6 - Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum oraz w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej (symbole elementarnych grup zawodowych - od 6111 do 6340),
- ✓ grupa 7 - Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum, w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej (symbole elementarnych grup zawodowych - od 7111 do 7549),
- ✓ grupa 8 - Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum oraz w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej (symbole elementarnych grup zawodowych - od 8111 do 8350),
- ✓ grupa 9 - Pracownicy przy pracach prostych - poziom wykształcenia uzyskiwany w szkole podstawowej (symbole elementarnych grup zawodowych od 9111 do 9629),
- ✓ grupa 0 - Siły zbrojne - nie określone wymagane wykształcenie (symbole elementarnych grup zawodowych od 0111 do 0311), w grupie tej klasyfikowani są żołnierze zawodowi służby stałej i kontraktowej oraz żołnierze zasadniczej i nadterminowej służby wojskowej.



Biorąc pod uwagę grupy wielkie określone w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, najliczniejszą wśród bezrobotnych była grupa **robotników przemysłowych i rzemieślników**. W końcu grudnia 2011 r. do grupy tej zaliczono **51.762** bezrobotnych, tj. **21,0%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (*rok wcześniej 52.076 bezrobotnych, tj. 21,8%*).

Drugą pod względem liczebności grupę stanowili bezrobotni **bez zawodu** - w grudniu 2011 r. bez pracy pozostawało **49.257** bezrobotnych zaliczonych do tej grupy, tj. **20,0%** ogółu bezrobotnych (*rok wcześniej 45.303 bezrobotnych, tj. 19,0%*).

Poważne problemy z podjęciem zatrudnienia mieli również bezrobotni zakwalifikowani do grupy **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** - w województwie **39.700** osób, tj. **16,1%** ogółu bezrobotnych (w grudniu 2010 r. 37.134 osoby, tj. 15,6% ogółu bezrobotnych).

Najmniej liczna była grupa bezrobotnych **siły zbrojne** - **168** bezrobotnych, tj. **0,1%** ogółu bezrobotnych (w grudniu 2010 r. 169 osób, tj. 0,1%).

Bezrobotni według wielkich grup zawodów

Grupa zawodowa	stan na koniec grudnia 2010 r.	stan na koniec grudnia 2011 r.	wzrost /spadek w osobach	wzrost /spadek w %
Ogółem województwo, w tym:	238 341	246 739	8 398	3,5
0. Siły zbrojne	169	168	- 1	- 0,6
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1 979	2 293	314	15,9
2. Specjaliści	21 757	22 521	764	3,5
3. Technicy i inny średni personel	28 573	28 933	360	1,3
4. Pracownicy biurowi	12 067	12 984	917	7,6
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	37 134	39 700	2 566	6,9
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4 406	4 462	56	1,3
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	52 076	51 762	- 314	- 0,6
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11 338	11 252	- 86	- 0,8
9. Pracownicy przy pracach prostych	23 539	23 407	- 132	- 0,6
<i>Bez zawodu</i>	45 303	49 257	3 954	8,7

Największy procentowy wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w zawodach należących do grupy *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* – o 15,9% (o 314 osób) oraz bez zawodu – o 8,7% (o 3.954 osoby), natomiast największy procentowy spadek wystąpił w grupie *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* – o 0,8% (o 86 osób).

Według elementarnych grup zawodów, spośród 197.482 bezrobotnych posiadających zawód zarejestrowanych w urzędach pracy w grudniu 2011 r., najliczniejszą grupę stanowili **sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)** (symbol elementarnej grupy zawodowej 5223) – **19.613 osób**, tj. **9,9% ogółu bezrobotnych posiadających zawód (rok wcześniej 18.463 osoby)**.

Pozostałe grupy zawodowe najliczniej reprezentowali:

- ⇒ (4110) pracownicy obsługi biurowej 5.445 osób (rok wcześniej 5.145 osób),
- ⇒ (7222) ślusarze i pokrewni 5.142 osoby (rok wcześniej 5.256 osób),
- ⇒ (5153) gospodarze budynków 4.823 osoby (rok wcześniej 4.683 osoby),
- ⇒ (3314) średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych 4.810 osób (rok wcześniej 4.821 osób),
- ⇒ (9329) robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani 4.720 osób (rok wcześniej 4.963 osoby),
- ⇒ (7231) mechanicy pojazdów samochodowych 4.671 osób (rok wcześniej 4.644 osoby),
- ⇒ (5120) kucharze 4.651 osób (rok wcześniej 4.318 osób),
- ⇒ (9313) robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym 4.625 osób (rok wcześniej 4.796 osób),

⇒ (9112) pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	4.224 osoby (rok wcześniej 4.129 osób),
⇒ (3115) technicy mechanicy	4.034 osoby (rok wcześniej 4.307 osób),
⇒ (7531) krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	3.481 osób (rok wcześniej 3.363 osoby),
⇒ (7112) murarze i pokrewni	3.315 osób (rok wcześniej 3.459 osób),
⇒ (4321) magazynierzy i pokrewni	2.891 osób (rok wcześniej 2.844 osoby),
⇒ (7512) piekarze, cukiernicy i pokrewni	2.867 osób (rok wcześniej 2.758 osób),
⇒ (2631) ekonomiści	2.822 osoby (rok wcześniej 2.861 osób),
⇒ (7223) ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	2.696 osób (rok wcześniej 2.822 osoby),
⇒ (2422) specjaliści do spraw administracji i rozwoju	2.637 osób (rok wcześniej 2.686 osób),
⇒ (7533) szwaczki, hafciarki i pokrewni	2.514 osób (rok wcześniej 2.529 osób),
⇒ (5141) fryzjerzy	2.450 osób (rok wcześniej 2.164 osoby),
⇒ (9613) zmiatacze i pokrewni	2.432 osoby (rok wcześniej 2.406 osób),
⇒ (7522) stolarze meblowi i pokrewni	2.386 osób (rok wcześniej 2.421 osób).

Biorąc pod uwagę sześciocyfrowe kody zawodów i specjalności na koniec 2011 r. najwięcej bezrobotnych zaliczono do następujących zawodów i specjalności:

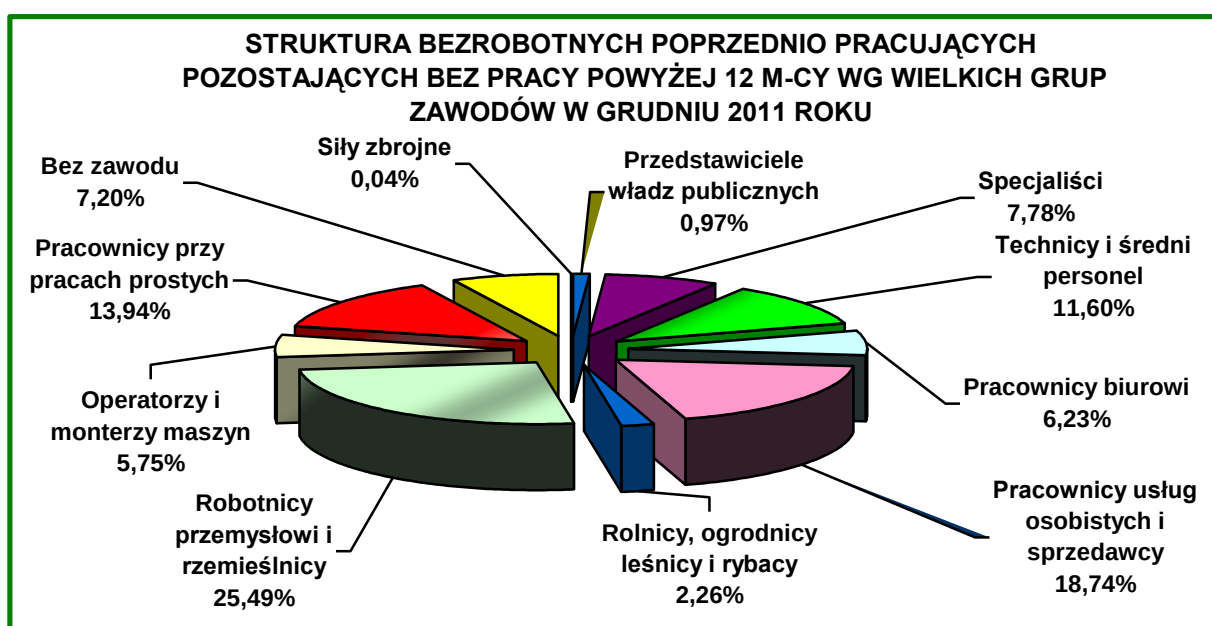
⇒ sprzedawca	17.595 osób (rok wcześniej 16.516 osób),
⇒ ślusarz	4.890 osób (rok wcześniej 5.006 osób),
⇒ robotnik gospodarczy	4.663 osoby (rok wcześniej 4.527 osób),
⇒ robotnik budowlany	4.625 osób (rok wcześniej 4.796 osób),
⇒ technik prac biurowych	4.539 osób (rok wcześniej 4.909 osób),
⇒ technik ekonomista	4.368 osób (rok wcześniej 4.392 osoby),
⇒ robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	3.610 osób (rok wcześniej 3.802 osoby),
⇒ krawiec	3.324 osoby (rok wcześniej 3.212 osób),
⇒ murarz	3.306 osób (rok wcześniej 3.448 osób),
⇒ technik mechanik	3.302 osoby (rok wcześniej 3.682 osoby),
⇒ sprzątaczkę biurową	3.105 osób (rok wcześniej 3.090 osób),
⇒ kucharz	2.857 osób (rok wcześniej 2.719 osób),
⇒ ekonomista	2.820 osób (rok wcześniej 2.856 osób),
⇒ magazynier	2.710 osób (rok wcześniej 2.707 osób),
⇒ szwaczka	2.427 osób (rok wcześniej 2.461 osób),
⇒ robotnik placowy	2.408 osób (rok wcześniej 2.380 osób),
⇒ fryzjer	2.121 osób (rok wcześniej 1.889 osób),
⇒ mechanik samochodów osobowych	1.993 osoby (rok wcześniej 2.009 osób),
⇒ mechanik pojazdów samochodowych	1.862 osoby (rok wcześniej 1.759 osób),
⇒ kucharz małej gastronomii	1.749 osób (rok wcześniej 1.576 osób),
⇒ technik handlowiec	1.719 osób (rok wcześniej 1.786 osób),
⇒ kierowca samochodów ciężarowego	1.589 osób (rok wcześniej 1.755 osób),
⇒ piekarz	1.477 osób (rok wcześniej 1.438 osób).

Warto zwrócić uwagę, że na 13 miejscu w rankingu zawodów generujących bezrobocie znajdują się ekonomiści, a więc bezrobotni zaliczeni do grupy specjaliści – legitymujący się wykształceniem wyższym.

6.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności²¹

W końcu 2011 r. spośród 192.938 bezrobotnych poprzednio pracujących – **75.443** osoby (**39,1%** bezrobotnych poprzednio pracujących) pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności - według wielkich grup zawodowych, najwięcej osób pozostających bez pracy ponad rok zaliczono do następujących grup zawodów:

- ⇒ *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 19.227 osób, tj. 25,5% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (rok wcześniej 17.324 osoby, tj. 26,5%),
- ⇒ *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* – 14.139 osób, tj. 18,7% (w poprzednim roku 11.637 osób tj. 17,8%),
- ⇒ *pracownicy przy pracach prostych* – 10.513 osób, tj. 13,9% (rok wcześniej 9.466 osób, tj. 14,5%).



Najwyższy udział bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w grupie **pracownicy przy pracach prostych**, – 44,9% bezrobotnych poprzednio pracujących w tej grupie zawodów oraz w grupie **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 38,6%.

²¹ Tabelaryczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według grup zawodów oraz zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 61-63.

Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących (według wielkich grup zawodów grudniu 2011 r.)

Grupa zawodowa	Bezrobotni poprzednio pracujący w końcu grudnia 2011 r.		
	ogółem	w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	
	w liczbach bezwzględnych	w procencie do ogółem	
Ogółem województwo, w tym:	246 739	75 443	30,6%
0. Siły zbrojne	168	33	19,6%
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2 293	731	31,9%
2. Specjaliści	22 521	5 870	26,1%
3. Technicy i inny średni personel	28 933	8 753	30,3%
4. Pracownicy biurowi	12 984	4 701	36,2%
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	39 700	14 139	35,6%
6. Rolnicy, ogrodnicy leśnicy i rybacy	4 462	1 705	38,2%
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	51 762	19 227	37,1%
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11 252	4 340	38,6%
9. Pracownicy przy pracach prostych	23 407	10 513	44,9%
<i>Bez zawodu</i>	49 257	5 431	11,0%

Warto zaznaczyć, że w grupach zawodów wymagających wyższych kwalifikacji zawodowych, odsetek osób bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy jest niższy niż w pozostałych grupach. W grupie **specjaliści** udział bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wyniósł 26,1%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, kobiety stanowiły 50,2% (37.884 osoby) i najwięcej ich było w zawodach należących do grupy **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**, gdzie stanowiły **73,1%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych; **pracownicy biurowi**, gdzie stanowiły **71,4%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych oraz grupy **specjaliści**, gdzie stanowiły **66,7%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych.

Warto dodać, że najmniejsze problemy z podjęciem pracy miały kobiety w zawodach należących do grupy **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**, gdzie stanowiły **24,7%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych oraz **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, gdzie stanowiły **26,8%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych.

W rankingu zawodów i specjalności (według kodów sześciocyfrowych), w których bezrobotni poprzednio pracujący pozostawali bez pracy powyżej 12 miesięcy, w zdecydowanej większości na pierwszych lokatach pojawiają się te same zawody co w rankingu bezrobotnych:

⇒ sprzedawca	6.746 osób (rok wcześniej 5.605 osób),
⇒ technik prac biurowych	2.173 osoby (rok wcześniej 1.932 osoby),
⇒ robotnik gospodarczy	2.159 osób (rok wcześniej 1.675 osób),
⇒ robotnik budowlany	2.060 osób (rok wcześniej 1.828 osób),
⇒ ślusarz	1.861 osób (rok wcześniej 1.760 osób),
⇒ robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1.655 osób (rok wcześniej 1.516 osób),

⇒ sprzątaczką biurową	1.504 osoby (rok wcześniej 1.297 osób),
⇒ technik ekonomista	1.436 osób (rok wcześniej 1.306 osób),
⇒ murarz	1.417 osób (rok wcześniej 1.294 osoby),
⇒ robotnik placowy	1.291 osób (rok wcześniej 1.165 osób),
⇒ krawiec	1.260 osób (rok wcześniej 1.129 osób),
⇒ szwaczka	1.102 osoby (rok wcześniej 1.053 osoby),
⇒ technik mechanik	1.015 osób (rok wcześniej 900 osób),
⇒ magazynier	932 osoby (rok wcześniej 840 osób),
⇒ kucharz	887 osób (rok wcześniej 777 osób),
⇒ ekonomista	855 osób (rok wcześniej 745 osób),
⇒ mechanik samochodów osobowych	611 osób (rok wcześniej 528 osób),
⇒ tokarz w metalu	608 osób (rok wcześniej 598 osób),
⇒ malarz budowlany	597 osób (rok wcześniej 532 osoby).

Ponadto z grupy bezrobotnych poprzednio pracujących **bez zawodu – 5.431 osób** poszukiwało pracy ponad 12 miesięcy (w poprzednim roku 4.243 osoby).

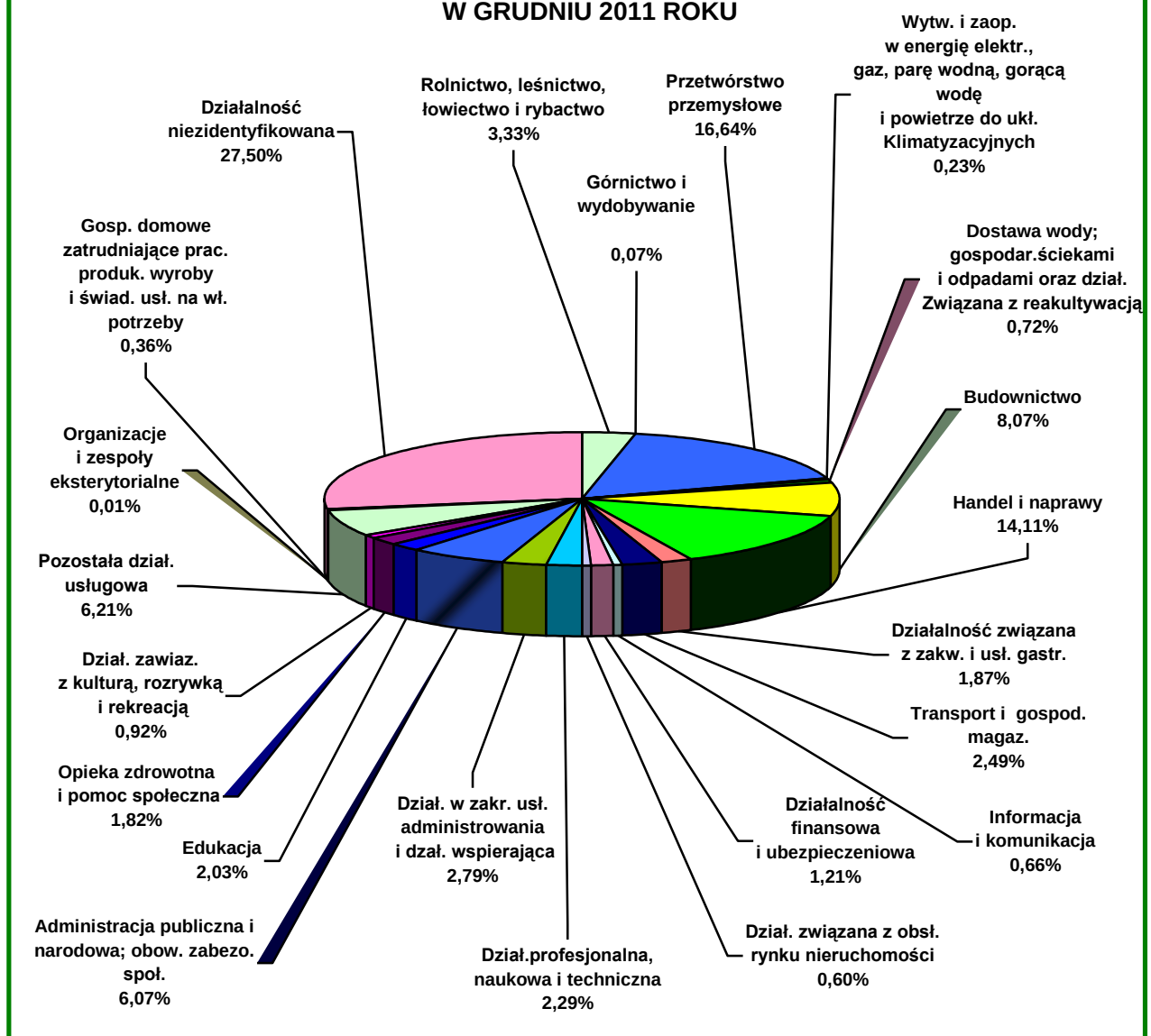
7. BEZROBOTNI WEDŁUG SEKCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (PKD)²²

Analiza statystyki rynku pracy dotycząca bezrobotnych według Polskiej Klasyfikacji Działalności gospodarczej w pewnym stopniu odzwierciedla skutki dokonujących się przemian gospodarczych.

Wśród bezrobotnych dominują osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. Na koniec 2011 r. populacja tych bezrobotnych liczyła 192.938 osób, tj. 78,2% ogółu bezrobotnych i była większa w porównaniu do poprzedniego roku o 7.871 osób, (o 4,3%). Spośród nich najliczniejsza grupa bezrobotnych, to osoby z sekcji **działalność niezidentyfikowana** – 53.050 osób, tj. 27,5% bezrobotnych poprzednio pracujących. Kolejną dużą grupę bezrobotnych tworzyli ci, którzy pracowali w zakładach należących do sekcji **przetwórstwo przemysłowe**. Z zakładów tych pochodziło 32.104 bezrobotnych tj. 16,6% populacji bezrobotnych poprzednio pracujących. Następna liczna grupa bezrobotnych to poprzednio pracujący w sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 27.222 osoby, tj. 14,1% bezrobotnych poprzednio pracujących oraz pracujący w **budownictwie** – 15.578 osób, tj. 8,1% bezrobotnych poprzednio pracujących.

²² Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 64.

BEZROBOTNI WEDŁUG SEKCJI GOSPODARKI NARODOWEJ W GRUDNIU 2011 ROKU



W stosunku do 2010 r. wzrost bezrobotnych poprzednio pracujących ukształtował się na poziomie 4,3%, przy czym największy procentowy wzrost odnotowano w następujących sekcjach:

- ⇒ **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca**, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 31,6% (o 1.291 osób),
- ⇒ **gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników**, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 16,5% (o 98 osób),
- ⇒ **edukacja**, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 15,6% (o 529 osób),
- ⇒ **działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją**, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 14,8% (o 230 osób).

Z ogólnej liczby bezrobotnych poprzednio pracujących, większość (116.270 osób, tj. 60,3%) pochodziła z sektora prywatnego.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na koniec grudnia 2010 r.	Stan na koniec grudnia 2011 r.	wzrost/ spadek w osobach	wzrost/ spadek w %
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8 437	6 422	- 2 015	- 23,9
2	Górnictwo i wydobywanie	135	135	0	0,00
3	Przetwórstwo przemysłowe	31 805	32 104	299	0,9
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	381	436	55	14,4
5	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 266	1 382	116	9,2
6	Budownictwo	15 973	15 578	- 395	- 2,5
7	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	25 451	27 222	1 771	7,0
8	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3 164	3 602	438	13,8
9	Transport i gospodarka magazynowa	4 992	4 811	- 181	- 3,6
10	Informacja i komunikacja	1 362	1 278	- 84	- 6,2
11	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2 079	2 344	265	12,8
12	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 066	1 160	94	8,8
13	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 142	4 424	282	6,8
14	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4 087	5 378	1 291	31,6
15	Administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11 346	11 716	370	3,3
16	Edukacja	3 389	3 918	529	15,6
17	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 179	3 513	334	10,5
18	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 553	1 783	230	14,8
19	Pozostała działalność usługowa	12 452	11 977	- 475	- 3,8
20	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	595	693	98	16,5
21	Organizacje i zespoły eksterytorialne	15	12	- 3	- 20,00
22	Działalność niezidentyfikowana	48 198	53 050	4 852	10,1
23	RAZEM	185 067	192 938	7 871	4,3
24	Dotychczas nie pracujący	53 274	53 801	527	1,0
25	OGÓŁEM	238 341	246 739	8 398	3,5

7.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej²³

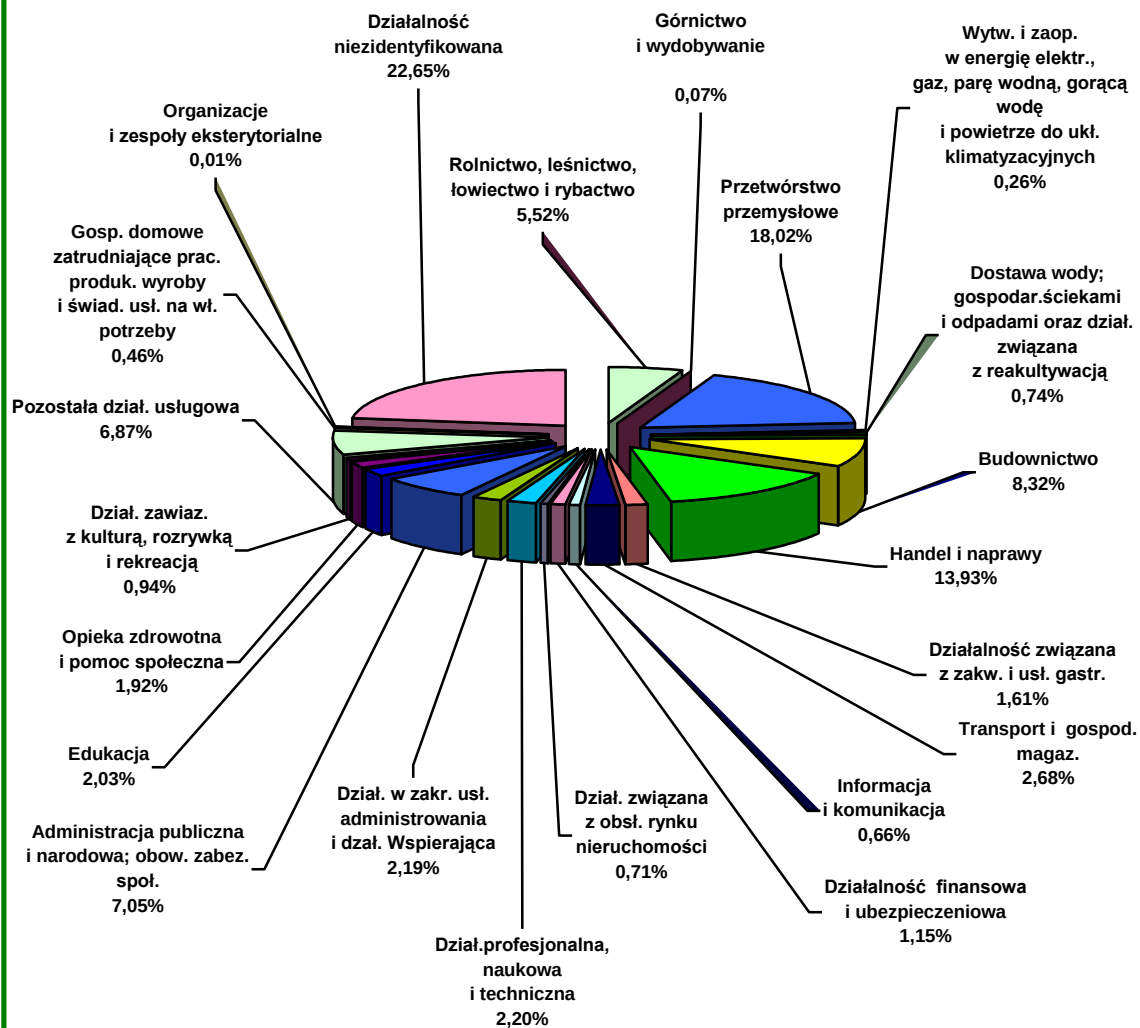
W końcu 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowane były 75.443 osoby poprzednio pracujące pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. o 10.160 osób (o 15,6%) **więcej** niż w końcu 2010 r.

W odniesieniu do 2010 r. największy procentowy wzrost liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy nastąpił w sekcji **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** – o 41,1% (o 482 osoby). W następnej kolejności w sekcjach: **administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** – o 37,7% (o 1.457 osób), **działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją** - o 27,4% (o 153 osoby), **działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi** – o 24,2% (o 237 osób) oraz **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** – o 22,8% (o 161 osób).

Najliczniejszą grupę bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły osoby z sekcji **działalność niezidentyfikowana** – 17.089 osób i stanowili 22,7% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Następna grupa to bezrobotni poprzednio pracujący w zakładach należących do sekcji **przetwórstwo przemysłowe** – 13.596 osób. Bezrobotni zaliczeni do tej sekcji stanowili 18,0% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Z sekcji **handel i naprawy** pochodziło 10.509 osób, którzy stanowili 13,9% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

²³ Tabelaryczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej przedstawiono w Załączniku Nr 64.

**BEZROBOTNI POPRZEDNIO PRACUJĄCY POZOSTAJĄCY BEZ PRACY
POWYŻEJ 12 M-CY WEDŁUG PKD W GRUDNIU 2011 ROKU**



8. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY ²⁴

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami) określa kategorie bezrobotnych zaliczanych do „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”²⁵, w stosunku, do których miejski i powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

W analizowanym okresie **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** były osoby:

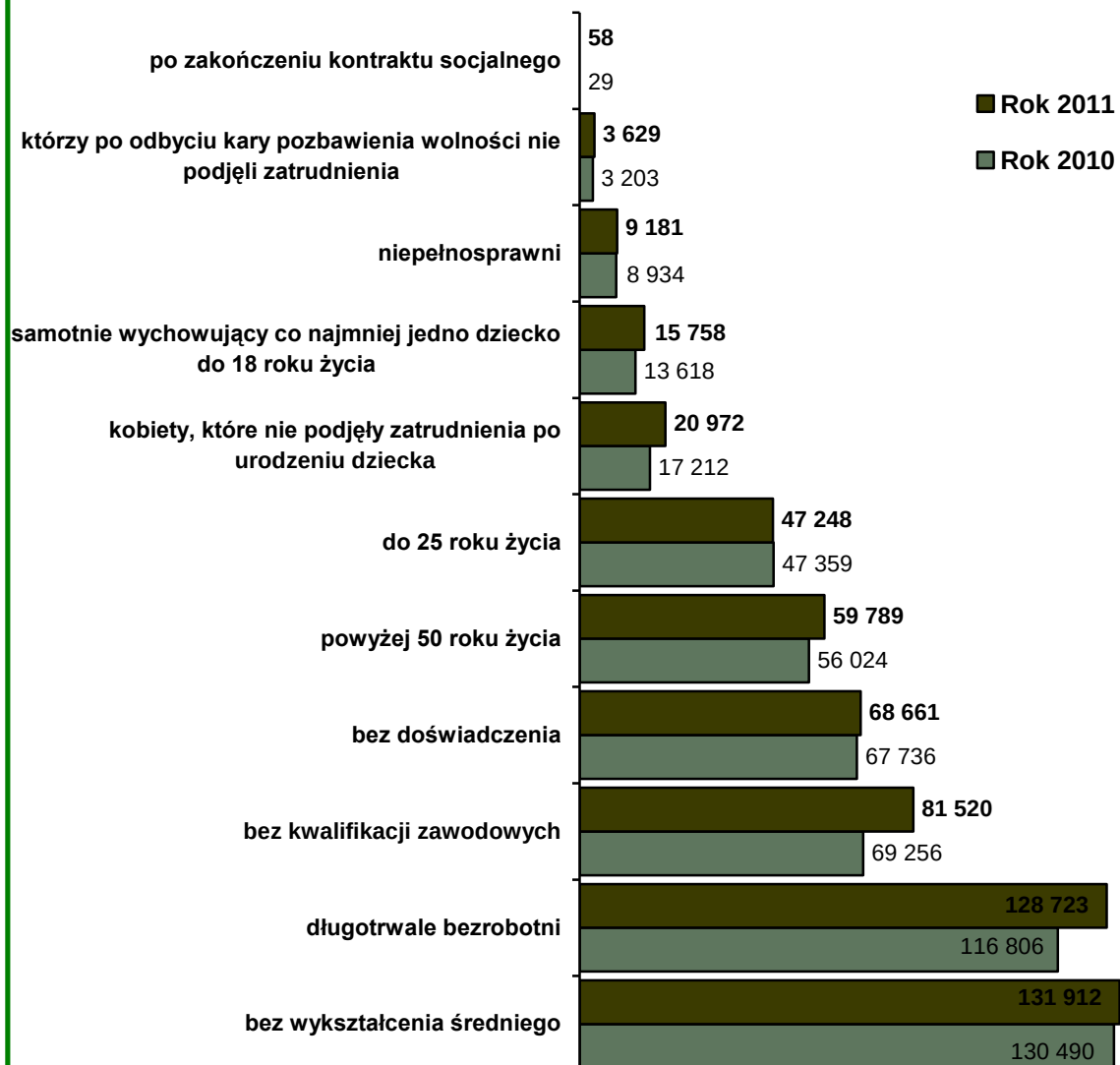
✎ bez wykształcenia średniego	53,5% ogółu bezrobotnych (131.912 osób),
✎ długotrwale bezrobotne ²⁶	42,2% ogółu bezrobotnych (128.723 osoby),
✎ bez kwalifikacji zawodowych	33,0% ogółu bezrobotnych (81.520 osób),
✎ bez doświadczenia zawodowego	27,8% ogółu bezrobotnych (68.661 osób),
✎ powyżej 50 roku życia	24,2% ogółu bezrobotnych (59.789 osób),
✎ do 25 roku życia	19,1% ogółu bezrobotnych (47.248 osób),
✎ kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	8,5% ogółu bezrobotnych (20.972 osoby),
✎ samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	6,4% ogółu bezrobotnych (15.758 osób),
✎ niepełnosprawne	3,7% ogółu bezrobotnych (9.181 osób),
✎ które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1,5% ogółu bezrobotnych (3.629 osób),
✎ po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	0,02% ogółu bezrobotnych (58 osób).

²⁴ Szczegółowe informacje o bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, sporządzane w cyklach kwartalnych dostępne są w wersji elektronicznej na stronie internetowej WUP, <http://www.wup.mazowsze.pl> w zakładce „Statystyka”.

²⁵ Tabelaaryczne zestawienie dotyczące liczby osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawiono w Załączniku Nr 65-72 B.

²⁶ Zgodnie z obowiązującą ustawą długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat - z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.)

**BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI
NA RYNKU PRACY W 2010 I 2011 ROKU**



9. USŁUGI RYNKU PRACY

Powiatowe i miejskie urzędy pracy świadczą dla zarejestrowanych osób usługi oraz instrumenty rynku pracy. Podstawowymi usługami rynku pracy są: pośrednictwo pracy, usługi EURES, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz organizacja szkoleń.

9.1. *Pośrednictwo pracy*²⁷

Wypełniając podstawową usługę rynku pracy rozumianą jako zapewnienie pracodawcy pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, a osobie bezrobotnej lub poszukującej pracy odpowiedniego zatrudnienia - w 2011 r. pośrednicy powiatowych urzędów pracy: pozyskali do współpracy 6.330 zakładów pracy - o 3.964 zakłady, tj. o 38,5% **mniej** niż w 2010 roku, odbyli 10.533 wizyty u pracodawców - o 970 wizyt, tj. o 10,1% **więcej** niż w roku poprzednim, w wyniku których pozyskali 16.681 miejsc pracy niesubsydiowanej - o 3.089 miejsc pracy, tj. o 22,7% **więcej** niż w poprzednim roku.

Nowopozyskane przez pośredników do współpracy zakłady stanowiły ca' 0,9% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie mazowieckim zarejestrowanych w grudniu w systemie REGON (w poprzednim roku 1,5%).

W 2011 r. w województwie mazowieckim pozyskano ogółem **74.117 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**²⁸ - o 27.737 ofert, tj. o 27,2 % **mniej** niż pozyskano w poprzednim roku, w tym:

- 52.740 wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej - o 1.373 oferty, tj. o 2,7% **więcej** niż pozyskano w 2010 r.,
- 21.377 wolnych miejsc pracy subsydiowanej - o 29.110 ofert, tj. o 57,7% **mniej** niż w poprzednim roku,
- 61.327 wolnych miejsc pracy z sektora prywatnego - o 13.347 ofert, tj. o 17,9% **mniej** niż w 2010 roku,
- 4.387 wolnych miejsc pracy dla niepełnosprawnych – o 550 ofert, tj. o 14,3% **więcej** niż pozyskano w poprzednim roku.

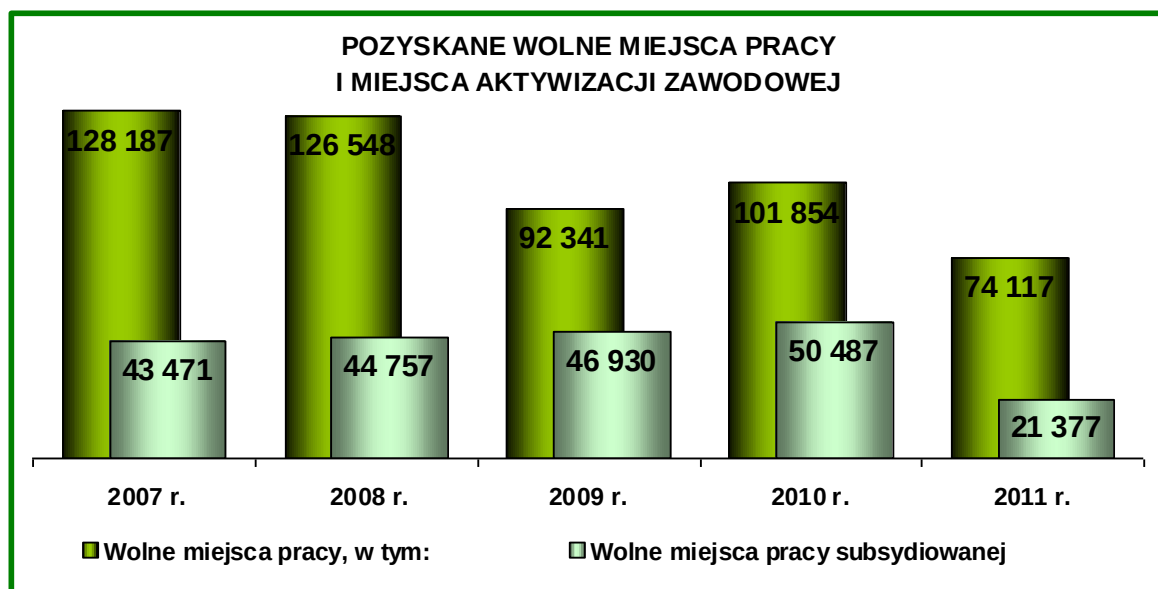
²⁷ Zestawienie dotyczące realizacji pośrednictwa pracy przedstawiono w Załącznikach Nr 76 i 77.

²⁸ Od dnia 1 stycznia 2010 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 grudnia w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010 została zmieniona nazwa - „oferty pracy” na „wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”.

Liczba pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

Wyszczególnienie	2010 r.	Udział %	2011 r.	Udział %
1	2	3	4	5
Wolne miejsca pracy ogółem	101 854	100,0	74 117	100,0
<i>w tym:</i>				
➤ Wolne miejsca pracy z sektora publicznego	27 180	26,7	12 790	17,3
➤ Wolne miejsca pracy dla niepełnosprawnych	3 837	3,8	4 387	5,9
➤ Wolne miejsca pracy subsydiowanej	50 487	49,6	21 377	28,8
➤ Wolne miejsca pracy niesubsydiowanej	51 367	50,4	52 740	71,2
➤ Wolne miejsca pracy sezonowej	12 764	12,5	11 579	15,6

Większość zgłaszanych wolnych miejsc pracy pochodziła z zakładów należących do sektora prywatnego – 82,7% ogółu zgłoszonych w 2011 r.



Najwyższą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały: m.st. Warszawa – 20.100 miejsc (27,1% ogółu pozyskanych wolnych miejsc pracy w województwie), łącznie m. Radom i powiat radomski – 5.207 miejsc (7,0%), m. Płock – 5.028 miejsc (6,8%), powiat piaseczyński – 3.268 miejsc (4,4%), łącznie m. Siedlce i powiat siedlecki – 3.157 miejsc (4,3%), a także powiat płocki – 2.732 miejsca (3,7%).

Najmniejszą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały powiaty: powiat makowski – 356 miejsc (0,5% ogółu pozyskanych wolnych miejsc pracy w województwie), białobrzeski – 416 miejsc (0,56%), łosicki – 420 miejsc (0,57%), warszawski zachodni - 445 miejsc (0,6%) oraz zwoleński – 540 miejsc (0,7%).

W odniesieniu do 2010 roku największy wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej odnotowano w miastach: Warszawie – 623 miejsca, tj. o 3,2% więcej oraz w powiatach: żyrardowskim – 331 miejsc, tj. o 15,8% więcej i grójeckim – 93 miejsca, tj. o 5,1% więcej.

W pozostałych powiatach napływ wolnych miejsc pracy był niższy niż w 2010 r. Najwyższy spadek odnotowano w m. Siedlce – 1.820 miejsc, tj. o 42,9% mniej niż w 2010 roku oraz w powiatach: radomskim – 2.359 miejsc, tj. o 61,6% mniej, plockim – 2.281 miejsc, tj. o 45,5% mniej, siedleckim – 1.409 miejsc, tj. o 65,7% mniej, ostrołęckim – 1.207 miejsc tj. o 70,0% mniej i ostrowskim – 1.011 miejsc, tj. o 49,8% mniej.

W 2011 r. na Mazowszu zarejestrowało się 283.070 bezrobotnych (napływ), pozyskano 74.117 wolnych miejsc pracy. Na 1 pozyskane wolne miejsce pracy przypadało prawie 4 bezrobotnych – 3,82 (w 2010 r. – 3,13).

Za pośrednictwem urzędów pracy województwa mazowieckiego w 2011 r. zatrudnienie uzyskało 54.011 bezrobotnych - o 26.646 osób tj. o 33,0% **mniej** niż przed rokiem, co stanowi 46,0% do ogółu podjęć pracy w województwie (w poprzednim roku 66,6%).

Efektywność wykorzystania pozyskanych miejsc pracy w 2011 r. wyniosła ca` 72,6% (za poprzedni rok ca` 80,2%).

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności pracodawcy²⁹

Statystyka rynku pracy sporządzana w okresach półrocznych obejmuje informacje o wolnych miejscach pracy według sekcji działalności gospodarczej, jak również według zawodów i specjalności.

Według danych wykazanych w załączniku 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności gospodarczej ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy”, a także w załączniku 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” w 2011 r. do urzędów pracy wpłynęło **73.883** wolne miejsca pracy i miejsc aktywizacji zawodowej o 27.779 miejsc (o 27,3%) **mniej** niż w poprzednim roku. Największy **spadek** liczby wolnych miejsc pracy w odniesieniu do 2010 r. odnotowano w sekcjach: **administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** – o 10.469 miejsc (o 54,2%), **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – o 5.019 miejsc (o 27,4%) oraz **edukacja** – o 2.416 miejsc (o 53,2%). W odniesieniu do poprzedniego roku **wzrost** liczby wolnych miejsc pracy odnotowano tylko 3 sekcjach: **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** – o 1.351 miejsc (o 14,6%), **informacja i komunikacja** – o 403 miejsca (o 35,8%) oraz **górnictwo i wydobywanie** – o 5 miejsc (o 9,3%).

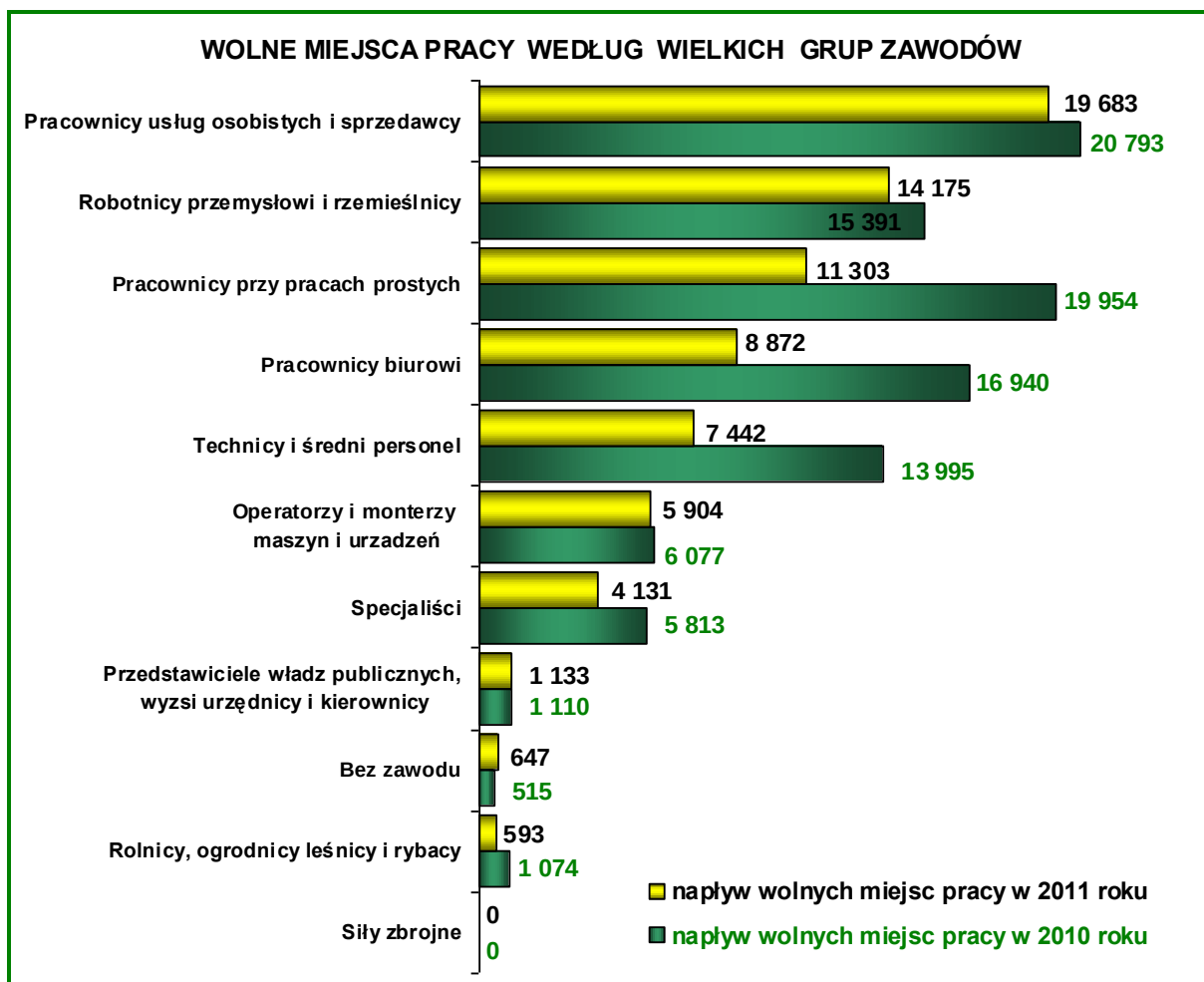
W 2011 r. najwięcej wolnych miejsc pracy zgłosiły zakłady zajmujące się **handlem hurtowym i detalicznym; naprawami pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 13.277 miejsc (18,0% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2011 r.), następnie zakłady zaliczone do sekcji **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** - 10.573 miejsca (14,3%) oraz zakłady z sekcji **przetwórstwo przemysłowe** – 10.469 miejsc (14,2%).

²⁹ Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 78.

Uwaga: liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wykazana w załączniku 2 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” oraz w załączniku 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy według zawodów i specjalności” jest niższa od liczby wolnych miejsc pracy wykazanych w sprawozdaniach MPiPS-01, co wynika z wyłączenia w sprawozdaniach półrocznych liczby wolnych miejsc pracy, z których pracodawcy zrezygnowali.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności³⁰

Spośród 73.883 wolne miejsca pracy zgłoszonych do urzędów pracy w 2011 r. - według wielkich grup zawodów - najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczonych było dla grupy zawodowej **pracowników usług osobistych i sprzedawców** – 19.683 miejsca (26,6% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2011 roku), **robotników przemysłowych i rzemieślników** – 14.175 miejsc (19,2%), **pracowników przy pracach prostych** – 11.303 miejsca (15,3%) oraz dla **pracowników biurowych** – 8.872 miejsca (12,0%).



W odniesieniu do poprzedniego roku największy spadek liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy dotyczył następujących grup zawodów:

- ✓ pracownicy przy pracach prostych - spadek o 8.651 miejsc **(o 43,4%)**,
- ✓ pracownicy biurowi - spadek o 8.068 miejsc **(o 47,6%)**,
- ✓ technicy i inny średni personel - spadek o 6.553 miejsca **(o 46,8%)**,
- ✓ specjaliści - spadek o 1.682 miejsca **(o 28,9%)**.

³⁰ Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności - Załącznik Nr 79.
 Uwaga: j.w.

Wzrost wolnych miejsc pracy odnotowano w grupie zawodów **przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – o 23 miejsca (o 2,1%) oraz **bez zawodu** – o 132 miejsca (o 25,6%).

Biorąc pod uwagę poszczególne zawody i specjalności określone sześciocyfrowym kodem zawodu, najwięcej miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej skierowanych było do bezrobotnych i poszukujących pracy w zawodach:

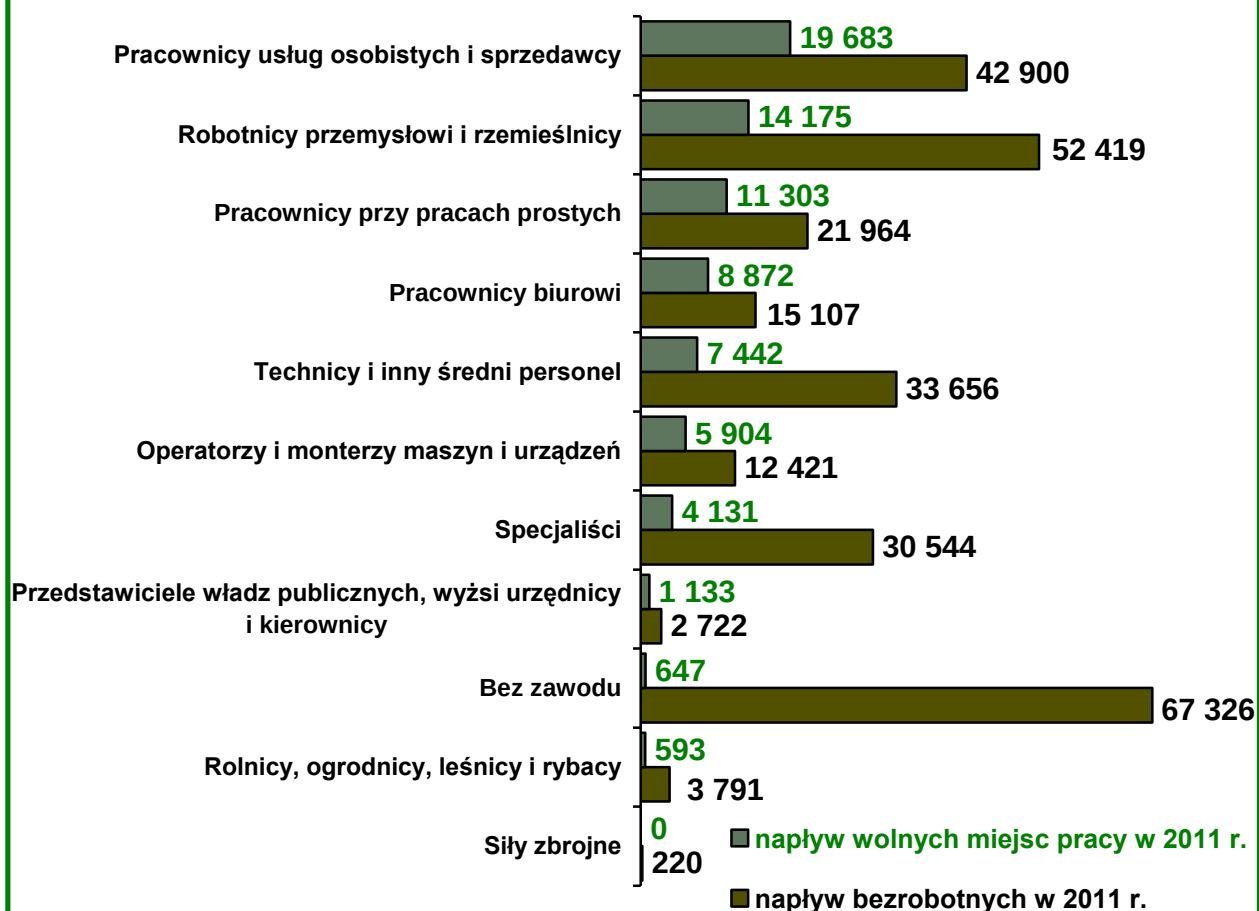
✓ robotnik gospodarczy	4.777 miejsc,
✓ technik prac biurowych	3.601 miejsc
✓ sprzedawca	3.554 miejsca,
✓ sprzątaczką biurową	2.534 miejsca,
✓ przedstawiciel handlowy	2.114 miejsc,
✓ telemarketer	1.978 miejsc,
✓ robotnik budowlany	1.917 miejsc,
✓ pozostali pracownicy obsługi biurowej	1.578 miejsc,
✓ pozostali spawacze i pokrewni	1.388 miejsc,
✓ kierowca samochodu ciężarowego	1.352 miejsca,
✓ magazynier	1.287 miejsc,
✓ pozostali kucharze	1.235 miejsc,
✓ kasjer handlowy	948 miejsc,
✓ pakowacz	938 miejsc,
✓ pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	882 miejsca,
✓ szwaczka	808 miejsc,
✓ pracownik ochrony fizycznej bez licencji	778 miejsc,
✓ murarz	692 miejsca,
✓ pomoc kuchenna	668 miejsc.

Ponadto pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na zatrudnienie 647 osób bez zawodu.

Relacje dotyczące napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych według wielkich grup zawodów

Z analizy napływu wolnych miejsc pracy jak i bezrobotnych – **według wielkich grup zawodowych** - wynika, że napływ wolnych miejsc pracy we wszystkich grupach zawodów był niższy od napływu bezrobotnych. Największe niedobory wolnych miejsc pracy dotyczyły grup: **bez zawodu** gdzie zgłoszono 647 miejsc, a zarejestrowało się 67.326 osób, **specjaliści** (obejmującej osoby z wyższym wykształceniem) dla których zgłoszono 4.131 miejsc pracy, a zarejestrowało się 30.544 osoby oraz **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** gdzie zgłoszono 593 miejsca, a do rejestrów bezrobotnych napłynęło 3.791 osób. Do grupy **siły zbrojne** nie wpłynęła żadna oferta pracy, a do rejestrów bezrobotnych napłynęło 220 osób.

**NAPŁYW OFERT PRACY ORAZ BEZROBOTNYCH
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2011 ROKU.**



**Relacje napływu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej,
napływu bezrobotnych w wybranych elementarnych (czterocyfrowych)
grupach zawodów oraz liczby bezrobotnych i liczby wolnych miejsc pracy
pozostających w dyspozycji urzędów pracy w końcu 2011 roku
(według rankingu pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej³¹)**

Symbol grupy zawod.	Nazwa grupy zawodów	Wolne miejsca pracy zgłoszone 2011 r.	Napływ bezrobotnych w 2011r.		Stan na koniec 2011r.		
			ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów
1	2	3	4	5	6	7	8
	OGÓŁEM	73 883	283 070	134 769	246 739	122 204	2 073
4110	Pracownicy obsługi biurowej	5 369	5 594	4 474	5 445	4 487	35
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	4 960	20 563	16 520	19 613	16 346	165
5153	Gospodarze budynków	4 793	4 466	1 516	4 823	1 734	13
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	3 413	3 857	3 211	4 224	3 667	186
7212	Spawacze i pokrewni	2 261	1 299	96	1 075	108	41
3322	Przedstawiciele handlowi	2 166	1 253	412	983	356	65
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej	2 004	360	250	197	141	139
5120	Kucharze	1 984	5 080	3 146	4 651	3 402	34
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1 917	4 123	18	4 625	27	6
4321	Magazynierzy i pokrewni	1 592	3 687	660	2 891	630	37
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	1 540	2 300	253	2 147	222	77

³¹ Relacje wszystkich elementarnych grup zawodów pokazano w Załączniku Nr 80.

Symbol grupy zawod.	Nazwa grupy zawodów	Wolne miejsca pracy zgłoszone 2011 r.	Napływ bezrobotnych w 2011r.		Stan na koniec 2011r.		
			ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów
1	2	3	4	5	6	7	8
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1 508	1 989	4	1 614	2	51
9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1 171	1 337	594	1 388	560	111
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1 076	872	602	562	425	60
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	964	1 469	1 274	1 105	1 004	64
9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	952	4 364	1 996	4 720	2 358	11
9321	Pakowacze	938	1 731	1 276	1 437	1 111	35
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	870	1 774	1 407	1 669	1 350	3
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	835	5 731	24	4 671	12	17
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	832	1 103	10	1 180	20	20
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	829	2 188	2 166	2 514	2 479	39
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	702	523	4	368	4	13
7112	Murarze i pokrewni	692	2 909	0	3 315	0	7
3412	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	687	514	461	463	416	1
9412	Pomoce kuchenne	679	975	801	867	771	26
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	660	875	204	835	234	16

Symbol grupy zawod.	Nazwa grupy zawodów	Wolne miejsca pracy zgłoszone 2011 r.	Napływ bezrobotnych w 2011r.		Stan na koniec 2011r.		
			ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów
1	2	3	4	5	6	7	8
7115	Cieśle i stolarze budowlani	658	1 113	9	1 122	14	21
0000	Bez zawodu	647	67 326	31 698	49 257	24 330	5
5141	Fryzjerzy	573	2 871	2 700	2 450	2 337	15
7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	572	2 285	9	2 141	8	3
7222	Ślusarze i pokrewni	520	5 293	173	5 142	242	3

Z relacji napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych - wg elementarnych grup zawodów wynika, że w 2011 r.:

☞ **napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przewyższał napływ bezrobotnych – w zawodach:**

- **gospodarze budynków** – pozyskano 4.793 miejsca pracy, zarejestrowano 4.466 osób (w tym 1.516 kobiet). W końcu roku pozostało 13 wolnych miejsc pracy, a bez pracy nadal pozostawało 4.823 osoby (w tym 1.734 kobiety),
- **spawacze i pokrewni** - pozyskano 2.261 miejsc pracy, a zarejestrowano 1.299 osób (w tym 96 kobiet). W końcu grudnia 2011 r. – w rejestrach urzędów pracy pozostawało 1.075 bezrobotnych (w tym 108 kobiet) oraz 41 miejsc pracy,
- **przedstawiciele handlowi** pozyskano 2.166 miejsc pracy, do rejestrów bezrobotnych napłynęło 1.253 osoby (w tym 412 kobiet). Na koniec grudnia 2011 r. nadal bez pracy pozostawało 983 osoby (w tym 356 kobiet), dla których było 65 wolnych miejsc pracy,
- **sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej** - pozyskano 2.004 miejsca pracy, a zarejestrowano 360 osób. W końcu roku w rejestrach pozostawało jeszcze 197 bezrobotnych (w tym 141 kobiet) oraz 139 wolnych miejsc pracy,
- **pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani** - wpłynęło 1.076 miejsc pracy, a zarejestrowano 872 osoby (w tym 602 kobiety). W końcu 2011 r. - bez pracy pozostawało 562 osoby (w tym 425 kobiet) oraz 60 miejsc pracy,
- **robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe** - pozyskano 702 miejsca pracy, a zarejestrowano 523 osoby (w tym 4 kobiety). W końcu grudnia 2011 r. – w rejestrach urzędów pracy pozostawało 368 bezrobotnych oraz 13 miejsc pracy,

- **pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej** – napłynęło 687 miejsc pracy, zarejestrowano 514 bezrobotnych (w tym 461 kobiet). Na koniec 2011 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawały 463 osoby i 1 miejsce pracy,
- **kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów** – napłynęło 465 miejsc pracy, zarejestrowano 340 bezrobotnych (w tym 14 kobiet). Na koniec 2011 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 280 osób i 75 miejsc pracy.

⇒ **największy niedobór wolnych miejsc pracy był w grupach zawodów:**

- **technicy rolnictwa i pokrewni**- pracodawcy zgłosili 5 miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 1.831 osób –na 1 miejsce pracy przypadało ponad 366 bezrobotnych. Na koniec 2011 r. bez pracy pozostawało 1.911 osób i nie było wolnych miejsc pracy,
- **rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby** - pracodawcy nie zgłosili wolnych miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 349 osób. W końcu 2011 r. bez pracy pozostawało 435 osób, w tym 435 kobiet,
- **filozofowie, historycy i politolodzy** - zgłoszono zapotrzebowanie na 4 osoby, a do urzędów pracy napłynęło 1.074 bezrobotnych - na 1 miejsce pracy przypadało ponad 268 osób. W końcu 2011 r. bez pracy pozostawały 777 osób, w tym 438 kobiet i 1 miejsce pracy,
- **żołnierze szeregowi** - gdzie pracodawcy nie zgłosili do urzędów pracy żadnej wolnego miejsca pracy, a zarejestrowało się 211 bezrobotnych. Na koniec grudnia 2011 r. bez pracy pozostawały 163 osoby,
- **średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych** - pracodawcy zgłosili 28 miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 5.558 osób –na 1 miejsce pracy przypadało ponad 198 bezrobotnych. Na koniec 2011 r. bez pracy pozostawało 4.810 osób, w tym 3.887 kobiet i 1 wolne miejsce pracy,
- **dietetycy i żywieniowcy** – zgłoszono 12 miejsc pracy, a zarejestrowano 1.745 osób –na 1 miejsce pracy przypadało ponad 145 bezrobotnych. Na koniec grudnia 2011 r. bez pracy pozostawały 1.465 osób, w tym 1.093 kobiety,
- **mistrzowie produkcji w budownictwie**- pracodawcy zgłosili 2 miejsca pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 231 osób –na 1 miejsce pracy przypadało ponad 115 bezrobotnych. Na koniec 2011 r. bez pracy pozostawało 222 osoby, w tym 62 kobiety,
- **bez zawodu** - pracodawcy zgłosili 647 miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 67.326 osób –na 1 miejsce pracy przypadało ponad 104 bezrobotnych. Na koniec 2011 r. bez pracy pozostawało 49.257 osób, w tym 24.330 kobiet i nie było wolnych miejsc pracy,
- **właściciele sklepów** – - pracodawcy nie zgłosili wolnych miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 100 osób. W końcu 2011 r. bez pracy pozostawało 104 osoby, w tym 71 kobiet.

Niedobór ofert pracy dotyczący większości grup zawodowych, jak również rozbieżność potrzeb pracodawców zgłaszających oferty do urzędów pracy z oczekiwaniami bezrobotnych powoduje, że **najliczniejsze grupy zawodowe bezrobotnych na Mazowszu to:**

⇒ **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – na koniec grudnia 2011 r. w rejestrach urzędów pracy – 51.762 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:

- | | |
|-----------|---|
| - ślusarz | 4.890 bezrobotnych, w tym 223 kobiety, |
| - krawiec | 3.324 bezrobotnych, w tym 3.166 kobiet, |
| - murarz | 3.306 bezrobotnych, |

- szwaczka 2.427 bezrobotnych, w tym 2.395 kobiet,
- ⇒ **bez zawodu** – w końcu 2011 r. zarejestrowanych było – 49.257 bezrobotnych, w tym 24.330 kobiet,
- ⇒ **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – w końcu grudnia 2011 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 39.700 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
 - sprzedawcy 17.595 bezrobotnych, w tym 14.972 kobiety,
 - robotnik gospodarczy 4.663 bezrobotnych, w tym 1.655 kobiet,
 - kucharze 2.857 bezrobotnych, w tym 2.230 kobiet,
 - fryzjer 2.121 bezrobotnych, w tym 2.025 kobiet,
- ⇒ **technicy i inny średni personel** - w końcu 2011 r. - bez pracy pozostawało 28.933 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
 - technik ekonomista 4.368- bezrobotnych, w tym 3.654 kobiety,
 - technik mechanik 3.302 bezrobotnych, w tym 224 kobiety,
 - +technik żywienia i gospodarstwa domowego 1.401 bezrobotnych, w tym 1.031 kobiet,
 - technik administracji 1.320 bezrobotnych, w tym 1.049 kobiet,
- ⇒ **pracownicy przy pracach prostych** – w końcu 2011 r. – w rejestrach bezrobotnych 23.407 osób, w tym najwięcej w zawodach:
 - robotnik budowlany 4.625 bezrobotnych, w tym 27 kobiet,
 - robotnik pomocniczy w budownictwie przemysle przetwórczym 3.610 bezrobotnych, w tym 1.814 kobiet,
 - sprzątaczką biurową 3.105 bezrobotnych, w tym 2.936 kobiet,
 - robotnik placowy 2.408 bezrobotnych, w tym 750 kobiet,
- ⇒ **specjaliści** – w końcu 2011 r. bez pracy pozostawało 22.521 osób, w tym najwięcej w zawodach:
 - ekonomista 2.820 bezrobotnych, w tym 2.065 kobiet,
 - specjalista administracji publicznej 1.194 bezrobotnych, w tym 837 kobiet,
 - pedagog 1.114 bezrobotnych, w tym 990 kobiet,
 - specjaliści do spraw marketingu i handlu 1.001 bezrobotnych, w tym 640 kobiet,
- ⇒ **pracownicy biurowi** – w końcu 2011 r. w rejestrach urzędów pracy było 12.984 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
 - technik prac biurowych 4.539 bezrobotnych, w tym 3.750 kobiet,
 - magazynier 2.710 bezrobotnych, w tym 545 kobiet,
 - pozostali pracownicy obsługi biurowej 825 bezrobotnych, w tym 672 kobiety,
 - sekretarka 685 bezrobotnych, w tym 684 kobiety,
- ⇒ **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** - w końcu 2011 r. w rejestrach urzędów pracy było 11.252 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
 - kierowca samochodu ciężarowego 1.589 bezrobotnych, w tym 2 kobiety,
 - kierowca samochodu osobowego 1.328 bezrobotnych, w tym 8 kobiet.

9.2. Pośrednictwo w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES)

EURES jest siecią współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia oraz innych organizacji wspierającą mobilność pracowników na poziomie międzynarodowym i transgranicznym w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) - kraje UE oraz Norwegia, Islandia i Szwajcaria.

Najważniejszym elementem całego systemu jest strona internetowa <http://www.eures.europa.eu> zarządzana przez Komisję Europejską. Jest to najważniejszy portal UE dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący między innymi dostęp do ofert pracy zgłaszanych w urzędach pracy w krajach EOG.

W przypadku zainteresowania zagranicznych pracodawców zatrudnieniem polskich pracowników, doradcy EURES z zagranicy zwracają się do doradców EURES w Polsce o pomoc przy przeprowadzeniu rekrutacji.

W 2011 r. do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie wpłynęło **195** ofert od pracodawców zagranicznych obejmujących **3.024** miejsca pracy. Podobnie jak w roku ubiegłym większość ofert dotyczyła prac długoterminowych skierowanych do osób znających w stopniu dobrym lub komunikatywnym język angielski i niemiecki oraz w stopniu podstawowym język hiszpański. Wśród zgłoszonych ofert pracy znaczna była ilość ofert pracy sezonowej. Dominowały oferty z Cypru, Niemiec, Francji, Holandii, Norwegii i Wielkiej Brytanii. Otrzymano też oferty z takich krajów jak: Czechy, Dania, Irlandia, Szwecja, Włochy. Przeważały propozycje pracy dla pracowników hotelowych, animatorów czasu wolnego, sprzątaczek, szefów kuchni, kucharzy, kelnerów, pracowników rolnych, monterów, pracowników technicznych, pielęgniarek, pracowników przy zbiorach, a także w sprzedaży.

Na zgłoszone oferty pracy wysłano **501** podań kandydatów. Szacuje się, że w wyniku prowadzonych działań pracę podjęło około **100** osób.

W 2011r. zorganizowano **3** rekrutacje w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie.

Doradcy i asystenci EURES skontaktowali się z **7.718** osobami, w tym pracodawcami z krajów EOG, pracodawcami z Polski, agencjami zatrudnienia, obywatelami krajów EOG oraz osobami poszukującymi zatrudnienia za granicą.

Kadra EURES zorganizowała spotkania pt. BEZPIECZNY WYJAZD – BEZPIECZNY POWRÓT. Spotkania odbyły w WUP w Warszawie, filii w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach oraz Pionkach i Mińsku Maz. W 10 spotkaniach udział wzięły 232 osoby. Celem spotkań było informowanie zainteresowanych m.in. o tym jak szukać legalnej pracy za granicą, jak przygotować się do wyjazdu do pracy za granicą, co robić, gdy zagraniczny pracodawca nas oszuka - z kim się kontaktować w razie kłopotów. Dodatkowo na koniec spotkania zainteresowani mogli obejrzeć filmy nt. warunków życia i pracy w Holandii, Wielkiej Brytanii, Norwegii i Finlandii.

Zorganizowano Seminarium **poświęcone zasadom i celom działalności EURES i innych sieci UE dla pracowników organizacji i instytucji o dużym przepływie potencjalnych klientów EURES.** W trakcie seminarium przedstawiono aktualne informacje poświęcone działalności EURES oraz możliwościom podejmowania pracy za granicą przez obywateli polskich. Seminarium było też okazją do przedstawienia informacji nt. działalności organizacji i instytucji współpracujących z EURES. Uczestnicy seminarium otrzymali materiały, wydawnictwa i broszury poświęcone m.in. tematyce EURES. W seminarium udział wzięło blisko 70 osób - partnerzy EURES z PUP, GCI, ABK, EUROPASS, Solvit, EUROPE DIRECT, Enterprise Europe Network i Związków Zawodowych.

Zorganizowano **2 szkolenia** przeznaczone dla pracowników urzędów pracy zajmujących się problematyką EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Warszawie i jego filiach oraz powiatowych urzędach pracy z terenu województwa mazowieckiego. Miały one na celu m.in. nabycie i uzupełnienie wiedzy z zakresu miejsca i roli pośrednictwa pracy w kreowaniu pozytywnego wizerunku sieci EURES i urzędów pracy, wykorzystywania nowoczesnych platform komunikacji, techniki rozmowy z trudnym klientem, zarządzania czasem pracy oraz zmian w podstawowych przepisach regulujących koordynację systemów zabezpieczenia społecznego.

7 maja w ramach Parady Schumana zorganizowano w Warszawie **Europejski Dzień Pracy**. Udział w przedsięwzięciu wzięli Doradcy EURES z Polski, Francji, Szwajcarii, Słowenii, Wielkiej Brytanii i Włoch, którzy udzielali informacji na temat EURES oraz warunków życia i pracy w ich krajach. Europejski Dzień Pracy był częścią Miasteczka Europejskiego towarzyszącego Paradzie Schumana, która organizowana jest od 1999 roku przez Polską Fundację im. Roberta Schumana, aby uczcić święto Unii Europejskiej - Dzień Europy. Celem przedsięwzięcia było informowanie zainteresowanych osób o warunkach życia i pracy w wybranych krajach UE/EOG, pomoc osobom poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia w kraju i za granicą oraz przybliżenie zasad i celów działalności EURES osobom poszukującym pracy. Uczestnicy mogli skorzystać z oferty przedstawionej przez zagranicznych Doradców EURES.

28 września serwis Monsterpolska.pl. zorganizował w Warszawie, dla osób poszukujących pracy w kraju i zagranicą, przejazd bezpłatnym tramwajem pod hasłem **Tramwaj do Kariery**. Jednym z partnerów przedsięwzięcia był Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Tramwaj jeździł po Warszawie. Dostępne w nim były komputery z dostępem do internetu, na których można było przejrzeć oferty pracy w kraju i zagranicą. Doradca EURES przedstawiał osobom zainteresowanym informacje o celach i zasadach działania sieci EURES, ofertach pracy i warunkach życia i pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

W dniach 10.10 – 14.10.2011 r. przedstawiciele sieci EURES z WUP w Warszawie wzięli udział w trzeciej edycji Wirtualnych Targach Pracy Monsterpolska.pl.. W przedsięwzięciu udział wzięło kilkudziesięciu wystawców. Znaleźli się wśród nich tacy pracodawcy, jak Accenture, Bank BPH, Capgemini, Decathlon, Grafton, Infosys, Motorola, PriceWaterhouseCoopers, Samsung, Orange, Telekomunikacja Polska, Hays, Nokia Siemens Networks, Makro, Money.pl, Play, Bank BGŻ, czy Grafton. Targi cieszyły się dużą popularnością wśród użytkowników Internetu - w ciągu tygodnia liczba zwiedzających wyniosła ponad **99 600 osób**. Osobom odwiedzającym stoisko EURES udostępniano materiały informacyjne z zakresu działalności sieci, warunków życia i pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, plakaty oraz oferty pracy za granicą będące w dyspozycji WUP. Doradcy EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie dostępni byli dla klientów codziennie, udzielając porad poprzez chat i odpowiadając na wiadomości pozostawione na stoisku. Ponadto doradcy zorganizowali seminarium internetowe, podczas którego opowiedziano uczestnikom o usługach sieci EURES, zasadach bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicę, korzystaniu z usług prywatnych agencji zatrudnienia oraz o podstawach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W dn. 22.11-04.12.2011 r. odbyła się na ekranach CityInfoTV w wagonach Metra Warszawskiego kampania reklamowa sieci EURES, polegająca na emisji 30-sekundowego filmu reklamowego. Film emitowany był w tym okresie łącznie **266** razy.

Radomska filia WUP wspólnie z Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych zorganizowała 18 listopada Dzień Niemiecki z udziałem doradcy Eures z Berlina. Głównym zamierzeniem organizatorów było przybliżenie wiedzy na temat niemieckiego rynku pracy studentom germanistyki oraz uczniom radomskich szkół średnich, którzy uczą się języka niemieckiego. Udział w spotkaniu wzięło ponad sto osób. Poza studentami kolegium na sali byli także studenci Politechniki Radomskiej oraz uczniowie sześciu radomskich liceów i nauczyciele języka niemieckiego. W trakcie spotkania doradca Eures z filii WUP w Radomiu omówił funkcjonowanie międzynarodowej sieci Eures. Doradca Eures z Berlina przedstawiła aktualne informacje na temat niemieckiego rynku pracy. Ponadto przedstawiciel Stowarzyszenia „Gościniec” opowiedziała, jakie korzyści w zdobywaniu umiejętności na rynku pracy przynoszą doświadczenia związane z udziałem w międzynarodowych projektach wymiany młodzieży. Przedstawiono także usługi powiatowego urzędu pracy w Radomiu.

18 października w Zespole Szkół im. Stanisława Staszica w Gąbinie z udziałem Asystenta EURES Filii w Płocku zorganizowano dwa spotkania z **55** uczniami tej szkoły. W ich trakcie przedstawiono główne cele i zadania Europejskich Służby Zatrudnienia EURES, w tym szczegółowo zaprezentowano możliwość pozyskiwania ofert pracy ze strony europejskiej EURES.

Kadra EURES uczestniczyła w spotkaniach z doradcami zawodowymi CliPKZ z oraz powiatowych urzędów pracy z całego Mazowsza, których celem było przedstawienie zasad działania sieci EURES – przepisy prawne, cele i zadania, rodzaje oferowanych usług, portale EURES – strona międzynarodowa i krajowa oraz omówienie aktualnych działań organizowanych w tym zakresie przez WUP w Warszawie. Ogółem w spotkaniach uczestniczyło **108** doradców zawodowych i pracowników urzędów pracy: w Warszawie 28 osób, w Ostrołęce 10 osób, Radomiu 40 osób, Płocku 17 osób i Ciechanowie 13 osób.

Doradcy EURES z WUP w Warszawie promowali usługi EURES w mediach takich jak: Gazeta „Praca i Życie za granicą”, Radio Kampus, Radio Kolor, TVP Kurier Mazowiecki, Dami TV Radom, Deutsche Welle, Polsat News, Informacyjna Agencja Radiowa, Gazeta Wyborcza, Metro, Echo Miasta, Tygodnik Ostrołęcki, Echo Dnia Radom, Radio OKO, Rozmaitości Ostrołęckie, Tygodnik Ciechanowski. Portale internetowe: Gazeta.pl w dziale „Gospodarka” oraz w serwisach regionalnych „Warszawa”, „Płock”, „Radom”, pracaradom.tv, moja-ostroleka.pl, eostroleka.pl, ostrowmaz.com, eprzasnysz.pl.

9.3. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy udostępniał krajowe oferty pracy zamieszczone w centralnej bazie ofert pracy – www.psz.praca.gov.pl, oraz w Internecie, prasie (m.in. dodatek do Gazety Wyborczej – „Gazeta Praca”) i innych źródłach. Osobom zainteresowanym poszukiwaniem pracy w serwisach oraz portalach internetowych umożliwiano samodzielne korzystanie z komputera i internetu w celu wyszukiwania ofert pracy. W 2011r. realizowane były zadania związane z Obsługą Punktu Abonencko-Konsultacyjnego w ramach projektu „Zielona Linia, Centrum Informacyjno Konsultacyjne Służb Zatrudnienia” realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. Przeprowadzono rozmowy telefoniczne z klientami Zielonej Linii udzielając informacji. Na stronie wewnętrznej (intranet) „Zielonej Linii: zamieszczano informacje dot. działań WUP w Warszawie i Filii.

Wydano informator „Prawa i obowiązki bezrobotnych”, który był udostępniony osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie **już po raz jedenasty** był współorganizatorem **wakacyjnej giełdy pracy** skierowanej do ludzi młodych. Celem przedsięwzięcia było głównie umożliwienie młodzieży (zarówno uczącej się, jak i bezrobotnej) podjęcia krótkoterminowej pracy w okresie letnim i zdobycie pierwszych, być może cennych doświadczeń zawodowych. Jak co roku giełda realizowana była we współpracy z partnerami rynku pracy zajmującymi się na co dzień problematyką ludzi młodych: Fundacją „Bez Względu Na Niepogodę” - Młodzieżową Agencją Pracy; Młodzieżowym Biurem Pracy OHP Komendy Mazowieckiej OHP; Stowarzyszeniem „Otwarte Drzwi” oraz Urzędem Pracy m.st. Warszawy. W ramach Giełdy szacunkowo zatrudnienie znalazło około 1300 młodych ludzi. Propozycje pracy najczęściej dotyczyły zatrudnienia na stanowiskach takich jak: pracownicy restauracji i hal targowych, ankieterzy oraz kolporterzy ulotek i gazet, konsultanci telefoniczni, kasjerzy sprzedawcy, hostessy, telemarketerzy, dostawcy pizzy. W ramach giełdy

wydano Informator „Podstawy prawne zatrudnienia młodzieży w wieku 16-18 lat”, którą udostępniano osobom zainteresowanym. Broszura była też udostępniona na stronie internetowej WUP.

Filia w Ciechanowie zorganizowała 10 spotkań osób poszukujących pracy z pracodawcami, takimi jak: salon MediaExpert RTV/AGD/KOMPUTERY Sp. z o.o., sklep odzieżowy Vabbi Factory Outlet, firma branży rolniczej AGRO - POMOC U.E. w Ciechanowie, firma produkcyjno- spożywcza Binder International Sp. z o.o. z siedzibą w Nasielsku Ogółem w spotkaniach wzięły udział 142 osoby

WUP w Warszawie współorganizował i uczestniczył w kilkunastu **targach pracy** o zasięgu międzynarodowym, wojewódzkim i lokalnym, rozpowszechniając informacje dot. pośrednictwa pracy (m.in. na temat tego gdzie i jak szukać pracy). Były to: Targi Pracy i Przedsiębiorczości w Warszawie, IV Targi Pracy „Z Ochotą do pracy” w Warszawie, IV Targi Pracy na Targówku, Giełda Pracy Uczelni Łazarskiego, VI Mokotowskie Targi Pracy, Wakacyjne Targi Pracy dla Młodzieży w Warszawie, III Subregionalne Targi Edukacji i Pracy w Ciechanowie, III Ostrołęckie Targi Pracy „Bez Barrier”, XVI Płockie Targi Pracy, VIII Siedleckie Targi Pracy, targi Pracy w Węgrowie i Sokołowie Podlaskim, Radomskie Targi Pracy

9.4. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych

W ramach zrealizowanych zadań m.in.:

- Rozpatrzono wnioski osób bezrobotnych o wydanie zaświadczeń potwierdzających czas-okres zatrudnienia i ubezpieczenia w Polsce (dokument/formularz U1/E 301). Ogółem wydano **201** zaświadczeń,
- Wydano **514** decyzji orzekających o przyznaniu prawa do zasiłku w oparciu o dokument/zaświadczenie U1/E 301 potwierdzających okresy zatrudnienia w krajach UE,
- Przyjęto do realizacji **254** dokumenty U2/E 303 dotyczące transferu świadczeń z tytułu bezrobocia z krajów UE/EOG do Polski,
- Wydano **20** dokumentów/formularzy U2/E 303 dotyczących transferu świadczeń z tytułu bezrobocia osobie poszukującej pracy w krajach UE,
- Wydano **14** formularzy U004/E 302 dot. członków rodziny osoby bezrobotnej, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń za granicą,
- Ponadto wydano **30** zaświadczeń potwierdzających okresy zatrudnienia za granicą m. in. w byłej NRD i Czechosłowacji).

31 sierpnia 2011 r. w siedzibie WUP w Warszawie zorganizowano robocze spotkanie pracowników realizujących zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z pracownikami filii. W jego trakcie przedyskutowano m.in. zasady współpracy pomiędzy WUP a filiami, przeanalizowano stosowanie odpowiednich przepisów oraz artykułów w zależności od sytuacji danego interesanta, rodzaje stosowanych dokumentów itp.

Przeprowadzono wizytację wszystkich filii. Przedmiotem wizyt było sprawdzenie prawidłowości prowadzenia dokumentacji z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń z tytułu bezrobocia.

9.5. Poradnictwo zawodowe³²

Do osób mających problemy z wyborem zawodu, zatrudnienia, szkolenia czy przekwalifikowania adresowane jest poradnictwo zawodowe oraz informacja zawodowa. Poradnictwo (w formie porad indywidualnych oraz grupowych), a także informacja zawodowa (dla klientów indywidualnych oraz zorganizowanych grup) realizowane jest przez doradców zawodowych zarówno w powiatowych urzędach pracy jak i w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej funkcjonujących przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Warszawie oraz przy każdej z 5 Filii Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

W 2011 r. – **poradnictwem zawodowym** (z wyjątkiem młodzieży uczącej się) objęto **36.853 osoby** (w poprzednim roku – 52.811 osób), z tego:

- 34.408 osób (93,4%) - skorzystało z usług świadczonych przez doradców zawodowych w powiatowych urzędach pracy (w poprzednim roku 51.315 osób, tj. 97,2%),
- 2.445 osób (6,6%) - skorzystało z porad świadczonych przez CliPKZ (w 2010 r. 1.496 osób, tj. 2,8%).

Z porady indywidualnej skorzystało:

❖ **35.526 bezrobotnych**, tj. 96,4% ogółu korzystających (w poprzednim roku 50.949 bezrobotnych), w tym:

- 19.055 bezrobotnych kobiet, tj. 53,6% (w 2010 r. – 50,1% tj. 25.531 kobiet),
- 18.352 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 51,7% (w 2010 r. – 44,5%, tj. 22.673 osoby),
- 14.576 bezrobotnych powyżej 12 m - cy, tj. 41,0% (w 2010 r. – 32,4% tj. 16.485 osób),
- 11.924 bezrobotnych pozostających bez pracy do 6 miesięcy, tj. 33,6% ogółu bezrobotnych korzystających z porad indywidualnych (w 2010 r. – 39,5% tj. 20.119 osób),
- 10.554 bezrobotnych poniżej 25 roku życia, tj. 29,7% (w 2010 r. – 25,9% tj. 13.179 osób),
- 6.526 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 18,4% (w 2010 r. – 18,8% tj. 9.563 osoby),
- 1.781 bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 5,0% korzystających bezrobotnych (w poprzednim roku – 4,3% tj. 2.182 osoby).

Bezrobotni korzystający z poradnictwa zawodowego w 2011 r. to przede wszystkim osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 25,7% ogółu bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego (9.117 osób), zasadniczym zawodowym – 24,3% (8.634 osoby), a także policealnym i średnim zawodowym – 24,2% (8.600 osób), (w poprzednim roku to także przede wszystkim osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 26,8%, tj. 13.648 osób),

- ❖ **241 osób poszukujących pracy**, tj. 0,7% ogółu korzystających z porady indywidualnej (w poprzednim roku – 343 osoby),
- ❖ **1.086 innych** osób korzystających z poradnictwa zawodowego, tj. 3,0% korzystających (w 2010 r. – 1.519 osób).

W 2011 r. zrealizowano 103.611 wizyt przeprowadzonych w ramach porady indywidualnej (w poprzednim roku – 76.368 wizyty), z rozmowy wstępnej skorzystało 46.228 osób, a poradnictwo w formie grupowej skierowano do 8.074 osób, w tym 7.587 bezrobotnych (w 2010 r. – 11.232 osoby, w tym 10.406 bezrobotnych).

W 2011 r. w ramach poradnictwa zawodowego:

³² Zestawienie dotyczące realizacji poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej przedstawiono w Załącznikach Nr 81 – 84.

- 15 pracodawcom (1 pracodawcy sektora publicznego oraz 14 pracodawcom sektora prywatnego) udzielono pomocy w doborze kandydatów do pracy – w poprzednim roku 9 pracodawcom),
- 1 przedsiębiorcy nie będącemu pracodawcą (z sektora prywatnego) udzielono pomocy w określeniu wymagań dotyczących stanowisk pracy (w poprzednim roku 151 pracodawcom z tego 40 pracodawcom sektora publicznego oraz 111 pracodawcom sektora prywatnego),

W ramach **informacji zawodowej** świadczonej przez powiatowe urzędy pracy oraz Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej - odnotowano **60.443 wizyty** osób indywidualnych (w poprzednim roku 68.096 wizyt). W spotkaniach grupowych uczestniczyło **31.121** osób, w tym **26.588 bezrobotnych** (w poprzednim roku 30.434 osoby, w tym 25.001 bezrobotny) oraz **258 osób poszukujących pracy** (przed rokiem 345 osób).

Z informacji zawodowej skorzystało:

- ⇒ 19.196 bezrobotnych pozostających bez pracy do 6 miesięcy (w poprzednim roku 16.537 osób),
- ⇒ 13.982 bezrobotnych mieszkańców wsi (w poprzednim roku 12.016 osób),
- ⇒ 13.440 bezrobotnych kobiet (w poprzednim roku 12.714 kobiet),
- ⇒ 9.845 bezrobotnych do 25 roku życia (w poprzednim roku 9.140 osób),
- ⇒ 4.325 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (w poprzednim roku 3.823 osoby),
- ⇒ 4.011 osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (w poprzednim roku 5.408 osób),
- ⇒ 562 bezrobotnych niepełnosprawnych (w poprzednim roku 370 osób).

9.6. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu pracy i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności poprzez uczestnictwo w szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, zajęciach aktywizacyjnych oraz dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Na terenie województwa mazowieckiego pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy udzielana była przez powiatowe urzędy pracy w ramach klubów pracy oraz przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

W 2011 r. na Mazowszu funkcjonowało **57 klubów pracy** utworzonych i usytuowanych w strukturze powiatowych urzędów pracy.

Szkolenia w klubach pracy³³

W szkoleniach organizowanych przez kluby pracy w zakresie umiejętności poszukiwania pracy uczestniczyło **811** osób, w tym: **807 bezrobotnych** oraz **4** osoby poszukujące pracy (w poprzednim roku 2.120 osób, w tym 2.114 bezrobotnych oraz 6 osób poszukujących pracy).

Spośród bezrobotnych - w szkoleniach realizowanych przez kluby pracy uczestniczyły:

- ⇒ 600 kobiet (tj. 74,4% ogółu bezrobotnych uczestniczących w tego rodzaju szkoleniach),
- ⇒ 643 osoby długotrwale bezrobotne (tj. 79,7%),
- ⇒ 359 bezrobotnych mieszkańców wsi (tj. 44,5%),
- ⇒ 215 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (tj. 26,6%),
- ⇒ 132 bezrobotnych do 25 roku życia (tj. 16,4%).

³³ Zestawienie dotyczące szkoleń w klubach pracy z zakresu umiejętności poszukiwania pracy przedstawiono w Załączniku Nr 85.

W szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy realizowanych przez kluby pracy najliczniej uczestniczyli bezrobotni: w wieku 45 lat i powyżej – 39,4%, tj. 318 bezrobotnych oraz 25-34 lata – 23,2%, z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 27,4%, bez stażu pracy – 28,3% oraz pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – 65,2% (w poprzednim roku przewaga bezrobotnych: w wieku 45 lat i powyżej - 42,7% oraz 25-34 lata – 24,0% ogółu bezrobotnych korzystających z tego rodzaju szkoleń, z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 27,4%, bez stażu pracy – 31,6% oraz pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - 63,5%).

W 2011 r. - w **zajęciach aktywizacyjnych**³⁴ - realizowanych na Mazowszu w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy - uczestniczyły **12.793 osoby**, z tego w organizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej 619 osób (w 2010 r. - 10.528 osób, w tym w CliPKZ 737 osób).

Spośród **12.256 bezrobotnych** (95,8% ogółu uczestników) – w zajęciach realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy uczestniczyło:

- ⇒ 8.161 osób długotrwale bezrobotnych tj. 66,6%,
- ⇒ 7.797 bezrobotnych kobiet tj. 63,6% ogółu uczestniczących bezrobotnych,
- ⇒ 6.392 bezrobotnych zamieszkałych na wsi tj. 52,2%,
- ⇒ 2.866 osób do 25 roku życia tj. 23,4%,
- ⇒ 2.775 bezrobotnych powyżej 50 roku życia tj. 22,6%,
- ⇒ 410 bezrobotnych niepełnosprawnych tj. 3,4%.

W 2011 r. w zajęciach aktywizacyjnych z aktywnego poszukiwania pracy najczęściej uczestniczyli bezrobotni: w wieku 45 lat i więcej – 32,1% ogółu bezrobotnych korzystających z zajęć aktywizacyjnych, z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 28,2%, bez stażu pracy – 28,7% oraz pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - 54,0% (w poprzednim roku: bezrobotni w wieku 45 lat i więcej – 30,5% ogółu bezrobotnych korzystających z zajęć aktywizacyjnych, z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 26,2%, bez stażu pracy – 27,0% oraz pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - 45,9%).

9.7. Organizacja szkoleń³⁵

Starosta inicjuje oraz organizuje szkolenia bezrobotnych oraz osób uprawnionych w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podwyższenia kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej. W 2011 r. Fundusz Pracy nie był jedynym źródłem finansowania programu szkoleń – w celu możliwości porównania z poprzednim rokiem poniżej w pierwszej kolejności pokazano szkolenia finansowane ze środków FP.

W 2011 r. szkolenia finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy rozpoczęło w województwie **4.941 osób** - o 11.006 osób, tj. o **69,0% mniej** niż w poprzednim roku, z tego:

- **4.811 bezrobotnych** - o 11.048 osób, tj. o **69,7% mniej** niż w 2010 r.,

w tym:

- 1.789 kobiet, tj. 37,2% bezrobotnych rozpoczynających szkolenie (o 4.354 kobiety, tj. o **70,9% mniej** niż poprzednim roku),

³⁴ Zestawienie dotyczące zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy przedstawiono w Załączniku Nr 86.

³⁵ Zestawienie dotyczące organizacji szkoleń w ramach limitowanych wydatków FP w województwie mazowieckim przedstawiono w Załączniku 87.

- 1.706 długotrwale bezrobotnych , tj. 35,5% (*przed rokiem 4.907 bezrobotnych*),
 - 1.539 mieszkańców wsi, tj. 32,0% (*przed rokiem 6.132 osoby*),
 - 974 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 20,3% (*przed rokiem 4.324 osoby*),
 - 937 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 19,5% (*przed rokiem 2.245 osób*),
 - 194 bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 4,0% (*przed rokiem 391 osób*),
- **103** osoby nie posiadające statusu bezrobotnego - o 15 osób, tj. o **17,1% więcej** niż w poprzednim roku, w tym 77 osób to niepełnosprawni poszukujący pracy.

Programem szkoleń objęto **16,23%** ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie w 2011 r. działania w ramach usług i instrumentów rynku pracy finansowanych ze środków Funduszu Pracy. Podobnie jak w latach ubiegłych - najwięcej bezrobotnych kierowano na szkolenia w: m.st. Warszawie 1.516 osób, tj. 31,5% ogółu bezrobotnych rozpoczynających szkolenia w województwie, m. Radom i powiecie radomskim 526 bezrobotnych, tj. 10,9% oraz powiecie wołomińskim 325 osób, tj. 6,8% rozpoczynających szkolenia w województwie.

W 2011 r. – szkolenia finansowane z FP ukończyło **4.868 bezrobotnych** (w poprzednim roku 15.831 osób), z czego 108 bezrobotnych program szkoleń rozpoczęło w 2010 r. Szkolenia przerwało 36 bezrobotnych, a pracę po szkoleniu podjęło **1.868 bezrobotnych** (w tym 434 osoby, które szkolenie zakończyły w 2010 r.).

Szacunkowa efektywność programu (wyliczana jako procentowy udział zatrudnionych po szkoleniu do kończących szkolenia – w roku kalendarzowym) – wyliczana dla województwa mazowieckiego w odniesieniu do bezrobotnych finansowanych z FP wyniosła - **38,4%** (w poprzednim roku - 27,5%), a w poszczególnych powiatach kształtowała się od 13,9% w powiecie żuromińskim do 100,0% w powiatach wyszkowskim, sierpeckim, ostrowskim i ostrołęckim.

W 2011 r. – ze środków Funduszu Pracy - **56** osobom (w poprzednim roku 294 osobom) - sfinansowano koszty egzaminów umożliwiających uzyskanie uprawnień zawodowych, certyfikatów lub tytułów zawodowych.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2011 r. na realizację programu szkoleń w województwie mazowieckim wyniosły 16.319.805 zł, tj. **7,25%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy, a w 2012 r. szkolenia będzie kontynuowało 15 bezrobotnych.

W 2010 r. poniesiono wydatki w wysokości 52.152.379 zł, tj. **8,89%** ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

Dodatkowo w 2011 r. skierowano **445 bezrobotnych** na szkolenia organizowane przez PUP Wołomin w realizowanym projekcie konkursowym w ramach poddziałania 6.1.1 - finansowanego ze środków EFS przy współfinansowaniu z krajowego wkładu publicznego, tj. poza Funduszem Pracy.

Niezależnie od źródła finansowania - w 2011 r. **szkolenia na Mazowszu rozpoczęło ogółem 5.359 osób**, w tym **5.256 bezrobotnych**³⁶. Program ukończyło 5.411 osób, w tym 5.310 bezrobotnych.

Pośród bezrobotnych i poszukujących pracy, którzy ukończyli szkolenia w 2011 r. - 50,3% kończących to osoby młode w wieku od 18 do 34 lat (2.724 osoby), zaś osoby powyżej 45 roku życia stanowiły – 28,5% kończących (1.541 osób),

Według wykształcenia – najliczniejsze populacje kończących szkolenia to osoby z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym (1.525 osób - 28,2% kończących) oraz osoby

³⁶ Zestawienia dotyczące szkoleń w województwie mazowieckim – niezależnie od źródła finansowania przedstawiono w Załącznikach Nr 88, 88 A – 88 L.

z zasadniczym zawodowym (1.115 osób – 20,6%). Osoby bez kwalifikacji zawodowych stanowiły - 34,4% kończących szkolenia (1.860 osób, w tym 953 osoby posiadały wykształcenie średnie ogólnokształcące).

W trakcie szkolenia oraz w okresie do 3 miesięcy od ukończenia szkolenia - **zatrudnienie po programie** - podjęło **1.909 osób**, w tym **1.897** bezrobotnych.

Pod względem obszarów zawodowych szkoleń (wyszczególnionych w statystyce obligatoryjnej – Załącznik 4 do MPiPS-01) – podobnie jak w latach poprzednich - najwięcej osób ukończyło szkolenia określane jako „Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)” – 1.593 osoby, tj. 29,4% ogółu kończących szkolenia w 2011 r., spośród których pracę podjęło 584 osoby (36,7% kończących szkolenie z tego obszaru). Pośród pozostałych – najwięcej osób ukończyło szkolenia w następujących obszarach:

– Inne obszary szkoleń	476 osób	pracę podjęły	343 osoby,
– Informatyka i wykorzystanie komputerów	448 osób	pracę podjęły	72 osoby,
– Zarządzanie i administrowanie	443 osoby	pracę podjęło	279 osób,
– Nauka aktywnego poszukiwania pracy	382 osoby	pracę podjęło	57 osób,
– Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	377 osób	pracę podjęło	105 osób,
– Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	259 osób	pracę podjęły	62 osoby,
– Architektura i budownictwo	228 osób	pracę podjęło	67 osób,
– Technika i handel artykułami technicznymi	207 osób	pracę podjęło	37 osób,
– Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	206 osób	pracę podjęło	50 osób,
– Ochrona własności i osób	140 osób	pracę podjęły	50 osób,
– Usługi gastronomiczne	101 osób	pracę podjęło	15 osób,
– Pozostałe usługi	95 osób	pracę podjęło	58 osób,
– Prace sekretarskie i biurowe	92 osoby	pracę podjęły	24 osoby.

Szacunkowa efektywność programu wyliczona w odniesieniu do wszystkich osób szkolonych w województwie – niezależnie od źródła finansowania programu – w 2011 r. ukształtowała się na poziomie 35,3%.

Ponadto w 2011 r. – ze środków Funduszu Pracy:

- ⇒ **81 osobom**, w tym **80 bezrobotnym** rozpoczynającym studia podyplomowe przyznano prawo do refundacji kosztów tych studiów (wnioski złożyło 165 osób, w tym 164 bezrobotnych). Studia podyplomowe zakończyło 167 osób, w tym 162 bezrobotnych, a 112 osób, w tym 109 bezrobotnych podjęło pracę w trakcie studiów lub w okresie 3-ch miesięcy po ich ukończeniu. Tę formę aktywizacji rozpoczęło **0,27% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w województwie**. Na refundacje oraz stypendia poniesiono wydatki w wysokości 1.072.243 zł, tj. 0,48% łącznych limitowanych wydatków FP (w poprzednim roku prawo do refundacji kosztów studiów podyplomowych uzyskało 469 bezrobotnych oraz poniesiono wydatki w wysokości 2.632.015 zł, tj. 0,45% łącznych limitowanych),
- ⇒ **67 bezrobotnym przyznano prawo do stypendium na kontynuowanie nauki** (najwięcej na terenie m.st. Warszawa – 30 bezrobotnym), z tego na kontynuowanie nauki w szkołach ponadgimnazjalnych 140 bezrobotnym. Tą formą aktywizacji objęto **0,23% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w województwie**, a poniesione wydatki z Funduszu Pracy wyniosły 958.739 zł, tj. 0,43% łącznych wydatków limitowanych (w poprzednim roku prawo do stypendium za kontynuowanie nauki uzyskało 172 bezrobotnych oraz poniesiono wydatki w wysokości 881.523 zł, tj. 0,15% łącznych limitowanych).

10. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Wspierając podstawowe usługi rynku pracy - zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej - powiatowe urzędy pracy realizują także poprzez instrumenty rynku pracy finansowane zarówno z limitowanych jak i nielimitowanych środków Funduszu Pracy.

Wiadomym jest, że część osób kontynuuje programy rozpoczęte w roku poprzednim zaś środki finansowe przyznane na kolejny rok kalendarzowy muszą także pokryć zobowiązania wynikające z wcześniej zawartych umów.

10.1. Prace interwencyjne ³⁷

W 2011 r. w ramach prac interwencyjnych:

- ✓ zorganizowano 2.902 nowe miejsca pracy - o 1.808 miejsc, tj. o 38,4% mniej niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ skierowano **3.037 bezrobotnych** - o 1.904 osoby, tj. o 38,5% mniej niż w 2010 r., w tym:
 - 1.849 kobiet, tj. 60,9% ogółu skierowanych (w poprzednim roku 3.049 kobiet),
 - 1.850 mieszkańców wsi, tj. 60,9% skierowanych (w poprzednim roku - 2.947 osób),
 - 1.337 długotrwale bezrobotnych, tj. 44,0% (w poprzednim roku 1.946 osób),
 - 982 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 32,3% skierowanych (w poprzednim roku 1.794 osoby),
 - 730 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 24,0% skierowanych, (w poprzednim roku 990 osób).

W 2011 r. - prace interwencyjne rozpoczęło **10,25% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane nowe miejsca pracy stanowiły **13,11% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

W ramach prac interwencyjnych – najwięcej miejsc pracy powstało na terenie powiatów: ostrołęckiego i m. Ostrołęka - 303 miejsca (10,4% utworzonych w województwie w ramach tego programu), radomskiego i m. Radom - 292 miejsc (10,1%) oraz przysuskiego – 246 (8,5% utworzonych w województwie).

Z możliwości zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych - najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: ostrołęckiego i m. Ostrołęka – 317 bezrobotnych, tj. 10,5% rozpoczynających w 2011 r. prace interwencyjne w województwie, radomskiego i m. Radom – 302 osoby, tj. 10,0%, przysuskiego - 252 osoby, tj. 8,3% oraz wyszkowskiego – 241 osób, tj. 7,9% skierowanych w województwie.

W 2011 r. okres dofinansowania upłynął dla **5.000** miejsc pracy (w tym dla 3.176, tj. 63,5% miejsc, których dofinansowanie rozpoczęto w poprzednim roku/latach), 153 osoby przerwały program, a zatrudnienie po programie podjęło **3.060** osób (w tym 87 osób, które zakończyły udział w programie w 2010 r.),.

W 2010 r. - okres dofinansowania upłynął dla 4.502 miejsc pracy - udział miejsc pracy, których dofinansowanie rozpoczęto w roku poprzednim wynosił 64,3%, zaś zatrudnienie po zakończeniu programu podjęło 2.545 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako procentowy udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po zakończeniu dofinansowania miejsc pracy do liczby miejsc pracy, na które upłynął okres dofinansowania – w roku kalendarzowym) wyniosła - **61,2%** (w poprzednim roku 56,5%), a w poszczególnych powiatach kształtowała się od 0,0% w powiatach legionowskim i sochaczewskim do 100,0% w powiecie sierpeckim.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2011 r. na realizację prac interwencyjnych w województwie mazowieckim wyniosły 22.557.036 zł, tj. **10,03%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie działań w ramach usług i instrumentów rynku pracy, a w 2012 r. w ramach kontynuacji prac interwencyjnych będzie finansowanych 1.170 miejsc pracy.

W 2010 r. poniesiono wydatki w wysokości 28.412.706 zł, tj. **4,84%** ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

10.2. Roboty publiczne³⁸

W 2011 r. w ramach robót publicznych:

✓ zorganizowano 1.912 nowych miejsc pracy - o 5.217 miejsc, tj. o **73,2% mniej** niż utworzono w poprzednim roku,

✓ skierowano **1.999 bezrobotnych** - o 5.433 osoby, tj. o **73,1% mniej** niż w 2010 r.,

w tym:

- 1.425 mieszkańców wsi, tj. 71,3% skierowanych (w poprzednim roku 5.235 osób),
- 1.076 długotrwale bezrobotnych, tj. 53,8% (w poprzednim roku 3.753 osoby),
- 904 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 45,2% skierowanych, (w poprzednim roku 2.999 osób),
- 871 kobiet, tj. 43,6% ogółu skierowanych (w poprzednim roku 3.470 kobiet),
- 148 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 7,4% skierowanych (w poprzednim roku 660 osób).

W 2011 r. – roboty publiczne rozpoczęło **6,74% ogółu bezrobotnych rozpoczynających na Mazowszu programy aktywizujące**, zaś zorganizowane nowe miejsca pracy stanowiły **8,64% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

W ramach robót publicznych najwięcej miejsc pracy powstało w powiatach: plockim – 237 miejsc, tj. 12,4% utworzonych w województwie, przysuskim – 229 miejsc pracy, tj. 12,0%, płońskim - 208 miejsc pracy, tj. 10,9% utworzonych na Mazowszu.

Z możliwości zatrudnienia w ramach robót publicznych - najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: plockiego – 248 osób, tj. 12,4% rozpoczynających roboty publiczne w województwie, przysuskiego – 241 osób, tj. 12,1% oraz płońskiego – 217 osób, tj. 10,9% skierowanych w województwie.

W 2011 r. okres dofinansowania upłynął dla **2.841 miejsc pracy** (w tym dla 1.279, tj. 43,3% miejsc, których dofinansowanie rozpoczęło w roku poprzednim), 103 osoby przerwały program, a zatrudnienie po programie podjęło **1.081 osób** (w tym 51 osób, które zakończyły program w 2010 r.).

³⁷ Monitoring organizacji prac interwencyjnych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 89.

³⁸ Monitoring organizacji robót publicznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 90.

W 2010 r. - okres dofinansowania upłynął dla 7.100 miejsc pracy - udział miejsc pracy, których dofinansowanie rozpoczęło w roku poprzednim wynosił 18,0% zaś zatrudnienie po zakończeniu programu podjęło 1.647 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako procentowy udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po zakończeniu dofinansowania miejsc pracy do liczby miejsc pracy, na które upłynął okres dofinansowania – w roku kalendarzowym) wyniosła **38,0%** (przed rokiem 23,2%), a w poszczególnych powiatach realizujących ten program kształtowała się od 2,0% w powiecie makowskim do 97,7% w powiecie wyszkowskim.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2011 r. na realizację robót publicznych w województwie mazowieckim wyniosły 15.773.030 zł, tj. **7,01%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy, a w 2012 r. w ramach kontynuacji robót publicznych będzie finansowanych 285 miejsc pracy.

W 2010 r. poniesiono wydatki w wysokości 55.382.483 zł, tj. 9,44% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

10.3. Staże u pracodawcy³⁹

W 2011 r. w ramach staży finansowanych ze środków Funduszu Pracy:

- ✓ zorganizowano 10.880 nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych - o 17.610 miejsc, tj. o 61,8% mniej niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ skierowano 10.880 bezrobotnych - o 17.610 osób, tj. o **61,8% mniej** niż w 2010 r., w tym:
 - 7.633 kobiety, tj. 70,2% skierowanych na staż (w poprzednim roku 20.090 kobiet),
 - 6.806 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 62,6% skierowanych (w 2010 r. 18.651 osób),
 - 4.984 mieszkańców wsi, tj. 45,8% (w poprzednim roku 15.354 osoby),
 - 3.191 długotrwale bezrobotnych, tj. 29,3% skierowanych (w poprzednim roku 7.725 osób),
 - 612 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 5,6% skierowanych (w poprzednim roku 1.203 osoby),
 - 238 bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 2,2% skierowanych bezrobotnych., (w poprzednim roku 428 osób).

W 2011 r. - staże rozpoczęło **36,71% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące finansowane ze środków FP**, zaś zorganizowane miejsca pracy stanowiły najwięcej, bo **49,16% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy dla bezrobotnych**.

Z możliwości odbycia stażu u pracodawcy najwięcej bezrobotnych skorzystało w m. st. Warszawa – 1.835 osób, tj. 16,9% bezrobotnych rozpoczynających staż na Mazowszu oraz w powiatach: radomskim i m. Radomiu - 1.132 osoby, tj. 10,4%, ostrołęckim i m. Ostrołęka – 493 osoby, tj. 4,5% oraz w powiecie wyszkowskim – 479 osób, tj. 4,4% skierowanych do odbycia stażu.

³⁹ Monitoring organizacji staży dla bezrobotnych - finansowanych ze środków FP w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 91.

W 2011 r. – 808 osób w trakcie trwania programu zrezygnowało z jego kontynuacji, a staż u pracodawcy zakończyło **18.759** bezrobotnych (w tym 10.298 osoby, tj. 54,9% stanowiły osoby, które staż rozpoczęły w poprzednim roku). Zatrudnienie po zakończeniu stażu - podjęło **7.601** osób (w tym 706 osób, które program stażu ukończyły w 2010 r.).

W 2010 r. - odbywanie stażu u pracodawcy zakończyło 28.128 bezrobotnych - udział osób kontynuujących staż, którego okres dofinansowania rozpoczęto w poprzednim roku wynosił 42,7%, staż przerwały 2.183 osoby, a zatrudnienie po zakończeniu stażu podjęło 9.460 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w okresie 3-ch miesięcy po zakończeniu stażu do liczby osób kończących staż – w roku kalendarzowym) wyniosła **40,5%** (w poprzednim roku 33,6%), a w poszczególnych powiatach kształtowała się od 7,6% w powiecie makowskim do 79,9% w powiecie ciechanowskim.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2010 r. na realizację programu staży w województwie mazowieckim wyniosły 99.024.599 zł, tj. **44,01%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy, a w 2012 r. staże na Mazowszu będzie kontynuowało 1.787 bezrobotnych.

W 2010 r. poniesiono wydatki w wysokości 209.981.330 zł, tj. 35,77% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

Dodatkowo w 2011 r. skierowano: **140 bezrobotnych** na staże organizowane przez PUP Wołomin w realizowanym projekcie konkursowym w ramach poddziałania 6.1.1 - finansowanego ze środków EFS przy współfinansowaniu z krajowego wkładu publicznego, tj. poza Funduszem Pracy oraz **27 bezrobotnych** na staże organizowane przez MUP w Płocku, a finansowane ze środków Prezydenta m. Płock

Niezależnie od źródła finansowania - w 2011 r. **staże na Mazowszu rozpoczęło 11.047 bezrobotnych** ⁴⁰. Program ukończyło **18.920** osób, 814 bezrobotnych zrezygnowało z kontynuacji stażu, a **7.635** bezrobotnych podjęło zatrudnienie po ukończeniu programu.

Pod względem obszarów zawodowych, w których bezrobotni odbyli program stażu (wyszczególnionych w statystyce obligatoryjnej) - najwięcej osób (podobnie jak rok wcześniej) ukończyło staż w obszarze „prace sekretarskie i biurowe” – **6.366 osób**, tj. **33,6%** ogółu bezrobotnych kończących staż w 2011 r., spośród których pracę podjęło **2.318** osób (36,4% kończących staż z tego obszaru).

Pośród pozostałych – najwięcej osób ukończyło staż w następujących obszarach:

– Inne obszary zawodowe	5.624 osoby	pracę podjęło	2.260 osób,
– Sprzedaż, marketing, public relations			
handel nieruchomościami	1.932 osoby	pracę podjęły	942 osoby,
– Pozostałe usługi	628 osób	pracę podjęło	275 osób,
– Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	559 osób	pracę podjęło	301 osób,
– Usługi gastronomiczne	490 osób	pracę podjęło	216 osób,
– Opieka społeczna	444 osoby	pracę podjęły	141 osób,
– Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	440 osób	pracę podjęło	180 osób,
– Technika i handel artykułami technicznymi	337 osób	pracę podjęło	151 osób,
– Architektura i budownictwo	285 osób	pracę podjęły	163 osoby.

Ponadto w 2011 r. na terenie Mazowsza zorganizowano 163 miejsca odbywania stażu zawodowego dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, 147 osób staż ukończyło, a 40 osób znalazło zatrudnienie po zakończeniu stażu u pracodawcy.

Ogółem w 2011 r. na terenie województwa mazowieckiego staż rozpoczęło 11.210 osób⁴¹, w tym 62 osoby w gospodarstwie rolnym. Staż ukończyło 19.067 osób, w tym 13.619 osób, tj. 71,4% - trwający od 3 do 6 miesięcy, a pozostałe 5.448 osób – staże trwające powyżej 6 do 12 miesięcy. W trakcie lub po ukończeniu programu pracę podjęło 7.675 osób.

10.4. Przygotowanie zawodowe dorosłych⁴²

W 2011 r. w ramach przygotowania zawodowego dorosłych:

- ✓ zorganizowano 2 nowe miejsca pracy,
- ✓ skierowano 2 bezrobotnych,
w tym: 1 kobietę, 2 bezrobotnych poniżej 25 roku życia, 1 osobę długotrwale bezrobotną, 1 osobę zamieszkałą na wsi. Osoby te rozpoczęły praktyczną naukę zawodu.

W 2011 r. przygotowanie zawodowe dorosłych rozpoczęło **0,01% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane miejsca pracy stanowiły **0,01% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

Z możliwości odbycia przygotowania zawodowego dorosłych – skorzystali bezrobotni na terenie m.st. Warszawa oraz powiatu piaseczyńskiego, a 25 osób kontynuowało program, który rozpoczęli w poprzednim roku.

W 2011 r. przygotowanie zawodowe dorosłych zakończyło **19 osób** (w tym 18 osób praktyczną naukę zawodu podjętą w 2010 r., a 1 kobieta ukończyła przyuczenie do pracy, które rozpoczęła także w poprzednim roku), spośród których zatrudnienie po programie podjęło **6 osób**.

W 2010 r. – przygotowanie zawodowe w miejscu pracy rozpoczęło 26 bezrobotnych, w tym 25 osób praktyczną naukę zawodu, a 1 osoba przyuczenie do pracy – nikt nie ukończył programu.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2011 r. na realizację programu przygotowania zawodowego dorosłych w województwie mazowieckim wyniosły 467.222 zł, tj. **0,21%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy. W 2012 r. program przygotowania zawodowego dla dorosłych będzie kontynuowało 8 osób na terenie województwa - program realizowany przez PUP w Ciechanowie, Łosicach, Otwocku, Piasecznie, Pułtusk oraz przez UP m.st. Warszawa.

W 2010 r. poniesiono wydatki w wysokości 197.919 zł, tj. 0,03% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

10.5. Prace społecznie użyteczne⁴³

Prace społecznie użyteczne – realizowane w województwie od 2006 r. – na podstawie porozumień zawieranych między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Mogą być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa

⁴⁰ Zestawienie organizacji staży dla bezrobotnych - niezależnie od źródła finansowania przedstawiono w Załączniku Nr 92.

⁴¹ Zestawienie organizacji staży w województwie przedstawiono w Załącznikach Nr 92A – 92 G.

⁴² Monitoring organizacji przygotowania zawodowego w województwie przedstawiono w Załącznikach Nr 93; 93 A – 93 M.

do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

W 2011 r. w ramach programu:

- ✓ zorganizowano 2.772 miejsca odbywania prac społecznie użytecznych, o 768 miejsc, tj. o 21,7% **mniej** niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ skierowano 3.015 bezrobotnych, o 1.099 osób, tj. o 26,7% **mniej** niż w 2010 roku, w tym:
 - 2.561 długotrwale bezrobotnych, tj. 84,9% skierowanych (o 688 osób, tj. o 21,2% mniej),
 - 1.861 kobiet, tj. 61,7% skierowanych (o 589 kobiet, tj. o 24,0% mniej),
 - 1.284 mieszkańców wsi, tj. 42,6% skierowanych (o 203 osoby, tj. o 13,7% mniej),
 - 1.252 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 41,5% skierowanych (o 360 osób, tj. o 22,3% mniej),
 - 79 bezrobotnych poniżej 25 roku życia, tj. 2,6% skierowanych (o 102 osoby, tj. o 56,4% mniej).

W 2011 r. prace społecznie użyteczne podjęło **10,17% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane miejsca pracy stanowiły **12,52% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

W ramach prac społecznie - użytecznych najwięcej miejsc pracy powstało w powiecie pułtuskim – 828 miejsc, tj. 29,9 utworzonych w województwie, powiecie radomskim i m. Radom – 402 miejsca, tj. 14,5% oraz w m. Płock – 173 miejsca, tj. 6,2% utworzonych na Mazowszu.

Z możliwości zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych - najwięcej osób skorzystało na terenie powiatu pułtuskiego – 834 osoby, tj. 27,7% skierowanych do prac społecznie – użytecznych w województwie, w powiecie radomskim i m. Radom – 406 bezrobotnych, tj. 13,5% oraz w m. Płock – 202 osoby, tj. 6,7% podejmujących prace społecznie użyteczne w województwie.

W 2011 r. – z kontynuacji prac społecznie użytecznych zrezygnowało 360 osób, zakończono finansowanie 3.029 miejsc pracy (w tym 26,2% stanowiły miejsca, których finansowanie podjęto w poprzednim roku). Zatrudnienie po zakończeniu prac społecznie użytecznych – podjęły **122** osoby).

W 2010 r. - okres dofinansowania upłynął dla 3.378 miejsc pracy - udział miejsc pracy, których dofinansowanie rozpoczęto w roku poprzednim wynosił 20,6%, program przerwało 650 bezrobotnych, a zatrudnienie po zakończeniu programu podjęło 161 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako procentowy udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po zakończeniu dofinansowania miejsc pracy do liczby miejsc pracy, na które upłynął okres dofinansowania – w roku kalendarzowym)– była najniższa ze wszystkich realizowanych programów i wyniosła **4,0%** (w poprzednim roku 4,8%).

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2011 r. na finansowanie prac społecznie użytecznych w województwie mazowieckim wyniosły 2.307.219 zł, tj. **1,02%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy, a w 2012 r. program będzie kontynuowało 422 bezrobotnych.

W 2010 r. poniesiono wydatki w wysokości 3.541.648 zł, tj. 0,60% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

⁴³ Monitoring organizacji prac społecznie użytecznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 94.

10.6. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej⁴⁴

W 2011 r. – ze środków Funduszu Pracy - na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej wypłacono **2.856 dofinansowań dla osób bezrobotnych** (w poprzednim roku 8.876 dofinansowań).

Najwięcej jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej wypłacono w powiecie radomskim i m. Radom – 441 dofinansowań, tj. 17,1% wypłaconych w województwie, na terenie powiatu wołomińskiego – 139 dofinansowań, tj. 5,4% i wyszkowskiego – 132 dofinansowania, tj. 4,6%, a najmniej w powiecie ostrowskim – 13 dofinansowań, tj. 0,5% wypłaconych w województwie.

W ramach wyżej określonych form wspierania rozwoju przedsiębiorczości:

- ✓ z rejestru bezrobotnych wyłączono **2.847 osób**, o 6.018 osób, tj. o 67,9% **mniej** niż w 2010 r.)

w tym:

- 1.426 mieszkańców wsi, tj. 50,1% wyłączonych (o 2.545 osób, tj. o 64,1% mniej),
- 1.296 długotrwale bezrobotnych, tj. 32,3% wyłączonych
(o 1.569 osoby, tj. o 54,8% mniej),
- 998 kobiet, tj. 35,1% wyłączonych (o 2.117 kobiet, tj. o 68,0% mniej),
- 549 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 19,3% wyłączonych
(o 1.081 osób, tj. o 66,% mniej),
- 273 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 9,6% wyłączonych
(o 365 osób, tj. o 57,2 % mniej),

- ✓ utworzono **2.846 nowych miejsc pracy** (o 6.016 miejsc, tj. o 67,9% **mniej** niż w 2010 r.),

w tym:

- 2.832 miejsca z limitu 2010 roku (z tego 2.256 miejsc w ramach limitu na współfinansowanie PO KL działanie 6.1.3”,
- 14 miejsc w ramach środków FP wypłaconych z limitów 2010 r.

Z powyższej formy aktywizacji skorzystało w województwie **9,61% ogółu aktywizowanych bezrobotnych**, a utworzone miejsca pracy stanowiły **12,83% ogółu nowotworzonych miejsc pracy w województwie**.

W 2012 r. z rejestru bezrobotnych należy wyłączyć 6 osób (PUP Radom), którym wypłacono dofinansowania na podjęcie własnej działalności gospodarczej z limitu wydatków FP na 2011 r.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2011 r. na wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w województwie mazowieckim wyniosły 50.696.789 zł, tj. **22,53%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie działań aktywizujących w ramach usług i instrumentów rynku pracy.

W 2010 r. poniesiono wydatki w wysokości 161.621.943 zł, tj. 27,54% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

⁴⁴ Monitoring udzielonych dofinansowań dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 95.

10.7. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców⁴⁵

W 2011 r.:

- ze środków Funduszu Pracy – 603 pracodawcom dokonano refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia **832 stanowisk pracy** - w tym za 25 stanowisk pracy, na których bezrobotni podjęli zatrudnienie i zostali wyłączeni z rejestru bezrobotnych w poprzednim roku (*w 2010 r. – 2.783 pracodawców uzyskało środki na doposażenie 3.845 stanowisk pracy*),
- utworzono **818 nowych miejsc pracy** – w tym 11 miejsc w ramach środków wypłaconych z limitu 2010 r. (*w poprzednim roku 3.857 miejsc pracy, z tego 1 miejsce z limitu 2009 r.*),
- z rejestru bezrobotnych wyłączono **2.190 osób** - o 2.423 osoby, tj. o 52,5% **mniej** niż w 2010 r., w tym:
 - 964 mieszkańców wsi, tj. 44,0% wyłączonych (*w poprzednim roku 2.163 osoby*),
 - 830 kobiet, tj. 37,9% wyłączonych (*w poprzednim roku 1.876 kobiet*),
 - 692 długotrwale bezrobotnych, tj. 31,6% wyłączonych (*w 2010 r. 1.332 osoby*),
 - 671 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 30,6% wyłączonych (*w 2010 r. 1.465 osób*),
 - 170 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 8,3% wyłączonych (*w 2010 r. 382 osoby*),
 - 14 bezrobotnych skierowanego na miejsce pracy utworzone w ramach wypłat poniesionych z Funduszu Pracy w 2010 r. (*w poprzednim roku 1 bezrobotnego*),
 - 1.372 bezrobotnych wyłączonych rotacyjnie, jako kierowanych na miejsca pracy utworzone w roku/latach poprzednich (*756 bezrobotnych w 2010 r.*).

Z powyższych form aktywizacji skorzystało w województwie **7,39% ogółu aktywizowanych bezrobotnych**, a utworzone miejsca pracy stanowiły **3,70% ogółu nowotworzonych miejsc pracy w województwie**.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2011 r. na finansowanie powyższej formy aktywizacji w województwie mazowieckim wyniosły 15.227.943 zł, tj. **6,77% ogółu limitowanych wydatków** na finansowanie działań aktywizujących w ramach usług i instrumentów rynku pracy.

W 2010 r. poniesiono wydatki w wysokości 70.894.948 zł, tj. 12,08% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

Ponadto w 2011 r. na terenie województwa:

- ⇒ **293 bezrobotnych nabyło prawo zwrotu kosztów przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania** z tytułu podjęcia zatrudnienia poza formami subsydiowanymi (*w poprzednim roku 1.463 osoby*). Tę formę aktywizacji łącznie z kontynuacją realizowano na terenie 17 powiatów, objęto **0,99% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w województwie**. Poniesiono wydatki w wysokości 371.241 zł, tj. **0,17%** łącznych limitowanych wydatków FP,
- ⇒ **383 bezrobotnym** – nie objętym formami subsydiowanymi - **sfinansowano koszty badań lekarskich**. Z tej formy wsparcia najwięcej osób skorzystało w m. st. Warszawa – 240 bezrobotnych. Objęto **1,29% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w województwie**, poniesiono wydatki w wysokości 43.460 zł, tj. **0,02%** łącznych limitowanych wydatków FP (*w 2010 r.- 641 bezrobotnym*),

⁴⁵ *Monitoring udzielonych refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy - dla pracodawców w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 96.*

- ⇒ **20 bezrobotnych kobiet nabyło prawo do refundacji kosztów opieki nad dzieckiem** z tytułu podjęcia zatrudnienia poza formami subsydiowanymi (*w ubiegłym roku 88 osobom*). Tą formą wsparcia objęto **0,07% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w województwie**, a z Funduszu Pracy poniesiono wydatki w wysokości 26.993 zł, tj. **0,01%** limitowanych wydatków FP,
- ⇒ poniesiono także inne wydatki w wysokości 95.924 zł, tj. **0,04%** łącznych limitowanych wydatków FP, w tym m.in. na jednorazowe refundacje składek na ubezpieczenie społeczne art. 47 ustawy (*PUP w: Łosicach oraz Piasecznie*), sfinansowanie zatrudnienia wspieranego (*za 12 osób UP m.st. Warszawa oraz zobowiązania z poprzedniego roku dotyczące zatrudnienia wspieranego realizowanego przez PUP-y w Płocku i Siedlcach*),
- ⇒ **47 osobom** podlegającym ubezpieczeniu społecznemu rolników przyznano prawo do pokrycia składek (*w poprzednim roku 107 rolnikom*). Tę formę zrealizowano na terenie 24 powiatów, wydatkowano 47.608 zł, tj. **0,02%** łącznych limitowanych wydatków FP.

Wyżej omówione działania aktywizujące realizowane w ramach usług i instrumentów rynku pracy finansowanych z limitowanych wydatków FP umożliwiły rozpoczęcie aktywizacji w 2011 r. – przez **29.636 bezrobotnych** (*w poprzednim roku przez 77.178 bezrobotnych*).



*) dotyczy zatrudnienia nie subsydiowanego

Na podstawie informacji uzyskanych z miejskich oraz powiatowych urzędów pracy można określić, że spośród **29.636 bezrobotnych** rozpoczynających w 2011 r. programy finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy:

- **63,7%, tj. 18.882 bezrobotnych** - rozpoczęło udział w programach finansowanych z limitów określonych według algorytmu (*w tym 2.264 bezrobotnych ze środków przyznanych z rezerwy Ministra*),
- **36,3%, tj. 10.754 bezrobotnych** - rozpoczęło udział w programach realizowanych w ramach „Działania 6.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – poddziałanie 6.1.3.”⁴⁶

⁴⁶ Zestawienia dotyczące programów realizowanych w województwie w ramach PO KL poddziałanie 6.1.3 przedstawiono w Załącznikach Nr 97 i 97A.

Co najmniej 3.687 bezrobotnych, którzy już rozpoczęli aktywizację w ramach usług bądź instrumentów rynku pracy będzie ją kontynuowało w 2012 roku (*w poprzednim roku 15.919 bezrobotnych*).

W oparciu o środki Funduszu Pracy ⁴⁷ - w 2011 roku zaktywizowano **42.932** osoby, w tym:

- ✓ **42.885 osób bezrobotnych rozpoczęło** udział w programach lub działaniach w ramach promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej (*o 46.852 bezrobotnych, tj. o 52,2% mniej niż w 2010 r.*),

w tym:

- 22.484 kobiety, tj. 52,4% rozpoczynających aktywizację,
- 18.266 mieszkańców wsi, tj. 42,6%,
- 12.536 długotrwale bezrobotnych, tj. 29,2%,
- 11.800 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 27,5%,
- 7.319 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 17,1%,

Z ogółu wyżej określonej liczby bezrobotnych:

- ⇒ **29.636 bezrobotnych** rozpoczęło aktywizację finansowaną z limitowanych wydatków Funduszu Pracy (*o 47.542 osoby, tj. o 61,6% mniej niż w 2010 roku*),
- ⇒ **13.249 bezrobotnych** uzyskało prawo do dodatku aktywizacyjnego po podjęciu zatrudnienia, formę wsparcia nie objętą limitem wydatków Funduszu Pracy (*o 690 osób, tj. o 5,5% więcej niż w 2010 r.*),

- ✓ **47 rolników** nabyło prawo do refundacji składek na ubezpieczenie społeczne,

- ✓ **zorganizowano 34.482 nowe miejsca pracy** - o 34.482 miejsca pracy, tj. **o 60,9% mniej** niż utworzono w roku poprzednim.

Najwięcej miejsc pracy utworzono w ramach: staży u pracodawcy – 10.880 miejsc, tj. 49,16% ogółu nowoutworzonych w 2011 r., prac interwencyjnych - 2.902 miejsca, tj. 13,11% oraz podjęcia własnej działalności gospodarczej - 2.846 miejsc, tj. 12,86% nowoutworzonych w województwie.

Na koniec grudnia 2011 r. w województwie mazowieckim zarejestrowanych było 246.739 bezrobotnych zaś średnioroczna liczba bezrobotnych w województwie wyniosła 245.511 osób.

Wszystkie usługi i instrumenty rynku pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy rozpoczęło 17,5% średniorocznej liczby bezrobotnych w województwie (*w poprzednim roku 38,4 %*).

Oznacza to, że przeciętnie blisko co **6 zarejestrowany bezrobotny** skorzystał z możliwości uczestnictwa w programach łagodzących skutki bezrobocia (*w 2010 r. z takiej możliwości korzystał blisko co 3 zarejestrowany bezrobotny, a w 2009 r. przeciętnie co 2 bezrobotny*).

⁴⁷ Zestawienia dotyczące liczby osób rozpoczynających w województwie usługi i instrumenty rynku pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy oraz liczby zorganizowanych miejsc pracy oraz przedstawiono w Załącznikach Nr 98 - 99.

Na przestrzeni 2011 r. programy aktywizujące - niezależnie od źródła finansowania rozpoczęło w województwie łącznie **43.497 bezrobotnych** (42.885 bezrobotnych finansowanych z FP oraz 612 bezrobotnych finansowanych poza Funduszem Pracy).

Ponadto w 2011 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono **399 osób** - tym: 261 kobiet, 190 bezrobotnych mieszkańców wsi, 91 osób poniżej 25 roku życia, 62 osoby powyżej 50 roku życia, 202 osoby długotrwale bezrobotne - tytułem rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego (MPiPS-01 Sprawozdanie o rynku pracy wiersz 47 i 83).

11. WYDATKI / LIMITY FUNDUSZU PRACY

Zgodnie ze sprawozdawczością o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy (MPiPS-02)
 - na realizację zadań określonych Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
 - w 2011 r. w województwie mazowieckim wydatkowano kwotę – **639.144,9 tys. zł** (tj. o **37,7% mniej** niż w roku poprzednim).

Struktura wydatków Funduszu Pracy

(w tysiącach złotych)

Wyszczególnienie	2010 rok	Udział do ogółem (w %)	2011 rok	Udział do ogółem (w %)	Wzrost / spadek (+ / -) (kol. 4-2)
1	2	3	4	5	6
Wydatki ogółem	1 026 134,8	100,0	639 144,9	100,0	- 386 989,9
w tym:					
zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami)	397 628,1	38,8	377 887,5	59,1	- 19 740,6
instrumenty rynku pracy nie objęte limitem, w tym:	10 534,3	1,0	11 243,0	1,8	708,7
dodatki aktywizacyjne	9 329,5	0,9	10 495,7	1,7	1 166,2
świadczenia integracyjne	1 204,8	0,1	747,3	0,1	- 457,5
aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (limitowane)	586 957,2	57,2	224 990,2	35,2	- 361 967,0
wydatki pozostałe	31 015,2	3,0	25 024,2	3,9	- 5 991,0
z tego:					
▪ rozwój systemu informatycznego	9 246,2	0,9	7 215,1	1,1	- 2 031,1
▪ koszty pozostałe	21 769,0	2,1	17 809,1	2,8	- 3 959,9

W stosunku do roku poprzedniego odnotowano:

⇒ **wzrost udziału:**

- wydatków na zasiłki dla bezrobotnych - o **20,3 punktu procentowego**,
- pozostałych wydatków FP - o **0,9 punktu procentowego**,
- wydatków na finansowanie instrumentów
nie objętych limitem - o **0,8 punktu procentowego**,

⇒ **spadek udziału:**

- wydatków na aktywne formy - o **22,0 punkty procentowe**.

W piśmie z 27 grudnia 2010 r. – Dysponent środków Funduszu Pracy (na podstawie § 7 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie Dz. U.2009 Nr 123, poz. 1.019) - określił limit dla województwa mazowieckiego na finansowanie:

- 1) programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (§ 2 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia) - w wysokości **156.073,3 tys. zł**. Przyznane środki były o 337.691,0 tys. zł, tj. **o 68,4% niższe** niż przyznane dla Mazowsza w styczniu 2010 r. (493.764,3 tys. zł) oraz o 435.036,4 tys. zł, tj. **o 73,6% niższe** niż limit w końcu 2010 r.. W wielkości tej ujęto kwotę **54.625,6 tys. zł**, o której mowa w § 2 ust. 4 rozporządzenia,
- 2) innych fakultatywnych zadań realizowanych przez samorządy powiatowe (§ 2 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia) w kwocie 30.393,0 tys. zł. Przyznane środki były o 6.357,4 tys. zł, tj. **o 17,3% niższe** niż przyznane samorządom powiatowym z początkiem 2010 roku,
- 3) zadań realizowanych przez samorząd województwa (§ 2 ust. 2 rozporządzenia) w kwocie 1.781,9 tys. zł. Przyznane środki były o 301, tys. zł, tj. **o 14,5% niższe** niż przyznane do dyspozycji samorządu województwa w 2010 roku.

Zgodnie z podziałem dokonany przez Samorząd Województwa Mazowieckiego – według kryteriów określonych przez Sejmik Województwa Mazowieckiego – dla Samorządów Powiatów rozdysponowano 65% przyznanych środków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2011 r., tj. **101.447,7 tys. zł** (Uchwała Nr 248/19/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 8 lutego 2011 r.).

Po podpisaniu ustawy budżetowej na rok 2011 – Dysponent środków FP – pismem z dnia 22 lutego 2011 r. **zwiększył** kwotę określoną w decyzji z 27 grudnia 2010 r. **o 47.713,8 tys. zł** na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w której ujęto kwotę **16.699,9 tys. zł**, o której mowa w § 2 ust. 4 rozporządzenia. Uchwałą Nr 353/23/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 1 marca 2011 r. rozdysponowano 65% przyznanych środków, tj. **31.013,9 tys. zł**.

Powyższa decyzja zwiększyła limit wydatków FP dla województwa mazowieckiego na 2011 r. do wysokości **203.787,1 tys. zł**, w tym (65%) do podziału wg algorytmu do kwoty **132.461,6 tys. zł**, a do dyspozycji samorządu województwa (35%) na EFS do kwoty **71.325,5 tys. zł**.

Na przestrzeni 2011 r. środki rozdysponowane według algorytmu zostały zwiększone o kwotę **22.860,9 tys. zł** (w tym na wnioski powiatów: 12.654,3 tys. zł - przyznane z rezerwy Ministra, 6.615,5 tys. zł przesunięte z wydatków fakultatywnych na aktywne, 70,0 tys. zł dodatkowe środki dla PUP w Płocku oraz dodatkowe 3.521,1 tys. zł rozdysponowane dla samorządów powiatowych Uchwałą Nr 2711/116/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 8 grudnia 2011 r.) oraz samorządy przesunęły kwotę **12.541,2 tys. zł** do PO KL jako udział własny w projektach.

W 2011 r. - środki przyznane i rozdysponowane dla województwa mazowieckiego jako limit wydatków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków

bezrobocia i aktywizacji zawodowej – stanowiły **38,3%** limitu wydatków FP z końca 2010 r. (591.109,7 tys. zł) i wyniosły **226.648,0 tys. zł**,⁴⁸,

z tego:

- **142.781,3 tys. zł – algorytm** (w tym 12.654,3 tys. zł z rezerwy Ministra),
- **83.866,7 tys. zł – PO KL Poddziałanie 6.1.3.**

Według informacji uzyskanej z miejskich i powiatowych urzędów pracy województwa mazowieckiego - w 2011 r. w ramach limitu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej wydatkowano łącznie **224.989.851 zł**⁴⁹ (o 361.967.971 zł, tj. o **61,7% mniej** niż w 2010 r.), z tego na:

- | | |
|---|-----------------------------------|
| ➤ staże u pracodawców | 99.024.599 zł, tj. 44,01% |
| <i>ogółu wydatków limitowanych poniesionych na aktywizację bezrobotnych,</i> | |
| ➤ jednorazowe środki dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej | 50.696.789 zł, tj. 22,53%, |
| ➤ prace interwencyjne | 22.557.036 zł, tj. 10,03%, |
| ➤ szkolenia | 16.319.805 zł, tj. 7,25%, |
| ➤ roboty publiczne | 15.773.030 zł, tj. 7,01%, |
| ➤ refundacje pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy | 15.227.943 zł, tj. 6,77%, |
| ➤ prace społecznie – użyteczne | 2.307.219 zł, tj. 1,02%, |
| ➤ studia podyplomowe | 1.072.243 zł, tj. 0,48%, |
| ➤ stypendia za kontynuację nauki | 958.739 zł, tj. 0,43%, |
| ➤ przygotowanie zawodowe | 467.222 zł, tj. 0,21%, |
| ➤ wydatki pozostałe (w tym między innymi: koszty opieki nad dzieckiem, koszty badań lekarskich, dojazdu i zakwaterowania bezrobotnych nie objętych programami subsydiowanymi) | 441.694 zł, tj. 0,20%, |
| ➤ inne wydatki (w tym zatrudnienie wspierane, jednorazowe refundacje składek na ubezpieczenie społeczne) | 95.924 zł, tj. 0,04%, |
| ➤ refundacje ubezpieczenia społecznego rolników | 47.608 zł, tj. 0,02%. |

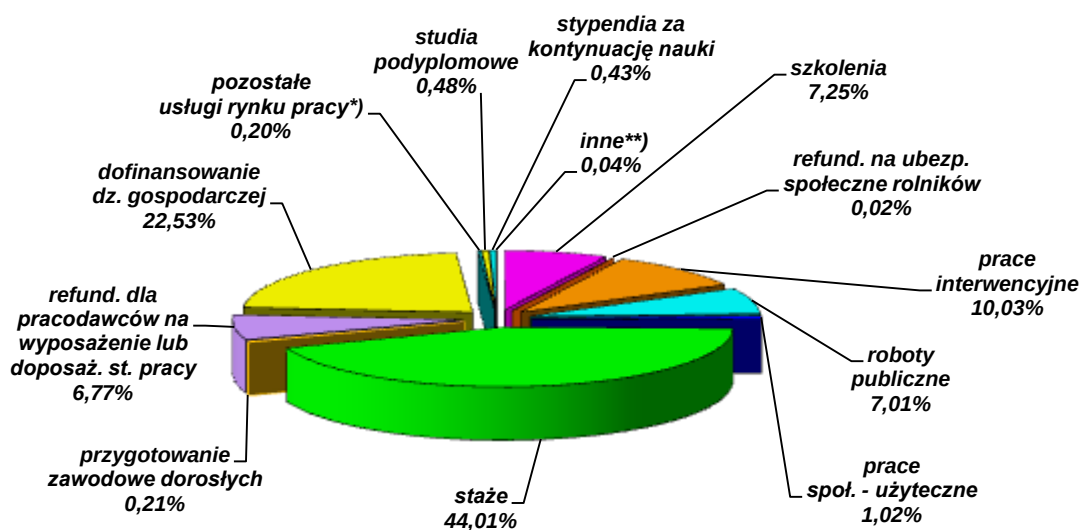
W 2011 r. wykorzystanie limitów w województwie ukształtowało się na poziomie - **99,27%**, z tego:

- | | |
|--|-----------------------------|
| ✓ algorytm (w tym środki z rezerwy Ministra) | – 99,22% (141.666.101 zł), |
| ✓ PO KL Poddziałanie 6.1.3 | – 99,35% (83.323.750 zł). |

⁴⁸ Zestawienie limitów wydatków Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie mazowieckim przedstawiono w Załączniku Nr 100.

⁴⁹ Zestawienie dotyczące wydatków Funduszu Pracy na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy w województwie – w podziale na zadania i powiaty przedstawiono w Załączniku Nr 101.

**STRUKTURA LIMITOWANYCH WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY
NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA
I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W 2011 ROKU**



*) pozycja pozostałe usługi rynku pracy ujmuje: koszty dojazdu i zakwaterowania, opiekę nad dzieckiem, badania lekarskie - bezrobotnych nie objętych programami subsydiowanymi,

**) pozycja inne ujmuje: jednorazowe refundacje składek na ubezpieczenie społeczne art. 47 ustawy oraz zatrudnienie wspierane.

Szacunkowe zobowiązania (określone przez miejskie i powiatowe urzędy pracy jako wynikające z zawartych umów dla realizowanych usług i instrumentów rynku pracy) przechodzące na finansowanie z limitu kolejnego roku - wyniosły około 11.102.800 zł, tj. 4,9% limitu rozdysponowanego dla województwa w 2011 r.

12. OŚWIADCZENIA O ZAMIARZE POWIERZENIA PRACY KRÓTKOTERMINOWEJ⁵⁰

W 2011 r. zarejestrowano **136.799 oświadczeń** o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę – o 47.375, tj. **o 53,0% więcej** niż w poprzednim roku, z tego: dla obywateli: Ukrainy 128.488 oświadczeń (93,9% zarejestrowanych), Mołdowy 5.013 (3,7%), Białorusi 2.231 (1,6%), Gruzji 621 (0,5%) oraz Rosji 446 oświadczeń (0,3% zarejestrowanych).

Najwięcej oświadczeń zgłoszono:

- ▶ na okres 3 do 6 miesięcy - 121.530 oświadczeń (88,8% ogółu zarejestrowanych oświadczeń),
- ▶ na zatrudnienie w: rolnictwie i pokrewnych – 79.841 oświadczeń (58,4%), budownictwie - 26.111 oświadczeń (19,1%) oraz gospodarstwach domowych zatrudniających pracowników - 8.922 oświadczenia (6,5%),
- ▶ dla kobiet – 64.565 oświadczeń (47,2%),
- ▶ dla osób w wieku 26 - 40 lat – 60.911 oświadczeń (44,5%),
- ▶ w m.st. Warszawie – 34.439 oświadczeń (25,2% ogółu zarejestrowanych na Mazowszu) oraz w powiatach: płońskim – 29.805 oświadczeń (21,8%) oraz grójeckim – 22.800 oświadczeń (16,7% zgłoszonych w województwie).

13. ZATRUDNIENIE W WOJEWÓDZKIM URZĘDZIE PRACY ORAZ W MIEJSKICH I POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO⁵¹

Na koniec 2011 roku w mazowieckich urzędach pracy zatrudnionych było 2.442 osoby, w tym w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Warszawie 336 osób.

Pośród ogółu pracowników wykształcenie wyższe posiadało 1.849 osób (75,7% ogółu zatrudnionych), 958 zatrudnionych (39,2%) to osoby w wieku 25 – 34 lata, a 800 osób (32,8%) posiadało staż pracy od 10 do 20 lat. W urzędach pracy zatrudnienie znalazło 338 pośredników pracy, w tym 31 realizujących zadania EURES, 190 doradców zawodowych, a także 124 specjalistów do spraw programów, 98 specjalistów do spraw rozwoju zawodowego, 56 liderów klubów pracy, 4 doradców EURES i 1 asystent EURES. Na stanowiskach kierowniczych pracowało 296 osób (12,1% ogółu zatrudnionych).

⁵⁰ Od lutego 2009 r. - WUP w Warszawie miesięcznie monitoruje przebieg rejestracji oświadczeń pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę - na podstawie comiesięcznych meldunków nadsyłanych przez urzędy pracy z terenu województwa mazowieckiego (pismo Departamentu Migracji MPiPS z dnia 4 lutego 2009 r., znak: DMI II 4032-6/JD/09).

Tabelaryczne zestawienie dotyczące monitoringu oświadczeń składanych przez pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom przedstawiono w Załączniku Nr 102 i 103.

⁵¹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące zatrudnienia w WUP; MUP i PUP przedstawiono w Załączniku Nr 104 i 105, wg. MPiPS 06 – „Sprawozdanie o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy”.

PODSUMOWANIE

Przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje dotyczące rynku pracy województwa mazowieckiego, zestawienia tabelaryczne przedstawiające w układzie obszarów i powiatów dane dotyczące ludności, podmiotów gospodarczych, zmiany poziomu bezrobocia rejestrowanego, stopy bezrobocia oraz struktury bezrobotnych według istotnych cech społeczno-demograficznych, umożliwiają określić charakterystyczne cechy bezrobocia, pozytywne oraz niekorzystne zjawiska na mazowieckim rynku pracy.

Wskaźniki statystyczne dotyczące całego województwa wyróżniają Mazowsze jako region najbogatszy oraz najmniej zagrożony bezrobociem. Na taki obraz regionu decydujący wpływ ma m. st. Warszawa, która w znacznym stopniu zniekształca („zaciemnia”) problemy pozostałych lokalnych rynków pracy województwa.

W Warszawie na koniec 2010 r. mieszkało 32,8% ludności województwa, funkcjonowało 50,5% ogółu podmiotów gospodarczych funkcjonujących w województwie, 44,3% osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą oraz działało 80,0% spółek z udziałem kapitału zagranicznego. W sektorze przedsiębiorstw pracowało w Warszawie 72,1% ogółu pracujących w województwie, natomiast zarejestrowanych było 16,9% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

W 2011 r. na Mazowszu odnotowano **wzrost bezrobocia o 3,5%** w stosunku do roku poprzedniego (w 2010 r. wzrost o 6,2%, 2009 r. wzrost o 26,1%, w 2008 r. spadek o 19,1%, w 2007 r. spadek o 23,0%, w 2006 r. spadek o 14,1%, w 2005 r. spadek o 5,8%, w 2004 r. o 2,9%, a w 2003 r. spadek o 1,4%) oraz **wzrost stopy bezrobocia w skali roku o 0,2 punktu procentowego** (w 2010 r. wzrost o 0,4 punktu procentowego, w 2009 r. wzrost o 1,7 punktu, w 2008 r. spadek o 1,7 punktu procentowego, w 2007 r. spadek o 2,6 punktu, w 2006 r. spadek o 1,9 punktu, a w 2005 r. spadek o 0,9 punktu procentowego).

W stosunku do grudnia roku poprzedniego odnotowano **spadek o 0,9%** liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON oraz **wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw – o 2,0%**. W porównaniu z grudniem 2010 r. wzrost zatrudnienia odnotowano w większości sekcji. W największym stopniu wzrosło zatrudnienie m. in. budownictwie (11,8%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 8,9%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,9%). W jednostkach sektora publicznego przeciętne zatrudnienie obniżyło się o 4,6%, a w sektorze prywatnym zwiększyło się o 3,9%.

Istotne cechy charakteryzujące rynek pracy województwa mazowieckiego w 2011 r.

- **najwyższa w Polsce liczba zarejestrowanych bezrobotnych – 246.739 osób** – przy wzroście liczby bezrobotnych w stosunku do końca 2010 r. o 8.398 osób - o 3,5% (w kraju wzrost o 1,4%). **Nadal co 8 bezrobotny w Polsce jest mieszkańcem Mazowsza,**
- **jedna z najniższych w kraju stopa bezrobocia wynosząca 9,9%** (za województwem wielkopolskim – 9,2%) - przy średniej dla kraju 12,5%. W porównaniu do poprzedniego roku stopa bezrobocia w województwie wzrosła o 0,2 punktu procentowego (w kraju 0,1 punktu procentowego).
- **duże zróżnicowanie lokalnych rynków pracy**, szczególnie pod względem:
 - **liczby bezrobotnych** - spośród **246.739** osób pozostających w rejestrach mazowieckich urzędów pracy w końcu 2011 r., największą liczbą bezrobotnych wyróżniały się głównie: m.st. Warszawa (41.613 osób), m. Radom (20.020 osób) oraz powiat radomski (16.227 osób). Najmniejszą liczbę odnotowano w powiatach: łosickim (1.864 osoby), białobrzeskim (2.142 osoby) oraz grodziskim (2.202 osoby).

- **natężenia bezrobocia** – stopa bezrobocia kształtowała się **od 3,8%** w m.st. Warszawa **do 37,2%** w powiecie szymborskim, przy czym stopę bezrobocia przewyższającą średnią dla Polski odnotowano w 28 powiatach województwa, a w 11 powiatach osiągnęła wartość powyżej 20%.

➤ **dominacja bezrobotnych:**

- nie posiadających prawa do zasiłku – **83,9%** ogółu bezrobotnych w województwie (207.091 bezrobotnych),
- poprzednio pracujących – **78,2%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w województwie (192.938 osób),
- zamieszkałych w mieście – **55,8%** ogółu bezrobotnych w województwie (137.747 osób),
- bez wykształcenia średniego – **53,5%** ogółu bezrobotnych w województwie (131.912 osób),
- długotrwale bezrobotni – **52,2%** ogółu bezrobotnych w województwie (128.723 osoby),
- mężczyzn – **50,5%** ogółu bezrobotnych w województwie (1224.535 osób),

➤ **wzrost liczby bezrobotnych**

(przy wzroście bezrobocia na przestrzeni roku ogółem o 3,5% (o 8.398 osób):

- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia o 13,3% (o 426 osób),
- długotrwale bezrobotnych o 10,2% (o 11.917 osób),
- samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia o 15,7% (o 2.140 osób),
- bezrobotnych bez prawa do zasiłku o 4,0% (o 7.893 osoby),
- powyżej 50 roku życia o 6,7% (o 3.765 osób),
- bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego o 1,4% (o 925 osób),
- zamieszkałych w mieście o 3,4% (o 4.559 osób),
- niepełnosprawnych o 2,8% (o 247 osób),
- kobiet o 6,2% (o 7.125 osób),
- poprzednio pracujących o 4,3% (o 7.871 osób),
- mężczyzn o 1,0% (o 1.273 osoby),
- dotychczas niepracujących o 1,0% (o 527 osób),
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka o 21,8% (o 3.760 osób),
- zamieszkałych na wsi o 3,7% (o 3.839 osób),
- bezrobotnych bez wykształcenia średniego o 1,1% (o 1.422 osoby),
- w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 7,0% (o 882 osoby),
- cudzoziemców o 5,1% (o 42 osoby),
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych o 17,7% (o 12.264 osoby),
- z prawem do zasiłku o 1,3% (o 505 osób),

➤ **spadek liczby bezrobotnych**

- zwolnionych z przyczyn zakładu pracy o 9,1% (o 982 osoby),
- do 25 roku życia o 0,2% (o 111 osób),

- **wzrost udziału bezrobotnych** (w odniesieniu do 2010 r.):
- długotrwale bezrobotnych o 3,2 punktu procentowego do 52,2% ogółu bezrobotnych,
 - bez prawa do zasiłku o 0,3 punkty procentowe do 83,9% ogółu bezrobotnych,
 - powyżej 50 roku życia o 0,7 punkty procentowe do 24,2% ogółu bezrobotnych,
 - samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia o 0,7 punkty procentowe do 6,4% ogółu bezrobotnych,
 - osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia o 0,2 punkty procentowe do 1,5% ogółu bezrobotnych,
 - bez kwalifikacji zawodowych o 3,9 punktu procentowego do 33,0% ogółu bezrobotnych,
 - zamieszkałych na wsi o 0,1 punktu procentowego do 44,2% ogółu bezrobotnych,
 - osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 0,2 punktu procentowego do 5,5% ogółu bezrobotnych,
 - kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka o 1,3 punktu procentowego do 8,5% ogółu bezrobotnych,
 - kobiet o 1,2 punkty procentowe do 49,5% ogółu bezrobotnych,
 - poprzednio pracujących o 0,6 punktu procentowego do 78,2% ogółu bezrobotnych,
 - cudzoziemców 0,1 punktu procentowego do 0,4% ogółu bezrobotnych,
- **spadek udziału bezrobotnych** (w odniesieniu do 2010 r.):
- z prawem do zasiłku o 0,3 punkty procentowe do 16,1% ogółu bezrobotnych,
 - bez wykształcenia średniego o 1,2 punkty procentowe do 53,5% ogółu bezrobotnych,
 - zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 0,5 punktu procentowego do 4,0% ogółu bezrobotnych,
 - do 25 roku życia o 0,8 punkty procentowe do 19,1% ogółu bezrobotnych,
 - mężczyzn o 1,2 punkty procentowe do 50,5% ogółu bezrobotnych,
 - które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia o 0,1 punkty procentowe do 1,3% ogółu bezrobotnych,
 - dotychczas nie pracujących o 0,6 punktu procentowego do 21,8% ogółu bezrobotnych,
 - bez doświadczenia zawodowego o 0,6 punktu procentowego do 27,8% ogółu bezrobotnych,
 - zamieszkałych w mieście o 0,1 punktu procentowego do 55,8% ogółu bezrobotnych,
- **obniżenie o 27,2% liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszanych do urzędów pracy** - przy **spadku o 57,7%** liczby miejsc pracy subsydiowanej, a **wzroście o 2,7%** liczby wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej. W województwie pozyskano ogółem 74.117 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, z tego 52.740 miejsc pracy niesubsydiowanej oraz 21.377 miejsc pracy subsydiowanej ,
- **niższy o 61,7% limit wydatków Funduszu Pracy** dla województwa na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Łączny rozdysponowany limit środków Funduszu Pracy – zbilansowany na podstawie decyzji finansowych przekazanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej - w 2011 r. wyniósł **226.648, 0 tys. zł** (w 2010 r. - 591.109,7 tys. zł),
- **obniżenie o 61,6% liczby bezrobotnych rozpoczynających usługi lub instrumenty rynku pracy finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy.** W 2011 r. programy lub działania aktywizujące rozpoczęło 29.636 bezrobotnych (w 2010 r. - 77.178 bezrobotnych),

➤ **szacunkowa efektywność** (w roku kalendarzowym), uwzględniająca liczbę bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po zakończeniu programu finansowanego ze środków Funduszu Pracy, ukształtowała się na poziomie:

- **61,2%** - dla prac interwencyjnych (**o 4,7 punktu procentowego wyższa niż w 2010 r.**),
- **40,5%** - dla staży u pracodawców (**o 6,9 punktu procentowego wyższa**),
- **38,4%** - dla szkoleń (**o 10,9 punktu procentowego wyższa**),
- **38,0%** - dla robót publicznych (**o 14,8 punktu procentowego wyższa**),
- **4,0%** - dla prac społecznie użytecznych (**o 0,8 punktu procentowego niższa**).

* * *

W 2011 r. – w strukturze wydatków Funduszu Pracy – powróciła dominacja wydatków pasywnych – **59,1%** łącznych wydatków FP (w 2010 r. – 38,8%, 2009 r. – 39,2%, 2008 r. – 37,4%, 2007 r. – 47,7%, 2006 r. – 57,1%, a w 2005 roku 59,0%). Wydatki na finansowanie aktywnych form stanowiły – **35,2%** łącznych wydatków Funduszu Pracy (w 2010 r. – 57,2%, 2009 r. – 56,5%, 2008 r. – 57,4%, 2007 r. – 47,6%, 2006 r. – 38,7%, a w 2005 – 36,8%).

Zgodnie z informacjami przekazywanymi z mazowieckich urzędów pracy - limit przyznany w 2011 r. na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej został zrealizowany w 99,3%.

Niższe środki jakimi dysponowały urzędy pracy umożliwiły rozpoczęcie programów aktywizujących jedynie przez **29.636 bezrobotnych** (rok wcześniej z takiej możliwości skorzystało 77.178 bezrobotnych).

Najwięcej bezrobotnych rozpoczęło staże – 10.880 osób oraz szkolenia 4.811 osób. W oparciu o dofinansowania z Funduszu Pracy własną działalność gospodarczą podjęło 2.846 bezrobotnych, a 2.190 bezrobotnych wyłączono z ewidencji tytułem podjęcia zatrudnienia na miejscach pracy utworzonych w ramach środków wypłacanych pracodawcom na utworzenie lub doposażenie stanowisk pracy.

Zwiększyła się szacunkowa efektywność realizowanych programów – najbardziej dla robót publicznych o 14,2 punktu procentowego oraz szkoleń o 10,4 punktu procentowego.

Programy finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy rozpoczęło 12,1% średniorocznej liczby bezrobotnych na Mazowszu (przed rokiem 33,0%), a udział ten kształtował się od 31,8% w powiecie pułuskim do 6,9% dla m.st. Warszawa (w 2010 r. od 68,8% w powiecie łosickim do 16,3% dla m.st. Warszawa).

Z uwagi na niższe środki Funduszu Pracy jakimi dysponowały urzędy pracy - w 2011 r. co 8 zarejestrowany bezrobotny miał możliwość uczestnictwa w programach łagodzących skutki bezrobocia (w 2010 r. z takiej możliwości korzystał przeciętnie co 3-ci bezrobotny).